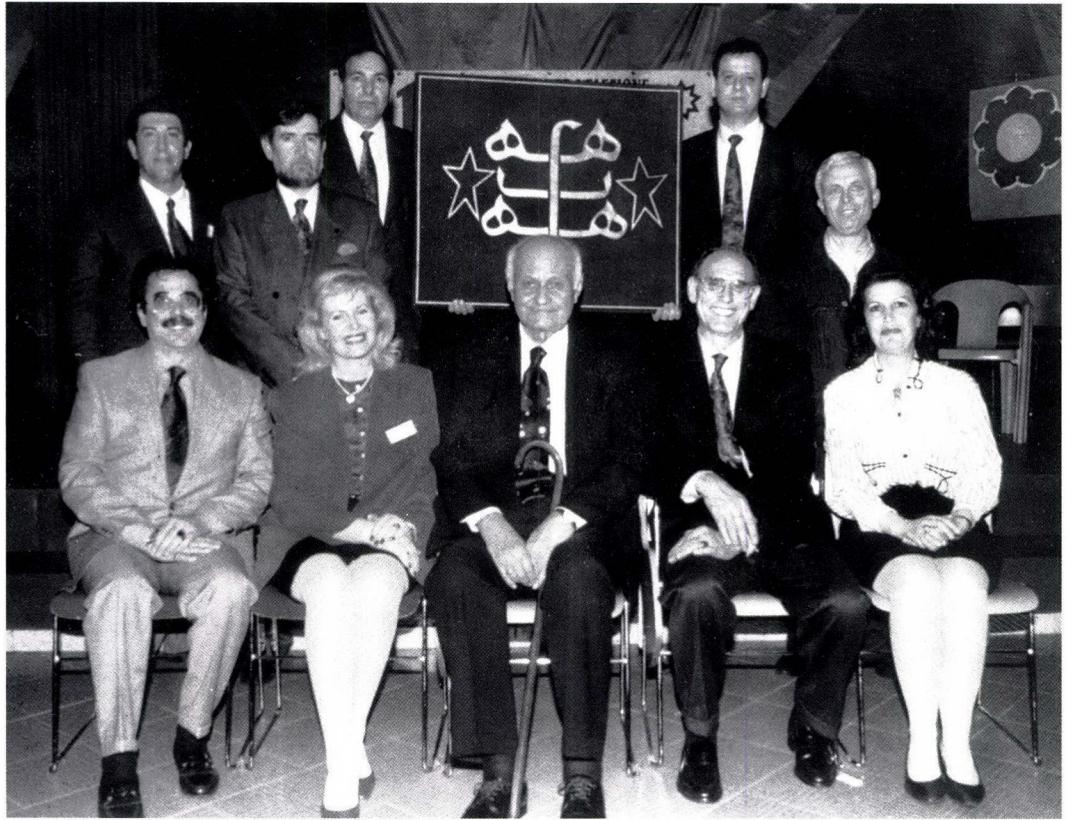

عنديك

عبدالیب

نشریه مجله دهانی ملی بهای ایمان کانادا

بر زبان فارسی

شماره ۵۵ «مسن»

No. 55

سال چهاردهم

Volume 14

تابستان ۱۵۲ بیع

Summer 1995

۱۳۷۴ شمسی

‘Andalib

7200 Leslie Street, Toronto, ON, Canada, L3T 6L8

CANADA POST CANADIAN

PUBLICATIONS MAIL SALES

PRODUCT AGREEMENT NO. 680400

RETURN POSTAGE GUARANTEED

«حق چاپ محفوظ است»

فهرست مندرجات

۱	دو لوح مبارک جمال قدم جل جلاله
۲	دو لوح از حضرت عبدالبهاء جل ثنائه (واصله از شطر اقدس)
۳	پیامهای بیت العدل اعظم
۴	نظری بسفر جناب علی نخجوانی عضو محترم بیت العدل اعظم
۵	ترجمه نطق پیتر خان عضو محترم بیت العدل اعظم
۶	پیشرفت عملیات ساختمانی قوس کوه کرمل
۷	تاریخ زرین شهادت
۸	سیری در آثار مبارکه
۹	طبعت پیمان (شعر)
۱۰	در حضور حضرت عبدالبهاء
۱۱	شعر و ادب فارسی
۱۲	شرح حال حاج احمد حمدی
۱۳	دو قطعه شعر
۱۴	جمال و کمال
۱۵	مدرسه عشق آباد
۱۶	تاج و هاج (معرفی کتاب)
۱۷	شرح حال میزا احمد ازغندی
۱۸	صعود خانم سمیحه بنانی علیها رضوان الله
۱۹	قسمت جوانان : ادب و دو شعر
۲۰	اخبار و بشارات امریه
۲۱	اخبار مصور
۲۲	نامه هایی از دوستان

عکسها :

روی جلد ، نقاشی روی دیوار بشرح نامه هایی از دوستان صفحه ۷۶ عنده ایل .
داخل روی جلد ، اولین عکس مiful روحانی ملی سیسیلی Sicily نفوسط ایادی عزیز امراض الله جناب علیمحمد ورقا
پشت جلد : خارج ، عکس تاریخی عده از احبابی قدیم ، فرستنده سرکار خانم فاطمه اشرف
داخل ، عکس شاگردان مدرسه عشق آباد ، فرستنده سرکار خانم وحیده مقربی
عکسهای صفحه ۱۸ مجله ، منظره پیشرفت ابنيه قوس کوه کرمل فرستنده دائره پروژه قوس کرمل

بِنَامِ بَكْتَابِ خَادُونَدِ مُحَمَّدِ بَان

یوم ظهور است و جال قدم از مطلع اسم عظیم اهل عالم را مد میفرماید و بهبه وحی و شرق فضل
که نفس خود حق است میخواهد طوبی از برای نویسیده باش فضل عظیم فائز شدند محمد کنده خداوند
میگیرد که شارادار این روز فیروز از زید عطا کوشیده بعثت فرمود او است بجهشده میشند و شونده
و او است بر هر شیئی قادر و توانا این مظلوم و صیخت میگیرد شارادا بأخلاق مرضیه و استقامت
بر امر چه که امر آسمانی بسیار بزرگست مستکوا به و توکلوا علی الله رب العالمین .

بِنَامِ دَائِنَةِ بَنِي

فلم اعلی میفرماید آنچه در پیش کتب آسمانی در ظهور بآنی مسطور و مستور بود در این یوم ظاهر و مشهود است
از برای احمدی عذری باقی نمانده و نیت مگر آنکه از روی یوسفی لکلم میگیرد امروز روزی است که جمیع اشیاء بمالک
اسما و توجه نموده اند مگر نقوصی که سکر خمر غزو را شان را از صراط مستقیم منع نمود و اگر رضی دیگر کتب قبل عین بصیرت
ملاحظه نماید شاهده میگردد آنچه مین عnde به نازل ایام از افق سجن مشرق است طوبی از برای نفی که
بنجات این ایام فائز شد و بحق توجه نمود .

آمان - کلستان

۱۶ آگسٹ ۱۹۲۱

جذب سر جوف نیتسر عدیہ بھا آل الابھر

ہوالم

ای طالب حقیقت ، نامہ شاریعہ و بیان مقبول کردید احمد اللہ عزیز کے فاملیت
و استعداد داشتی تا مایکنوت بشنوی و بین فیصل خط یہم فائز گردی بہائی
بودن با اتباع تعالیٰ آسمی است دروش و سلوک اهل مکونت ، جان انسان یا
بہائی بشد نہ نش ، بہائی بودن آسان نیت بیان مگھل است ، باید جمیع
شوافت نفاذی مترہ و مہری بود ، جیسے حسات باید مکونتی بشد عالم انسانی
رحمت پور دگار گشت و این جهان ظہرانی راسخی روشن شد . این بہائی حقیقتی
است والا اسمی است بی رسم و لطفی است بی معنی احمد اللہ این ملاحظہ را
داری چون بین موفق گردی در ہر مقامی و زمانی بھائی ہستی .

وعلیک البھا آل الابھر ع ع

نیویورک امّة لعنة لویز هرمن علیها بھا، آللہ الاحمی

بہ نہ

ای خاصّة خاصّه ، نامهات رسیدہ بسیار جمل و شرس اربودی و از
وجود خود سبیّر از ریاخو در اگنه کار میایی ، همین حالت جمیت و شرساری
وقرار بگئے کاری دلیل برآن است که وجود طیب طاہری ، ریاضہ کرنے کا
خود را بزرگوار میںد و هم برگوار خود اگنه کار میںد این میران است
لہذا امیدوارم کہ در درگاه آنی مقرّب گردی و ملکوت آنی رابطہ معنوی
جوانی و روز بروز ترقی مانی تا درزد حضرت بھا، آللہ مقبول گردی .

و علیک لبھا، الاحمی .

۲۶ تموز ۱۹۱۹

abdul Baha abbas

ترجمه ابلاغیه ۵ می ۱۹۹۵

دارالانشاء بیت العدل اعظم الہی

بے عموم محافل روحانی ملی

یاران عزیز الہی :

بیت العدل اعظم از وصول نسخه ، حکم داوری اخیر دیوان عالی کشور هند در بارہ منازعات مذهبی بین هندوها و مسلمانان بسیار مسرورند . در رأی این عالی ترین مرجع قضائی هندوستان رسماً امر بهائی به عنوان نمونه و سرمشق و تعالیم بهائی به عنوان راهنمای رفع این قبیل منازعات مذکور شده است . بطوری که مسبوقید کروهی از هندوها مسجد بابری Babri در شهر آیودھیa Ayodhya در شمال هند را به سبب آنکه در سال ۱۵۲۸ میلادی در نقطه ای بنا شده بود که کفته می شود هزاران سال قبل محل تولد راما خدای هندوها بوده است ویران ساختند . تخریب مسجد سبب خشم مسلمانان گردید و بحرانی را در هند شعله ور ساخت که در نتیجه در تعدادی از شهرها جماعات مسلمین و هندوها به عبادتگاه ها و خانه ها و افراد یکدیگر حمله ور شدند که نه فقط در هند بلکه در پاکستان و بنگلادش و حتی انگلستان باعث مرگ صدها نفر و ویرانی ابنيه و اموال گردید .

قسمت مورد نظر از حکم داوری دیوان عالی کشور هند که در ۲۴ اکتبر ۱۹۹۴ صادر شده لقاً جهت اطلاع آن یاران ارسال می گردد .

در اثر جانفشنای یاران ایران و وحدت و همبستگی عالم بهائی در پشتیبانی از مؤسسات امری به منظور حمایت و صیانت جامعه اسم اعظم در مهد امرالله امراللهی از مرحله مجھولیت خارج شده و نیز در نتیجه اقداماتی که برای آشنا ساختن مقامات دولتی با امر بهائی و با وضع رقت انگیز بهانیان ایران انجام گرفته و همچنین بر اثر مشارکت یاران در امور عام المنفعه برای هموطنانشان ، ابواب بسیاری مفتوح کشته است . کراپش های واصله حاکی از آنست که اکنون بعضی از مقامات دولتی در نتیجه ، حصول آمادکی اصول و تعالیم حیات بخش امر بهائی را در اداره امور کشورهای خود بکار می بندند . قطعه برگزیده از حکم داوری دیوان عالی کشور هند یکی از موارد مزبور است .
بیت العدل اعظم از این موفقیت ها خشنودند و اطمینان دارند که این قبیل مساعی روز افزون خواهد بود .

با تحيّات ابدع ابھی - دارالانشاء

ترجمه

پیام بیت العدل اعظم الٰہی

که در تاریخ ۲۰ جون ۱۹۹۵

با وسائط الکترونیکی به عموم مخالف روحانی ملی مخابره شده است

یاران عزیز الٰہی :

مأموریت خطیری که به تقاضای این مشتاقان یکی از اعضاء این هیأت با همراهی یکی از اعضای دارالتبیغ بین المللی و مدیر امور مالی مرکز جهانی بهائی بر عهده گرفتند خاتمه یافته است . این یاران به ایالات متحده آمریکا و کانادا و اروپا سفر نمودند و احبابی الٰہی را مستحضر ساختند که اگر تا آخر نقشہ سه ساله چهل میلیون دلار کسر بودجه مشاريعات کوه کرم‌الله تأمین نشود ممکن است بحرانی شدید بوجود آید . حال با کمال رضایت و خرسندی ابلاغ می‌داریم که مبلغ مورد نیاز با تبرعات فوری و تقلیل های قطعی و هدایای تقدیمی تماماً تضمین شده است و سبب گردیده که بنا و ارتفاع آن مشروح جلیل و حیاتی که با تمام قوا پیش می‌رود وقهه ای نپذیرد . لذا از عموم یاران ، چه در مالک فوق الذکر و چه در سایر نقاط ، که قهرمانانه قدم پیش نهادند و برای پیشرفت این مشروع وسیع که حضرت ولی عزیز امرالله آنرا تجلیل فرموده اند به تقدیم تبرعاتی کریمانه در نهایت فداکاری موفق گشتند از صمیم قلب تشکر می‌شود .

از خاتمه نقشہ سه ساله تا خاتمه این قرن ، که انتظار می‌رود مشاريعات کنونی حول قوس کرم‌الله پایان یابد ، هنوز سالانه در حدود ده میلیون دلار جهت ادامه کار مورد نیاز خواهد بود .

اگر جمیع تقبیلی ها چنانکه پیش بینی شده پرداخت گردد ، و تعداد دیگری از احباب در مالک فوق الذکر و نیز از سایر نقاط جهان در این آخرین سال نقشہ سه ساله مشتاقانه به تقدیم تبرعات برای این مشروع تاریخی ادامه دهند ، از ده میلیون دلاری که برای نیازمندیهای سالانه تخمین زده شده است بهمان نسبت کاسته خواهد شد و مرکز جهانی قادر خواهد بود که با نگرانی کمتر توجه خود را به احتیاجات حیاتی و مهم توسعه و تحکیم و اعلان امرالله در سراسر قارات عالم معطوف سازد .

باتحیات ابدع ابهی - بیت العدل اعظم

یاران عزیز الهی :

از آنجا که سخن ها موثر و دلپذیر و دلهای یاران سخن پذیر بود لذا کل مستمعین مجدوب و بحقایق روز آکاه و با فرح و انبساط تمام شاکر و راضی و زاند بر استطاعت در این امر خیر پرمنفعت مشارکت نمودند . ایکاش یکی از نقطه های فارسی معزی له تا حال رسیده بود و با اجازه ایشان در عندلیب انتشار می یافت . تا سانتر یاران نیز از این خوان نعمت برخوردار شوند . البته بعداً اقدام به تهیه و چاپ آن خواهد شد . ناگفته پیدا است که رنج سفر بسیار است آنهم سفری طولانی ، پی در پی و بدون وقفه و استراحت . ولی این سفر بعشق و حبِ جمال مبارک و بمنظور انجام امری بزرگ آغاز و انجام یافت و موقیت کامل آن رنج سفر را هموار کرد و غبار خستگی و ملال را از جان و روان رهروان عشق و مسافران طریق خدمت بزدود پیام منیع معهد اعلیٰ را که حاکی از موفقیت این سفر پر شمر و بهجهت اثر است در صفحه ۷ مجله عندلیب مطالعه میفرمانید .

بدیهی است هر اقدام و عملی که منجر بموفقیت و جلب رضای آن مرجع منیع کردد خیر دو عالم در آن ملحوظ است . اثرات این محافل پر روح و ریحان هنوز باقی و برقرار و ذکرشن نَّقْل و نُّقل مجالس یاران می باشد و چنان موثر افتاده که تقدیم تبرعات بصندوقد آرک بیش از پیش استمرار یافته و میدان تبلیغ و سایر خدمات امریه کسترش یافته و شوق و ذوق یاران در خدمت بامر ملیک منان افزون گشته است . امیدواریم بخشايش الهی و عنایات معهد اعلیٰ شامل حال شود تا کل در این چند روزه باقیمانده حیات فانی بخدمتی در ره امرمالک قدر موفق و مؤید شویم .
باتقدیم تحیات بهانی

چنانکه مستحضرید جناب علی نخجوانی عضو محترم بیت العدل اعظم الهی و بنمایندگی آن مرجع کل باتفاق جناب شاپور منجم مشاوره قاره مقیم ارض اقدس و عضو دارالتبیغ بین المللی بهانی و جناب جفری موندزچین Jeffrey Mondschein مدیر مالی مرکز جهانی بهانی بارویا و امریکا و کانادا سفر نموده و در بعضی از شهرهای کشورهای مزبور به منظور اجرای برنامه های فشرده تعیین شده در کنفرانسهاي منعقده احباء شرکت نمودند . رسالت جناب نخجوانی نماینده جلیل القدر معهد اعلی در این اسفار ، تشویق و ترغیب یاران بفادکاری در تقدیم تبرعات بصندوقد اینیه قوس کوه کرمل در ارض اقدس بود ، تا احباء همت نموده و مبلغ چهل میلیون دلار امریکانی مورد نیاز را تا آپریل ۱۹۹۶ (پایان نقشه سه ساله) بصندوقد مزبور تبع و پرداخت نمایند . جناب نخجوانی عزیز مدت ۲۵ روز متوالی بلا انقطاع بدون آنکه فرصت استراحت داشته باشند این ممالک و شهرها را پیموده و در متجاوز از ۵۵ محفل بزرگ و کوچک یاران الهی شرکت نموده و بیاناتی مفصل و دلنشیں مستند باثار مبارکه و بشارات کتب مقدسه قبل با ذکر امثله و حکایات لظیفه امری و شواهد تاریخی با چهره باز و خندان مخصوص بخودشان در خصوص عظمت کوه کرمل و اهمیت اینیه قوس کوه کرمل (ARC) ایجاد فرمودند و تنائج و فوائد کثیره ادامه کار ، تا اکمال و اتمام این اینیه جلیله را که نفعش بعموم اهل عالم و جوامع بهانی راجع است کوشزد یاران نمودند .

کرفتارند و یا به تعدیات ناشی از تعصبات نژادی ، مظالم ناشی از تعصبات قومی و یا مسائل مربوط به اقلیتها اشاره نمود و یا مضائق و فشارهای را نام برد که موجب محرومیت گروه بسیاری از زنان از مشارکت در فعالیتهای زندگی و انسانی است . جهان بتمامه در چنگال ظلم و تعدی دست و پا میزند و اظهار این مسئله در جمع شما بدان خاطر است که تصور میکنم منظور از ساختمان اینیه قوس کوه کرمل ، استقرار ملکوت الهی در بسیط غبرا است تا بشر پس از هزاران سال از فشار این مظالم و مضائق راحت شود ، بدان خاطر است که این زمانی است که اینیای بنی اسرائیل از آن یاد کرده اند ، همان زمانی است که در تمام کتب آسمانی بدان بشارت داده شده است ، و بالاخره زمانی است که مردم بشوق تحقیق آن قرون متمادی تشویق به تحمل مشکلات و شرائط سخت زندگی شدند . حال آن زمان و شرائط موعود فرا رسیده و ما نسل منتخبی هستیم که نقشی اساسی برای اکمال و اتمام آن شرائط و یا بعارت دیگر ، استقرار ملکوت الهی بر روی زمین ، بما محول شده است .

استنباط من از تنلوزی یا الهیات فرق مختلف مسیحی آنست که آنان تصور میکنند ملکوت الهی بر روی زمین باید یکباره وناگهانی ظاهر شود بقول مکاشفات یوحنای اورشلیم جدید همانند عروسی که خود را برای همسر خویش آراسته باشد . نازل خواهد شد . بنظر من ، درک ما اهل بهاء آنستکه استقرار ملکوت الهی بر روی زمین طبق مقیاس زمانی ما ، ناگهانی

ترجمه مضمون سخنرانی جناب

دکتر پیتر خان

در باره ساختمنهای قوس کوه کرمل

حضور در جمع شما برای من مانند همیشه موجب خوشوقتی است ، امروز میخواهم در باره اساس پروژه ساختمنهای قوس که بنام پروژه ساختمانی اینیه نظم اداری در دامنه کوه کرمل معروف است صحبت بدارم . هنگامیکه نکات مورد نظر را تهیه میکردم کاملاً متوجه شدم که " پروژه ساختمنهای قوس " موضوعی نیست که من " میخواهم " یا " می باید " در باره آن صحبت کنم ، زیرا کرچه ساختمان اینیه ای که مرکز اداری نظم الهی را در کوه کرمل در برخواهد گرفت بسیار واجد اهمیت است ولی بواقع جز وسیله نقلیه ای نیست که مقصدی عالیتر را حمل میکند و من معتقدم که ما هنگام صحبت و اشاره به قوس کوه کرمل و ساختمنهای مربوط ، مقصودمان اشاره به استقرار ملکوت الهی در پهنه کیتی است . پروژه قوس کرمل عربه ایست که تمدن جهانی ، موقعیت مبارک و متعالی وحدت ، هم آهنگی و صلح را برای این جهان حامل خواهد بود .

همچنانکه اشاره شد بندۀ و خاتم از سفر ساموا مراجعت میکنیم و من در اسفار خود در نقاط مختلف جهان مظالم و تعدیات فراوانی را شاهد بوده ام . منظور من تنها مظالم و تعدیات سیاسی نیست بلکه مضائق و فشارهای روانی است . بطور مثال میتوان اشاره بمظالم گروهی کرد که در قید و بند تعصبات خود مقید و

بازار سهام از هم کسیخته ، در زمانی که آثار تزلزل اقتصادی جهان را پریشان ساخته است ، مطمئناً زمان نا مناسبی است خاصه برای اجرای پروژه ای که صدها میلیون دلار هزینه آن است .

ب : چرا چنین بودجه هنگفتی را برای احداث ابنيه ای چنان عالی در مکان بی حفاظتی که بندرگاه مهم اسرائیل و محاط به صدها میلیون دشمن خطرناکی است که تصمیم‌شان اضمحلال آن ملت است مصرف کنیم ؟

ج : ما قدرت خاصی نداریم ، تافته جدا باfte ای نیستیم ، نفوذ فراوان سیاسی نداریم ، ما بشر معمولی هستیم .

پس ما افرادی هستیم نا مناسب . زمان زمانی است نا مناسب ، مکان مکانی است نا مناسب . ولی این امر بر حسب اراده حق انجام میکیرد زیرا منبعث از اصل روحانی است . این اصل روحانی است که این زمان را بزماني مناسب ، این مکان را به مکانی مناسب ، و ما احباء را به افرادی مناسب تبدیل میکند تا این وظیفه خطیر را بانجام رسانیم و از آنجا که بر طبق مشیت الهی صورت می پذیرد لذا موفقیت نهانی ما تضمین شده است . اگر چنین است چرا مشورت میکنیم ؟ چرا چنین تلاش و کوشش داریم ؟ چرا اینهمه روی عوامل مربوط ساختمان ابنيه قوس زحمت میکشیم ؟ و بنظر من جوابش چنین است : با آنکه توفیق نهانی در وصول به هدف به علت اصل روحانی تضمین شده است و هیچ شک و تردیدی در آن نیست ، معهداً اختیار بدست ما است که با مجاهدت خود ، با نوع تشکیلاتی خود ، با رهبری ناشی از

نخواهد بود بلکه ما با مجاهدات فراوان ، کار و کوشش فراوان ، از خود گذشتگی های فراوان ، مرحله بمرحله ، سنگ روی سنگ و خشت روی خشت این ساختمان ملکوت الهی بر روی زمین را بر پا میداریم تا نسلهای آینده آزادی و حریت انسانی را در آن بیابند .

صحبت امروز من با شما در این موضوع بر روی سه اصل مشحون از رمز و معنی استوار است :

اولاً بنظر ما اهل بها کاملاً واضح است که اساس هر کار بزرگ و مهم مثل این کار ، منوط بفعالیت و قدرت روحانی ، بیت العدل اعظم الهی چند سال پیش در دستخطی متذکر شده اند که فعالیت در جهان مادی چیزی جز انعکاس اصول روحانی نیست و تا شرانت روحانی تغییر نیابد ، تغییری در رویدادهای مادی حادث نخواهد شد ، توجیه ما از ساختمانهای قوس ، با توجه به تمام این جهات و با توجه به دیدگاه ما ، با توجه به افق دید ما ، با توجه به روش ما و با توجه به هدف ما ، نتیجه و حاصل درک ما از اصول روحانی است . اگر اصول روحانی را نفهمیم و درک نکنیم ، پروژه ساختمانهای قوس کار اشتباہی خواهد بود ، پروژه ای خواهد بود که در زمانی نا مناسب ، در مکانی نا مناسب و بدست افرادی نامناسب اجراء می شود زیرا :

الف - شروع یک برنامه بزرگ ساختمانی در زمانی که دنیا از فقر اقتصادی بزانو در آمده است ، در زمانی که ارزش پول متغیر و نا پایدار است ، در زمانی که نشانی از رفع بیکاری نیست ، در زمانی که شیرازه

وجوه ، ساختمان این اینیه ، توجه و دقت بتمام جزئیات و تفصیلات مراحل ساختمانی " روحانی است یعنی شکل و فرم مادی به قوای روحانی میدهد . مسئله دیگر نکته ایست در آثار الهی مربوط به اثر امور مادی در مسائل روحانی ، حضرت عبدالبهاء اشاره بنظرافت ظاهره میفرمایند که در روحانیات اثر میگذارد . ممکن است شخص بگوید چرا ؟ چرا اکر انسان از لحاظ ظاهري تمیز و نظیف باشد نظرافتش در مسائل روحانی اثر میگذارد ؟ این امر چه ارتباطی با کیفیات درونی شخص یا شرائط روحانی او دارد ؟ معهداً حضرت عبدالبهاء میفرماید این نظرافت سبب روحانیت است . نمونه های دیگری هم هست . مثلاً تبرعاتی که از روی فدایکاری تقدیم می شود می تواند جاذب قوای روحانی برای تبعع کننده باشد . اشاره باین نکته از آن باب است که در مذاکرات مربوط بساختمانهای قوس ، ما پیرامون مسائل مادی صحبت میکنیم که موجب روحانیت می شود و در جذب بیشتر قوای روحانی اثر میگذارد و مستقبل پرشکوه امر را تنتیجه میشود .

ثالثاً اصل سوم از این سه اصل آنست که تحقق استقرار ملکوت الهی بر روی زمین مستلزم دو عامل است که متقابلاً در هم اثر میگذارند : اول پیدایش مرکز جهانی اداری امر ، و دوم تصدیق و ایمان گروه زیادی از افراد . این دو عامل باید متوازن و هم آهنگ باشند زیرا تأثیر متقابل آنها حیاتی است و از این راه " تأثیر متقابل " قوانی که موجب شناسائی و قبول استقرار ملکوت الهی بر روی زمین است ، بوجود میآید و من از خود می پرسم چرا این دو عامل برای

خود کذشتگی ، زمان اجراء را تسريع کنیم و یا بتأخیر اندازیم . مقدرات روحانی ما ، حاصل مجاهدات ما و فرصتهایی است که این پروژه در اختیار ما میگذارد .

ثانیاً دومین اصل روحانی از سه اصل مذکور که بنظر من مملو از رمز است و بکرایت متون کتب الهی و سوابق تاریخ بشری این رمز را مطرح میکند آنست که اشکال مادی اثرات روحانی دارند . بعبارة دیگر جهان روحانی بنحوی اسرار آمیز با فرمهای مادی ارتباط مقابله دارد . مثلًا حضرت ولی امرالله در موضوع مشرق الاذکار چنین مرقوم داشته اند که (عبادت) «بنحوی که حضرتشان توضیح میفرمایند » اگر بصورت عمل در نیاید تنتیجه اش ناچیز و گذرا خواهد بود . « همچنانکه با ساختمانهای مؤسسات فرعی حول مشرق الاذکار ، این امر با مثال و نمونه نمایانده شده است . و من روی این بیان هیکل مبارک تأمل کرده ام بنظر آمد که هیکل مبارک در این بیان اشاره به تقدس دعا و مناجات میفرمایند وسیس به تنتیجه ناچیز و زود گذر آن اشاره میفرمایند مگر آنکه این دعا و مناجات در حیز عمل در آید . لذا این عمل مادی موجب میشود تا قوای روحانی اثرات مستمره و دیر پای خود را نشان دهد . بسیاری از اوقات جهانیان متمایل به جدانی و افتراق این ارتباط اند : این روحانی است ، آن مادی است . در حالیکه از دیدگاه من ، ما مادیات را ظاهری از روحانیات میدانیم و با این دید ، این بنانی که اینهمه فکر و ذهن ما در این سالها بآن مشغول است ، جلوه مادی قوای روحانیه ای است که در جهان رها شده است و لذا کار ما یعنی جمع آوری

بیشتری ، به ازدیاد فراوان منابع نیازمندیم تا بتوانیم باجرای اراده الهی در این جهان موفق شوند . اراده الهی یعنی ساختمان این اینه و قیام نوع بشر بهداشت سراج عادات و آزادی نیازمند ازدیاد عدد پیروان و مؤمنین است تا ببرکت مشارکت در خدمات موفق شوند .

اجازه دهید که بصورتی خلاصه از تأسیس مرکز جهانی صحبت بداریم . مختصر اشاره میکنیم زیرا احبابی عزیز خود بخوبی مطلعند که البته تأسیس مرکز جهانی بطرق مختلف به هزاران سال پیش مرتبط می شود ولی بنظر ما اهل بها برگسته ترین مرحله آن ورود حضرت بهاء الله باراضی مقدسه است ، به سرزمینی که میفرماید " جلال و بهایش تقلیل نمی یابد " (ترجمه) بما کفته شده است که با ظهور جمال قدم ، نبوت حضور رب الجنود در اراضی مقدسه " (ترجمه) تحقق یافت و اکنون با انجام امور امری توسط ما ، حضور و ظهور رب الجنود آشکارتر می شود . من و همسرم هر روز که بمقر بیت العدل اعظم میرویم ، بیش از پیش شکوه و جلال این ساختمان را که محاط در باغچه های زیبایی در کوه کرمل است و بر شهر حیفا و خلیج عکا پرتو افکن است ، احساس میکنیم و من با خود میکویم واقعا که رب الجنود هر روز بیش از روز پیش حضور خود را در اراضی مقدسه و از طریق این مؤسسه آشکارا تشییت می کند .

کوه کرمل را اشعیای نی بنام کوه خدا یاد می کند و میکوید که تمام ملتها بسوی آن حرکت خواهند کرد . جمال قدم آن را در لوح مبارک کرمل چنین توصیف میفرمایند : " طوبی لك بما جعلك الله في هذا اليوم

وصول بتمدن جهانی ، برای استقرار ملکوت الهی بر پنهان گیتی ضروری است ؟

نخست در باره مرکز جهانی اداری امر صحبت کنیم ، بیت العدل اعظم در مرقومه مورخ ۲۱ آکست ۱۹۸۷ خود اشاره به لوح کرمل میفرمایند که این لوح منشوری است که ملکوت الهی را بر روی زمین مستقر میکند . تأسیس مرکز جهانی بطور واضح مهترین مسئله شناسانی و قبول این اراده الهی است .

حضرت ولی اموالله در باره مرکز جهانی اداری امر چنین یاد میفرمایند : " این مکانی است که در آن قلب امر نبضان دارد ، محلی که مراحل مختلف عمل ، مقاصد خود را عیان میدارد . پرتو انوار خود را قوی نموده و اصل مقدار خود را شکل میبخشد . " (ترجمه) بهمین دلیل است که تأسیس و ساختمان مرکز جهانی امر واقعا برای وصول بتمدن جهانی ، آن تمدنی که ما و نسلهای بیشماری برای تحقیق آن دعا و تضرع کرده ایم ، الزامی و ضروری است . زیرا آنجا است که مراحل حیات این نظم جهانی سرچشمه کرفته ، قدرت لازمه خود را تحصیل نموده و مقصدش مکشوف و عیان میگردد .

اما در باره عامل دوم صحبت کنیم که چرا استقرار ملکوت الهی بر روی زمین که ما برای حصولش زحمت میکشیم نیازمند بتصدیق و ایمان تعداد بیشماری از افراد است ؟ زیرا عهد و میثاق الهی ورود گروه بیشماری از افراد بشر را به خیمه این امر و قیام آنان را به اعانت و حمایت میطلبید . همچنانکه حضرت اعلی در آثار اویه خود ، مردم غرب را بایمان بحق و تقدیم کمک دعوت فرمودند . ما به نیروی عظیم

بصورتی نه تنها با نسلهای بیشمار که در گذشته بر روی این کوه میآمدند ارتباط برقرار کرد بلکه همچنین با نسلهای بیشماری که در آینده بر روی کوه میآیند، مرتبط شد ، همان نسلهایی که اشعیای نبی میگوید « تمام ملت‌های بسوی آن کوه بحرکت خواهند آمد » (ترجمه) ملیون میلیون ها مردم در طول صدھا بل هزاران سال آینده بسوی ارض اقدس خواهند رفت ، از این کوه بالا خواهند رفت ، بامکنھ مقدسه مشرف خواهند شد و با مؤسیات عظیم آن ارتباط متقابل خواهند داشت و جهان دکرگون خواهد شد ، و شبها در تاریکی در حین گذشتن از این مکان از خود می پرسم آیا شخص می تواند با دعای خود ، در مغز خود بموازات گذشت زمان با آن ملیون ملیون مردمی که در آینده بارض اقدس خواهند آمد ، ارتباط برقرار کند ؟

مقر عرش و مطلع آیاته و مشرق بیناته » و حضرت ولی امر در باره کوه کرمل میفرمایند « از اول لا اول مقدس بوده است » (ترجمه) و من کاهی که فشار کار در ارض اقدس ایجاد میکند که شبها تا دیر هنگام در دفترم بمانم و سپس در تاریکی شب بقصد خروج از باغچه های مقام میگذرم ، همانند یک تمرين مغزی فکرم متوجه مردمی میشود که نسلها پیش بر روی این کوه میآمدند . در هنگام کذر از باغچه های مقام بخود میگوییم چه کسی در این محل راه میرفته ؟ چه کسی در اینجا میایستاده ؟ چه کسی در این نقطه صحبت میکرده ؟ چه کسانی این کوه را مقدس کردند تا حدی که حضرت ولی امرالله میفرماید « از اول لا اول مقدس بوده است » (ترجمه) و در این حالت از خود سوال میکنم شاید بتوان بشکلی و

کوه کرمل ۱۸۳۷

مطالعه میکنم ، از خود می پرسم چه فدایکاری و گذشتی در سالهای آینده از ما توقع میرود ؟ مائی که اشتیاق داریم در اثر اقدام مثل اعلای تعالیم جمال قدم گام برداریم : در این چارچوب است که شما را دعوت میکنم تا بهمراه هم انتظارات امر را در آینده مطالعه کنیم . نیت من آن نیست که تاریخچه تأسیس ساختمان نظم اداری را بیان کنم ، یا بساختمان دارالاثار ، یا بساختمان مقر بیت العدل اعظم اشاره نمایم ولی میخواهم که جمله ای را از پیام مورخ ۲۱ آکست ۱۹۸۷ بیت العدل اعظم را خاطرنشان سازم که در ذهن خود آنرا تکرار فرمائید ، هنگامیکه بیت العدل اعظم لزوم ساختمان بقیه اینیه قوس کرمل را خاطر نشان فرمودند و دوستان را برای ورود به مرحله عمل دعوت کردند چنین متذکر شدند که : « اکنون راه برای جهان امر باز است تا بقیه اینیه مرکز نظم اداری را بر پا دارد و ما بایست بدون تأخیر باعزمی ثابت در این راه بجلو رویم ». (ترجمه) حال ما برای اقدام به عمل دعوت شده ایم . حضرت ولی امرالله در باره مرکز جهانی تشکیلات اداری که ما برای ساختمان آن فرا خوانده شده ایم چنین میفرمایند : و من توقيع مبارک را با آنکه قدری مفصل است عیناً میخوانم . حضرت ولی امرالله در توقيع مورخ نوروز ۱۹۵۵ خطابت باحبابی ایران چنین مرقوم فرموده اند : « ... و این مرکز اداری جامعه بهانیان عالم بنفسه محور تأسیسات نظم بدیع آن محیی رم و منبع جود و کرم و رمز وحدت اصلیه دول و ملل و امم و مقر سلطنت و جلوه گاه سلطه روحانیه و زمینه و مرجع اعلای پیروان امر اتم اکرم و محل انعکاس و معرض

بطوریکه بخوبی میدانید یکی از مراحل مهم و شاید مهمترین مرحله استقرار نظم اداری بر روی کوه کرمل، تیجه قانون تقدم روحانیات بر مادیات است ، حال بساختمان مقام مقدس اعلی توجه کنیم ، مقام اعلی چیست ؟ حضرت ولی امرالله این سؤوال را چنین جواب عنایت فرموده اند که « مقام اعلی مرکز کانونی انوار و قدرت الهی است » (ترجمه) و همچنین در آثار مقدسه از این مقام چنین یاد شده است .
« مکانی که ملاع عالین در حول آن به ستایش و نیایش حلقه زده اند » (ترجمه) یعنی روحانیت بصورت ماده جلوه گر شده ، حال مقام اعلی در محل است که مؤسسات نظم جهانی در جوار آن در حال ارتفاع است.

ما نمیدانیم در آینده ، در طول اجرای این پروژه ، از لحظه فدایکاری و از خود گذشتگی چه مساله‌ی در انتظار ما است ولی بهتر است بهمراه هم انتظاراتی را که روح امر در سالهای آینده ممکن است از ما متوقع باشد ، مطالعه کنیم : حضرت عبدالبهاء در باره ساختمان اصلی مقام اعلی یعنی قبل از تأسیسات و تربیتاتی که وسیله حضرت ولی امرالله انجام شد ، ضمن عطف توجه بهراحل مختلف ساختمانی آن مقام مقدس ، باین کلمات تفوہ فرمودند : « هر تکه سنگ این بنا را هر تکه سنگ این جاده را که مقام منتهی می شود ، من با اشک بیکران و با بهانی شکرف انتخاب نموده و در محل خود قرارداده ام ». (ترجمه) وقتی که من توضیح سرکار آقا را در باره « اشک بیکران » و « بهانی شکرف » مشکلاتی که از اجرای دستورالعمل آب بزرگوار خود شخصاً متحمل شده اند

د و ع ق ا ب س نگ کی زیبا از تر میثات پر دوڑه کوه کرم

در خدمت کنونی خود در مرکز جهانی امر ، یکی از مسیرت های من مشاهده مراسلاتی است بعنوان بیت العدل اعظم الهی که از طرف دوستانی فرستاده میشود که در دیگر مالک زندگی میکنند و امتیاز معافیت مالیاتی ندارند و تبرعات خود را مستقیماً بمرکز جهانی ارسال میدارند و من بینهایت متعجبم می شوم که بکرات در این مراسلات که متضمن تبرعات کوچک یا بزرگ است . بدفعات حالتی از امتنان و تشکر تشریح گردیده که اجازه یافته اند باین پروژه تبع کنند . من این مراسلات را خوانده ام و بخود گفته ام واقعاً این درست عکس جهتی است که معمولاً در ادیان دیگر وجود دارد ، زیرا دین معمولاً از مسائل و مراحل کناه استفاده نموده و روشهای دیگری را برای جمع آوری اعانه ، از پیروان خود ، بکار میگیرد و ما در

تجليات عرش مصوّر رم بر آفاق عالم و منبع مدنیت الهیه که اعلى و ابهی ثمرة امر اسم اعظم است و در عصر ثالث ذهبي دور بهائي و در ادوار آتيه اثراتش كاملاً پديدار و فيوضاتش چون سيل جارف منحدر بر عاليان خواهد گشت . . . ”

و ما بهانيان نسل حاضر ، ماني که بعدم کفايت خود ، به جهالت خود ، به کمبود منابع خود ، به کمبود تسهيلات لازمه واقفييم ، آن نسل هستيم که از طريق همان قدرت مرموز ، تمام افتخارات نسلهای بشری در گذشته و آينده ، بما اعطا شده است يعني همان نسل هستيم که امتیاز بر پا داشتن اين مرکز اداري يعني همان مرکزی که حضرت ولی امرالله آن را ” منبع مدنیت الهی و اعلى و ابهی ثمرة امر اسم اعظم ” میخوانند ، بما عنایت شده است .

است، مطمئناً تغییراتی در شُرف وقوع است ، کویا بطريقی میلیونها مردم بسوی این امر در حال حرکتند و ممکن است در نقطه ای با زمان ما تلاقی و برخورد کنند که ما نمیدانیم ، ولی میتوانیم تقریباً حرکت آنها را بسوی خود درک کنیم ، صدایشان را بشنویم که در نتیجه تحولات روحانی در قلب ، زمانی بما ملحق خواهند شد . مثلاً در مرکز جهانی از جمله اخباری که در چند ماه گذشته موجب مسراحت فراوان شده است ، از دیاد اقبال عدد نفوس است که در ممالک غربی اروپا، یعنی محلی که قبل امر تبلیغ بسیار بطيء و کند پیش میرفت ، و این امر نه بخاطر قصور یاران آن صفحات بود بلکه علت ، عدم آمادگی محیط در قبول و پذیرش امر بود ، در ممالکی از قبیل فرانسه ، لوکزامبورک و دیگر قسمتهای اروپایی غربی و امثال آن نقاط ، مردم بتعددی کاملاً بیشتر از گذشته در حال اقبال بامرنده و من از یاران آن صفحات علت این اقبال را پرسیده ام که چرا این نفوس مؤمن بامر می شوند؟ در بسیاری از مواقع جوابی که دریافت داشته ام این است که اینها ضمن تحقیق و جستجو برای یافتن یک خانواده ، برای یافتن افرادی که بتوانند آنها اعتماد کنند ، برای یافتن وحدت و یگانگی ، برای یافتن افرادی که بتوانند با آنها راحت و بی تکلف باشند با امر رو برو می شوند . این مردم بخاطر لسان عمومی یا توافق علم و دین و یا حتی وحدت نوع بشر که در امر مبارک واجد کمال اهمیت است ، اقبال نکرده اند ، بلکه در حالت اضطرار و یأس بدنبال ارتباط و برخورد انسانی پر مفهوم که ارضاء کننده هم باشد ، بجلو آمده اند ، من وقتی این مسائل را در

اینجا درست بعکس آن داریم . در اینجا ما مؤمنینی داریم که بمرکز امر میگویند متشکریم که بما فرصت تقديم وجهی برای ساختمان این پروژه عنایت میکنید . این مراسلات بسیار صمیمانه است ، این مراسلات از تمام طبقات مختلف مؤمنین است ، همه از روی تقدیس و اخلاص بتقدیم اعانت اقدام میکنند و از این امکان عرض تشکر دارند . وقتی من این مراسلات را میخواهم به خود میگویم امر الهی در موقعیت مطلوبی است ، زیرا بهایان معمولاً از طبقات مختلف که احتمالاً عضو هیچیک از مؤسسات هم نیستند ، معروف نیستند ، و هیچگاه نامشان در اختیار امری یا نشریات مشابه نمیاید ، این نوع طبقات از زن و مرد میدانند که جریان از چه قرار است ، میدانند که این پروژه چیست و آرزویشان آنستکه تشکر و امتنان خود را از امکان تقديم اعانت ابراز دارند .

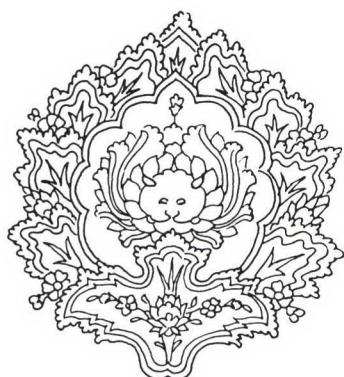
واضح است که روح خفیه ای در فضای جهان در حرکت است ، واضح است که اراده جمال قدم امور بشری را شکل می بخشد . با خدمت در مرکز جهانی امر ، من کاملاً این جریان را احساس میکنم بدون آنکه ظاهر کنم یا ادعا کنم که آن را در می یابم ولی میدانم که جهان در این دو ساله اخیر بطور غیر قابل درحال تداوم است ، به امری غیر معمول در جریان است ، جهان بیش از همیشه به خود بی اعتماد و از ارزش های خویش بی خبر و از مقاصد خود حتی بیش از دو سال پیش نا مطمئن است ، در سراسر جهان چیزی در اعماق قلوب بشر در دست تغییر

جهان آینده اثر داشته باشد ، چیزی که زندگی را برای نسل آینده تسهیل کند ، چیزی که کمک کند به رهانی از خصوصت ، به ایجاد وحدت و هم آهنگی بشر ، و بنظر من این آن چیزی است که ابنيه قوس کوه کرمل بدان خاطر بر پا می شود . ساختمان ابنيه قوس برای بتون و سنگ و اطاقها و ستونها و مرمرها و چیزهایی امثال آن نیست بلکه چیزی است ورای آنها . ساختمان ابنيه قوس امری است که بدان وسیله ما ناگهان خود را مواجه با مسئله ای می بینیم که ورای ادراک ما است و فرصتی است برای ما که نسلهای آینده بخاطر آن بما غبطة خواهند خورد .

بدین خاطر است که ما باین خدمت فرا خوانده شده ایم و ما در مساعی خود ، در تلاشهای خود ، در مشاورات خود ، در تصمیمات خود مورد تشویق قرار میگیریم و مطمئناً بروح امر مؤیدیم و از بذل مساعی خود احساس رضا و راحتی میکنیم .

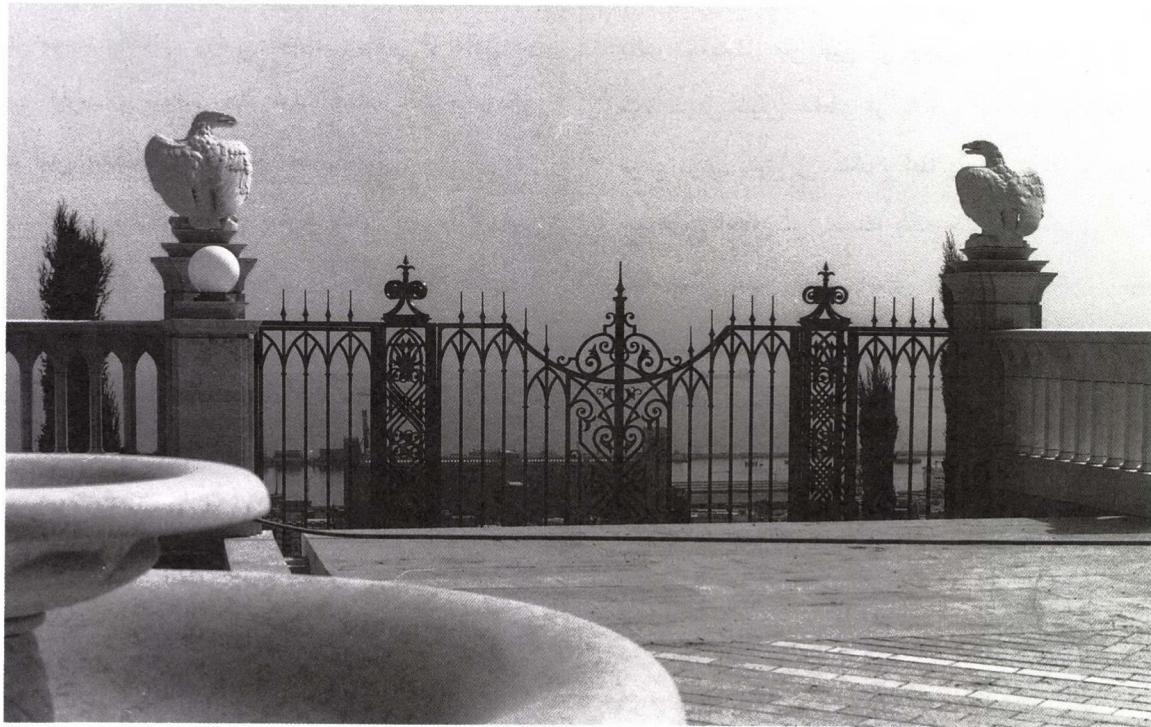
مالک اروپای غربی و یا سایر نقاط می شنوم بخود میگوییم یک امر مهمی ، یک چیز مرموزی ، چیزی فوق ادراک من ، در جهان در شرف وقوع است و هرچه باشد موجب انقلاب روحی تعداد زیادی از ناس در تمامی قاره‌ات و جزایر عالم شده است . کرچه ممکن است این انقلاب آنا بچشم نخورد ولی روح امر در فعالیت است ، اراده جمال مبارک نقش آینده را معین کرده است و آن روح در جهان در حال انجام مأموریت خویش است و یک روز همچنانکه بمجاهدت خویش ادامه میدهیم ، همچنانکه خود را بطريق مؤثر و مفید آماده میکنیم همچنانکه از روی مهارت رهبری جامعه مؤمنین را بدست میگیریم ، یک روز نتیجه اش را خواهیم دید و آیندگان در مستقبل ایام در نقطه ای از زمان با ما برخورد خواهند داشت و با ما در ساختن ابنيه قوس در دامنه کوه کرمل شریک خواهند شد .

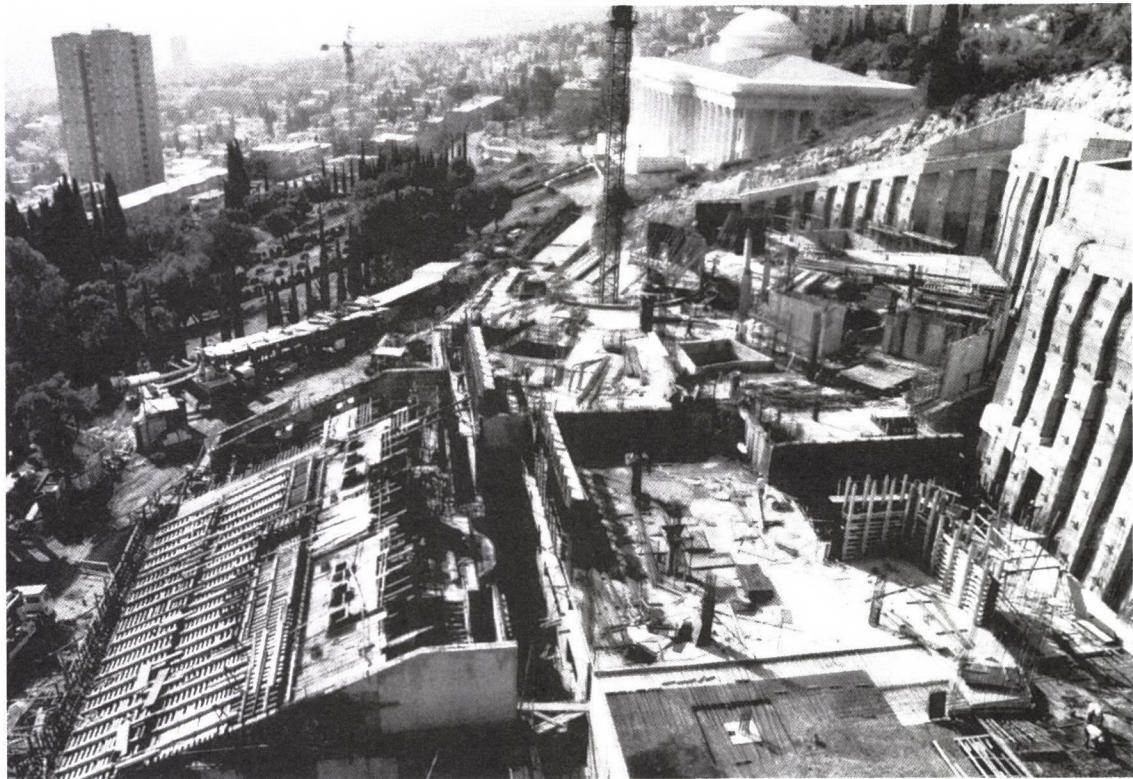
از ما خواسته شده است که بسطحی از افق امر قیام کنیم که سالهای سال دیده نشده باشد ، کذشته از قهرمانیهای بزرگی که بوسیله دوستان ما در ایران در شهادتهای اخیر نشان داده شده است . از ما خواسته شده است که یک کار بزرگی را آغاز کنیم کاری که عمر بسیاری از ما برای اتمام آن کافی نخواهد بود ، از ما خواسته شده است که بزندگی خود معنی و مفهوم به بخشیم ، خود را برای چیزی که ماورای ما است وقف کنیم یعنی آن چیزی که ابعادش را هیچگاه نخواهیم دید ، از ما خواسته شده است که اثرباری و باقی از خود بجای گذاریم ، وقتی که بجهان دیگر صعود میکنیم چیزی باشد باقی و برقرار و در

پیشرفت عملیات ساختمانی قوس کوه کرمل در جون و جولای ۱۹۹۵

فرستنده دایره پروژه کوه کرمل - عکاس روحی ورقا

آذربایجان آشنا شده و توسط آنها به جناب آمیرزا حیدرعلی اسکونی که از مبلغین و ناشرین امر الهی بودند معرفی میشوند بعد از مدتها معاشرت و مباحثه بشرف ایمان فائز و همسرشان نیز آئین مقدس بهائی را قبول نمود در نتیجه فرزندان آنها که سه پسر بنام یعقوب ، یوسف و یونس بودند در خانواده بهائی تولد و در مکتب بهائیت نشو و نما نمودند و اکنون در سطور ذیل بذکر حیات پرافتخار فرزند سوم ایشان یونس می پردازیم .

یونس در سال ۱۲۰۵ شمسی مطابق ۱۹۲۶ میلادی در آذربایجان متولد شد ، ایام طفولیت و اوان جوانی را در شهرهای مختلف آذربایجان گذراند . در شهریور ۱۲۲۰ فامیل نوروزی جهت ادامه تحصیل فرزندان بتهران مسافت و سکونت نمودند . یونس پس از اتمام تحصیل به استخدام وزارت فرهنگ در آمده و در جنوب ایران ، شهر آبادان بشغل معلمی مشغول گردید و در ضمن چون شوق فراوان به موسیقی

شرح حیات و شهادت

جناب یونس نوروزی علیه رضوان الله

جمال قدم جل ذکرہ الاعظم در کلمات مکنونه عربی در علو مقام و منزلت شهدا میفرمایند :

« یا این الانسان فکر فی امرک و تدبیر فی فعلک اتحب ان تموت علی الفراش او تستشهد فی سبیلی علی التراب و تكون مطلع امری و مظہر نوری فی اعلى الفردوس فانصف یا عبد »

خانواده نوروزی اصلاً از اهالی قفقاز و از حومه شهر ایروان بودند که در انقلاب کمونیستی سال ۱۹۱۷ بعلت اینکه دارای ثروت و مکنتی بودند جان و مالشان در معرض خطر قرار گرفت و همانطوریکه دفعات متعدد در تاریخ دنیا اتفاق افتاده بهترین راه در این موقع جلای وطن و سکونت در دیار دیگر است . اینست که این فامیل که اصلاً به نوروزخان اف معروف بودند تصمیم به فرار از روسیه کرفته عده از آنها به فرانسه دسته دیگر به ترکیه و جناب میرزا عبدالله ابوی یونس نوروزی بااتفاق مادر و همسرش بایران مهاجرت کردند . ایشان در ایران فامیلی نوروزی ایران زاد را انتخاب کرده و چون قبلاً در دانشگاه مسکو تحصیل کرده بودند بخدمات دولتی در امور ساختمان راههای شوسه مشغول شدند . ایشان افکار طبیعی داشته و معتقد بدین نبودند تا اینکه با عده ای از احباء در

نمی هراسید . در هر صورت وقتیکه اوضاع وخیم و زندگی در فسا برای آنان مشکل شد بانک ملی متوجه جریان شد و ایشان را به شهر سیرجان که در همان حوالی است منتقل کرد .

در سیرجان هم بعد از مدتی که مشغول خدمات امری بودند شناخته شده و زندگی برای او و خانواده اش طاقت فرسا شد ناچار بانک ملی ایشان را به طهران منتقل و در بانک مرکزی شروع بکار کرد ولی در طهران که قدری محیط مناسب و مشکلات کمتر بود كما فی السابق بخدمات امریه مشغول و مألف شد تا اینکه از بانک ملی بازنشسته کشت . اول بفکر زندگی در انگلستان افتاد ولی طولی نکشید که دوباره با ایران مراجعت نمود . در موقع انقلاب اسلامی ایران بعضیت محفل مقدس روحانی کرج انتخاب گردید علاوه بر آن در سایر تشکیلات ملی و محلی قائم بخدمت بود چون اوضاع قدری وخیم گردید سفری به ترکیه نمود ولی دوباره طاقت نیاورده و فکر کرد که بهتر است با ایران مراجعت کند . در آن موقع محفل ملی ایران از ایشان میخواهد که به احبابی حومه طهران که ستمدیده و کرفتار ظلم اعداء بودند سرکشی نماید مدتی باین وظیفه روحانی مشغول و مرتب باحبا سرکشی و تفقد مینمود تا اینکه در اواخر نوامبر سال ۱۹۸۲ میلادی در منزلشان دستگیر و مدت یکسال در زندان اوین زندانی بود . در تمام این یکسال تحت شکنجه و زجر شدید قرار گرفت و اجازه ملاقات به همسر با ایشان نمیدادند . و اکر ملاقاتی دست میداد تحت مراقبت شدید مأمورین بودند . ولی بحمدالله ایشان از بوته امتحان مانند ذهب ابریز خالص و پاک بیرون آمده و

بقیه در صفحه ۴۰

داشت سنتور را بخوبی آموخت و در جلسات و اعیاد امری از هنر موسیقی ایشان احباء لذت می بردند . در سال ۱۳۲۲ با دختر خانسی از خانواده مؤمن و مخلص مهاجر بنام شهین مهاجر ازدواج کرد در سال ۱۳۲۴ که واعظ معروف اسلامی در مساجد و منابر و رادیو به دیانت مقدس بهائی سخت حمله نمود و با اتهامات و ارجیف خود ملت و دولت ایران را بر علیه دیانت بهائی برانگیخت احبابی مظلوم در تمام کشور ایران به مشقت و بلا گرفتار و تحت ظلم اعدا قرار گرفتند . در نتیجه وزارت فرهنگ عده معلمین بهائی را که در موقع پرکردن پرسش نامه دیانت خود را بهائی نوشته بودند با وجود اینکه صادقانه در تعلیم و تربیت فرزندان آنها ساعی و کوشنا بودند بجرائم بهائی بودن اخراج کرد . از جمله این آموزکاران جناب نوروزی بودند که با کمال شجاعت عقیده خود را اظهار و شغل خود را از دستدادند لهذا گرفتار مشکلات مادی شدید شده و با وجود داشتن همسر و ۴ فرزند خم بابرو نیاورده و در همه حال صابر و شاکر بودند . تا اینکه بانک ملی ایران ایشان را با وجود اطلاع از وضع پرونده ایشان در وزارت فرهنگ استخدام نموده و اوین پست خدمت ایشان شهر فسا در نزدیکی کرمان تعیین شد . بهمراهی همسر و فرزندانش به آن شهر عزیمت و با کمال صداقت و پشتکار به شغل خود ادامه داد .

ولی همانطوریکه احبابی الهی در هر جای دنیا که باشند در اثر اعمال و رفتار نیکشان شناخته میشوند اهالی ایشان را شناسانی نموده لذا دچار مشکلات و تضییقات شدند ولی یونس مردی شجاع و هرگز از بلا

دکتر وحید رأفتی

و نیز حضرت عبدالبهاء در لوح جناب مشکین قلم میفرمایند :

ای مونس قلوب مشتاقین الله الحمد که نفحه مشکین که از مهبت خامه عنبرین سطوع یافته به مشام این مشتاقان در آمد جان را بشارتی بود و قلوب را فرح و مسرتی ، اگر چه المکاتبة نصف المواصله گفته اند ولیکن فی الحقیقہ اگر به بصر طاهر از شنوں ظاهر ملاحظه شود البته شنوں روحانیه که مقاصد کلیه وجودیه است و ربط تعلقات آیات لاهوتیه به محض توجهات قلبیه چون آفتاب حقیقی از مطلع الواح لطیفه نورانیه طالع و مشرق گردد . . . ”

و نیز حضرت عبدالبهاء در لوح جناب آقا میرزا اسدالله در مصر چنین میفرمایند :

ای رفیق روحانی دو طغرا مکتوب شما یکی بیست و دوم ذی القعده و دیگری ۲۵ ذی القعده ۱۲۲۲ واصل گردید . . . یاران الهی باید مانند کلهای کلستان رانحه طبیه هریک به دیگری رساند و از یکدیگر استفاده نمایند و تعاون و تعاضد در قوای ملکوتیه حاصل گردد هیچ وسیله ای اعظم از مکاتبه و مراسله نه ، المکاتبة نصف الملاقات . . . ”

تعییر ”المکاتبات نصف الملاقات“ را دهخدا در جلد اول کتاب امثال و حکم مذکور داشته و در ذیل آن چنین آورده است :

”نامه نیمی از دیدار باشد ، رجوع به مثل ذیل شود“
المکاتبات احد اللقائین . نامه دویم دیدار باشد . تمثیل : و چون التقاء من حيث الصوره و الحاله هذه تعذری

سیری در آثار مبارکه بهائی

چند ضرب المثل

المراسلة نصف المواصله

حضرت بهاء الله در لوح جناب حکیم موسی در همدان که بتاريخ ۱۹ ربیع الثانی سنّه ۱۲۰۲ هـ ق مورخ است میفرمایند :

”اگر چه باب حضور و کلام مسدود است و لکن بفضل الله سبیل نامه و پیام مفتح ، المراسلة نصف المواصله ظاهر و مشهود . حمد حضرت مقصودی را لایق و سراج است که اگر سبیلی را سد نمود سبیلهای اخri گشود . در یک عالم روح را مقام قاصدی و بریدی عطا فرمود و در عالم دیگر لسان را قرار فرمود و در عالم دیگر قلم را . . . ”

حضرت عبدالبهاء در لوح جناب آقا سید محمد رضا شهمیرزادی که با مناجات مصدر به عبارت : ”الهی الهی هذا عبدك اترك كل ذكر و اشتغل بذكرك . . .“ شروع میشود میفرمایند :

” . . . در جمیع اوقات در عتبه مقدسه به ذکر و یاد آن یار مهریان مشغول بوده و وهستیم مدته است که از آن جناب خبری نرسیده یاران منتظرند چه که المراسلة نصف المواصله است البته باید خبر شما همیشه بیاید و برسد آن صفحات را دانما بذكر الهی متذکر دارید و البهاء عليك ع ع ”

قسمت قبلی این سلسله مقالات و شرحی در باره سابقه نشر آنها در مجله عندلیب (سال ۱۴ ، شماره ۵۲ ، زمستان ۱۳۷۲ - ۱۳۷۳ شمسی ص ۲۰ - ۲۵) به طبع رسیده است .

همی دانم که رنج خود فزایم
که چیزی آزموده آزمایم (۴)

این ضرب المثل در کتاب امثال و حکم دهخدا نیز
مذکور شده است و در ذیل آن به این ایات استشهاد
گردیده است :

کفتم وفا نداری کفتا که آزمودی
من جرب المجرب حلت به الندامة (سنای)
هرچند آزمودم از وی نبود سودم
من جرب المجرب حلت به الندامة حافظ
کسی را کازمودی چند و چونش
مکن زنهار دیگر آزمونش (عطار)
باور نیایدم بوفا وعده گر دهد
دانانیازموده بدھر آزموده را (کاتبی) (۵)

در شرح سودی بر بیت حافظ که فوقاً نقل شد چنین
آمده است :

« حلت - فعل ماضی مفرد مؤنث غایب : حلول نمود
یعنی نزول کرد . حاصل اینکه به معنای رسید
میباشد . به ، ضمیرش بر میگردد به " من " ، جار مع
ال مجرور متعلق به حلت و مفعول غیر صریحش .
محصول بیت . هر قدر که توانستم آزمودم بالاخره از آن
جانان فایده ای ندیدم زیرا کسی که آزموده را
بیازماید جز پشیمانی چیزی عایدش نمیشود ،
پشیمان میشود ، حاصل مطلب با علم از بی و فانی
جانان تکرار تجربه ندامت بار میآورد . علی کل حال اکر
کسی شخصی و یا چیزی را پس از یک بار آزمایش
دوباره تجربه نماید لابد پشیمان میگردد .
این مصراع در اصل یک ضرب المثل است . با اسکان
" بای مجب " موزونش کرده و مصرع ثانی قرار داده

داشت طلب مواصلت بطريق مکاتبه که آن را احد
اللقائين نام نهاده اند متعین بود . . . از مكتوب شيخ
صدرالدین قونیوی . نقل از اوصاف الاشراف خواجه
طوسی . چاپ مصحح آقای حاج سید نصرالله
تقوی " (۱))

من جرب المجرب حلت به الندامة

حضرت عبدالبهاء در لوح حاجی علی در عدستیه
میفرمایند :

« ای همدم قدیمی مدتی است که از شما خبری
نرسید . . . الحمد لله ملاحظه نمودی که هرکس
عبدالبهاء را مکدر کرد به چه نکبتی گرفتار شد تجربه
جدید لازم نیست من جرب المجرب حلت به الندامه ... »
و نیز در لوح جانب علی قلی خان در واشنگتون حضرت
عبدالبهاء چنین میفرمایند :

« ای همدم قدیم ، مکاتیب شما رسید مضامین معلوم
گردید ، مکنات بدست خود خانه خویش را ویران
نمود و بنیان برانداخت ذلك جزا ، کل متزلزل على
المیثاق فسوف یرى نفسه فى خسران میبن دیگران
تجربه نموده اند ، من جرب المجرب حلت به الندامه ،
یخربون بیوتهم بایدیهم ، باری قضیة او اهمیتی ندارد
... » (۲)

ضرب المثل « من جرب المجرب حلت به الندامة » را
میدانی نیشابوری در جمع الامثال آورده است . (۲)
بیت ناصر خسرو ناظر به این ضرب المثل است که گفت:

« خیره میازمای مرین آزموده را
کز ریک نامدست خردمند راخیر »
و بیت فخرالدین کرگانی که میگوید :

است . ”(٦)

نيستم مگر اوقاتي را که در زندان در سبيل حضرت
رحمن بسر بردم اکرچه بظاهر زحمت و مشقت بود ولی
في الحقيقه رحمت و موهبت ... ”

ضرب المثل عربی ” من لم يذق لم يدر ” و يا ” من لم
يذق لم يعرف ” نظير ضرب المثل فارسی است که
میگوید : ” حلواي طنطنانی تا نخوری ندانی ” ،
مولوی با توجه به ضرب المثل عربی فوق چنین میگوید :
لیک چون من لم يذق لم يدر بود

عقل و تخيلات او حيرت فزود

و نيز می گويد :

لم يذق لم يدر هر کس کو نخورد
کی بوهم آرد جعل انفاس ورد (٨)
ضرب المثل ” من لم يذق لم يدر ” و ” من لم يذق لم
يعرف ” را دهخدا نيز در كتاب امثال وحكم آورده
است . ”(٩)

يادداشت ها

- ١ - على اکبر دهخدا ، امثال وحكم (طهران : امير کبیر ۱۳۶۲ ، ج ۱ ، ص ۲۷۲)
- ٢ - مقصد از ” مکنات ” در این لوح مبارک هوارد مکنات (Howard Mac Nutt) است که در سال ۱۸۹۸ ميلادي فائز به ايمان شد و در سال ۱۹۰۵ در عکا به حضور حضرت عبدالبهاء مشرف گردید . هوارد مکنات در فتنه دکتر ابراهيم خيرالله و قيام او بر عليه حضرت عبدالبهاء ايامي در بين احباء بدنام شد و منطقه لوح فوق ناظر به ايام تزلزل و امتحانات وارده بر اوست . مکنات در ايام مسافرت حضرت عبدالبهاء به امريكا مرائب فرمانبرداری و ايمان صادق خود را نشان داد و به جرمان مافات قيام نموده و به تقديم خدمات مهمه به جامعه بهائي آمريكا موفق گردید . هوارد مکنات که در سال ۱۹۲۶ ميلادي در فلوريدا صعود نمود . برای ملاحظه شرح احوال و خدمات او به كتاب ذيل مراجعه فرمائيند .

O.Z. Whitehead, Some Early Bahais of the West (Oxford: George Ronald, 1976), PP. 35-42

بقيه در صفحه ٥٤

ضرب المثل ” من جرب المجرَّب حلَّت به الندامة ” ياد آور ضرب المثلهای فارسی است که میگوید ” آزموده را آزمودن پشيماني آرد ” و ” آزموده را آزمودن جهل است ” برای ملاحظه شواهدی از اشعار فارسی در باره اين ضرب المثلها نگاه کنید به كتاب امثال وحكم دهخدا ، جلد اول صفحه ٢١ - ٢٢ .

منْ لَمْ يَذْقُ لَمْ يَدْرْ

حضرت عبدالبهاء در تفسير حدیث ” كنت کنز ” چنین ميفرمائيند :

” . . . تا نفسی از اين جام روح بخش الهی نتوشد لذتش نداند و تا قلبی به اين نار مؤقده رباني نیفروزد تصوريش تواند من لم يذق لم يدر ، البته طیور عقول و افکاري که از اسفل درکات ملك پرواز نتموده چگونه در جو سماء ملکوت و فضای جان فزای لاهوت طیران نمایند . . . ” (٧)

و نيز حضرت عبدالبهاء در لوح جناب ابن ابهر چنین ميفرمائيند :

” يا من استمرَّ عليه البلاء مسلسلًا بلا غلال في سبيل الله . . . به مناسبت مثل مشهور من لم يذق لم يعرف حلاوة شهد السرور جناب على قبل اکبر عليه بيهاء جمال الظهور حاضر و تصدقیق این قول را ميفرمائيند که در ايام معهود که بظاهر مبتلای قیود بودم في الحقيقة عید و سرور بود و نشنه کأس مزاجها کافور چ که از اوقات حیات که مرور نمود هیچ خوشنوی و منون

طلعت پیمان

تا بفشنادی تو موی همچو سلاسل
 لوله حُسن تست نقل محافل
 محو جمال تواند عامی و عاقل
 "چشم خدا برتوای بدیع شمازل"
 "یار من و شمع جمع و میر قبائل"

هر نگهت را نشان مکرمتی هست
 شهد لبت را مذاق مرحمتی هست
 خاک درت کیمیای موهبتی هست
 "هر صفتی رادلیل معرفتی هست
 "روی تو بر قدرت خدای دلائل"

هرکه شنید آن حکایت قدموزن
 همچو من او شد بروی ماہ تو مقوون
 از صد ف دل فتاد راز تو بیرون
 "قصه لیلی مخوان و غصه مجنون"

"عهد تو منسوخ کرد ذکر اواں"
 در طلبت عالمی بشوق دویبدند
 در شب حرمان که راه چاره ندیدند
 "نام تو میرفت و عارفان بشنیدند"
 "هر دو برقض آمدند سامع و قائل"

اشک چه باشد زبان عاشق و معشوق
 آه چه باشد بیان عاشق و معشوق
 درد چه باشد بجان عاشق و معشوق
 "پرده چه باشد میان عاشق و معشوق"

"سَد سکندر نه مانع است وَنَه حائل"
 جان بفدای تو ای لطیفه دوران
 آتش عشقت همیشه باد فروزان
 "دور به آخر رسید و عمر بپایان"
 "شوق تو ساکن نگشت و مهر تو زائل"

مانع دعوی مالکیت نمایند و راه عبور برای مصالح بنانی را مسدود سازند. این تحریکات سبب شد که اراضی کم کم قیمت پیدا کرد . همین که بنای مبارک قدری مرتفع شد شهرت دادند که قورخانه و اسلحه خانه در زیر زمین پنهان کرده اند . خلاصه آنکه کار این قطعه زمین . . . به قدری بالا گرفت که متجاوز از پنجاه شصت برابر قیمت عادله را سرکار آقا دادند و صاحبیش نفروخت آخرالامر کار به جانی رسید که تقریبا این بیانات را فرمودند « به قدری عرصه را بر من تنگ کرده اند که ناچار یک شب آدم دعا و ذکری از حضرت اعلی داشتم ، شب را نشستم آن ذکر را خواندم و راحت شدم ، فردا صبح صاحب زمین آمد و معذرت خواست ، خواهش کرد من زمین را بخرم ، گفتم احتیاج ندارم ، اصرار و ابرام کرد گفت والله من تقسیر ندارم ، برادران شما مرا اغوا کردند ، گفتند همان پولی که افندی میدهد ما دو برابر میدهیم و شما زمین را از دست ندهید . هرچه التناس کرد قبول نکردم ، تا آنکه به پای من افتاد ، مجاناً تقدیم کرد . آن وقت او را فرستادم پیش آقا رضا که مبلغی به او بدهد و زمین را قبالة کند . » (۱۹)

منظور این است با وجود نیازی که به این زمین بود و نرمشی که حضرت عبدالبهاء در مورد قیمت نشان دادند چون با حسن نیت فروشنده مواجه نشدند از معامله کذشتند. به کوره راهها و کج راههایی که در معاملات

در حضور حضرت عبدالبهاء

روش مبارک در معاملات :

مطلوب دیگر روش مبارک در معاملات است که می تواند سرمشق و راهنمایی برای ما باشد ، حضرت عبدالبهاء قبل از سنه ۱۹۰۹ بنیاد بنای داخلی مقام اعلی را که عبارت از نه اطاقداشد گذاردند . باز از خاطرات نه ساله نقل میکنم ، چه مطالب آن به صحّه حضرت ولی امرالله رسیده است . در آن کتاب آمده که « علاقه هیکل مبارک حضرت عبدالبهاء به این بنا به قدri شدید بود که در تمام اوقات ذکر توصیف آن از لسان مبارک جاری بود . وقتی که به حیفا تشریف فرما می شدند ، بیشتر اوقات مبارک صرف دستور بنانی می شد . . . یکی از فتنه های ناقضین برای ممانعت از پیشرفت این بنا این بود که صاحب یک قطعه زمین را که راه عبور فوقانی این محل است تحریک نموده بودند که به هر قیمتی که از آن بالاتر تصوّر نشود اگر حضرت عبدالبهاء خواستند بخرند ، نفروشد ، همان قیمت را از ناقضین دریافت دارد ، و زمین را هم از دست ندهد ، ضمناً صاحبان تمام اراضی اطراف را تحریک نموده بودند که راه عبور را مسدود نمایند ، آلمانی ها که در اطراف صاحبان اراضی بودند به تحریک ناقضین شرارت میکردند و یهود و نصاری هرکس به نوبه خود که در اطراف اراضی غیر ذی زرع و بی قیمت داشتند ، همه را تحریک نموده بودند که در این بیابان بی صاحب و بلا

زورگوئی تا حدی به علت زور شنوی است . حضرت عبدالبهاء در رساله مدینه نیز این نکته را تأکید کرده اند ، محبت و مسالت و ملایمت به غیر از زور شنوی و قبول ظلم و جور بدون هیچگونه اعتراض و مقاومتی است . در بدایع الاثار آمده که وقتی هیکل مبارک به قصد حرکت از واشینگتن به شیگاگو به ایستگاه راه آهن وارد شدند ، راننده اتومبیل خواست زیادی کرایه بکیرد به او اعتنا ننمودند . فرمودند : « انسان هزار دلار می بخشد ، نقلی نیست ، اما یک دلار تعدی کسی را قبول نمیکند . زیرا این گونه تعدی منافی عدل و نظم عالم است . » (۲۱)

حضرت عبدالبهاء در جای دیگر فرموده اند : « خیمه وجود بر ستون عدل قائم نه عفو ، و بقای بشر بر عدل است نه عفو . » (۲۲)

در مورد طرز کار و به اصطلاح امروزی ، طرز مدیریت حضرت عبدالبهاء دکتر یونس خان می نویسد : « در مدت توقف چندین ساله خود در آن ساحت همواره متغیر و متغیر بودم که آن وجود مبارک در هنگام هجوم این بلایا و محن و مشکلات کمر شکن کوه افکن ، با چه اسبابی ، نمی کویم با چه قوه ای این مشکلات را بر طرف نموده و در هر امری از امور چه جزئی و چه کلی که اقدام میفرمودند ، با کمال متنانت و خونسردی و حواس جمعی ، مثل کسی که هیچ کار دیگر نداشته باشد با یک مهارتی که کوئی

(۲۱) بدایع الاثار - جلد اول صفحه ۲۴۰

(۲۲) ظهور عدل الهی - حضرت شوقي رباني - ترجمه نصرالله مودت - تجدید چاپ ۱۹۸۹ صفحه ۵۹ و ۶۰

(۲۳) خاطرات نه ساله - صفحه ۲۴۲ و ۲۴۳

زمین معمول است کمترین توجهی نفرمودند ، واسطه نفرستادند و به حدس قوى همین رفتار محکم مبارک و شاید بدقولی برادران نسبت به وعده های توخالی که به صاحب زمین داده بودند ، باعث شد که فروشنده به خود آيد و پشیمان و شرمسار گردد تا آنجا که حاضر شود زمین را مجانا تقدیم کند .

وقتی دیگر» یکی از مأمورین عثمانی در عکا در سر هوای اخذ وجه هنگفتی را داشته و همه نوع تضییقات فراهم می نموده است ، تا وقتی هیکل مبارک را به سرایه حکومتی می طلبد و بنای تهدید را میگذارد ، به حدیکه عرصه را بر وجود مبارک تنگ می نماید . در این حالت به نماز قیام میفرمایند و پس از ادائی نماز یارو را به نزدیک میطلبند و غلتا یک سیلی بسیار محکم جانانه بر بنا گوشش می نوازنند ، و میفرمایند حواله تلکرافی فرستادم و از در سرایه بیرون تشریف می آورند . از این رفتار مبارک آن بیچاره به کلی مرعوب ، مانند یک مجسمه بی روح ، حیران می ایستد ، از قضا همان شب تلکراف عزل و احضارش از باب عالی میرسد . شبانه به درخانه مبارک می آید به پای مبارک می افتد رجای عفو و طلب تائید می نماید . » (۲۰)

آنچه از این رفتار محکم مبارک عاید می شود این است که نباید در مقابل زور و تهدید و ظلم تسليم شد ، باید مقاومت کرد ، ظالم و زور کو در مقابل مقاومت و استقامت بالاخره عقب می نشینند ، اشاعه

(۲۰) خاطرات نه ساله - صفحه ۵۲۹

می نمود . این ضیافت در اعیاد به عمل می آمد . اما ضیافت خصوصی مسافرین ، در اینجا علاوه بر محبت و روحانیت جلوه و شکوه مخصوصی مشاهده می شد . ترتیب سفره در سر میز و لطافت کلهای رنگارنگ بسیار دلربا و محرك اشتها ، این ضیافت را جزا و کلا هیکل مبارک رسیدگی میفرمودند . در سر نهار احباء را احضار فرموده می نشانیدند و خودشان در اطراف میز حرکت میفرمودند . برای یک یک با دست مبارک غذا می ریختند . بعد برای اینکه احباء در خوردن خجالت نداشته باشند کاهی بیرون تشریف می برند . باز مراجعت فرموده بیانات مسراحت انگیزی میفرمودند . بشقاب هر کس تمام شده بود مجددا عنایت میفرمودند . در اینجا اغذیه متعدد بود و تماما طبخ ایرانی ، اما به ترتیب اروپائی سفره رنگین چیده می شد . چون عده مؤمنین غالبا بیش از استعداد میز و تعداد صندلی بود لهذا در دو وهله می نشانیدند . لطافت و نظافت سفره در مرتبه ثانی کمتر از مرتبه اول نبود ، زیرا به دستور مبارک معجلأ همه دستگاه سفره عوض می شد . اما خود هیکل مبارک در مرتبه ثالث جلوس فرموده و جمیع خدمه را احضار و با آنها غذا میل میفرمودند ، دفعه اول که این عبد در چنین ضیافتی مشرف بودم دیدم جمیع احباء به قدری واله و حیران مشی و رفتار مبارک هستند که ابدا کسی توجه به سفره ندارد . وقتی که همگی متوجه قامت موزون و شیدای آن طلعت بی چون بودیم ، یک مرتبه دیدم به تاکید شدید امر به شروع صرف غذا فرمودند . آن وقت من به هوش آمدم و دیدم وقت را نباید از دست داد ، لهذا از طرف خود بالاصاله و از طرف جمیع

متخصص در آن فن باشند به خوبی انجام میدادند . روزی فرمودند « میدانی من این امر را چه قسم اداره میکنم ؟ باطننا عرض کردم من هم همین را می خواهم فرمودند ، من شراع کشتن را محکم میکشم و طناب ها را خوب می بندم و نقطه مقصود را در نظر می گیرم . آن وقت سکان کشتن را با اراده ای قوى محکم نگاه میدارم .

و به راه میافتم ، دیگر طوفان هر قدر شدید باشد و سنگلاخ و کوهستان ، مخاطره هر قدر در مقابل باشد ، من خط مشی خود را تغییر نمی دهم و مضطرب نمی شوم ، تا به مقصد برسم ، اگر بنا بود در مقابل هر مخاطره خط مشی خود را تغییر دهم سفينة امرالله غرق می شد و به منزل نمی رسید . »

ترتیب ضیافات مبارک :

در مورد ضیافات و میهمانی های مبارک در خاطرات نه ساله آمده است که : (۲۴) « دو قسم ضیافت در عکا معمول بود ، یکی ضیافت عمومی که تقریبا با صلای عام (دعوت عمومی) برای مؤمنین در باغ رضوان یا در بهجی صورت می گرفت . یکی ضیافت خصوصی مسافرین در بیت مبارک ، در ضیافت عمومی غذای واحد داده می شد ، مثل کباب حسینی یا دیگ کباب و تدارک آن کاملاً به دستور مبارک بود . در سر سفره فقط برای سرکشی دو دقیقه تشریف فرما می شدند . سادگی و پاکیزگی سفره محبت و روحانیت غریبی ایجاد

(۲۴) خاطرات نه ساله - صفحه ۳۹ تا ۴۱

راضی نیستم غیر بهانی پا روی آن بگذارد . بسیار تبسّم فرمودند و شرایط را پذیرفتند ، حتی فرمودند مطمئن باش محل خوبی برای آن معین میکنم که پای اغیار به آن نرسد ” بنده (دکتر یونس خان) تصور کردم ، تقدیم روضه مبارکه خواهد شد . بعد دیدم محل این قالیچه از هرچه تصور شود بالاتر بود . یعنی مقام این سجاده به جانی رسید که سجده گاه هزاران مؤمن مخلص واقع شد . به این معنی که این سجاده را روی نیمکتی که دو یا سه شمايل مبارک جمال اقدس ابھی و حضرت نقطه اولی قرار دارد انداختند . از آن پس سالیان دراز که دسته احباب به زیارت شمايل نائل می شدند در هنگام سجود این سجاده را می بوسیدند . . . خلاصه آنکه سادگی و صفاتی باطنی این مرد مؤمن باعث سور خاطر مبارک بود . . . ”

در مورد سنگ بنیادی یا حجر زاویه مشرق الاذکار امریکا نیز داستان شنیدنی دیگری وجود دارد . ” هنگامی که زمین مشرق الاذکار خریده شد ، یکی از احبابی قدیم ایران ، آفای حسین مظلوم در شیکاگو به کمال سختی و قناعت زیست میکرد . احساس کرد که بایستی او هم در این عمل مبرور یعنی ساختمان آن هیکل عظیم (مشرق الاذکار) مشارکت و معاونت نماید . این مرد محترم هیچ نداشت مگر قلبی مملو از پاکی و محبت و نیتی خالص و بی آلایش ، در حالی که در اقطار جهان مبالغ گزاف برای ساختمان امریکا میرفت ، او هم به امید اینکه هدیه ای به جهت بنای آن معبد جلیل بردۀ باشد با مساعدت خانم محترمه تی بیتن (Netty Baton) یک قطعه سنگ محکم سفید

مؤمنین و مخلصین بالنبیاب وظیفه وجданی را کاملاً انجام دادم ، تا توانستم خوردم و ضمناً به این نکته برخوردم که سعدی گفته :

در آن میانه که محبوب میزبان باشد
شکم پرست کند التفات بر مأکول
چون این غذای جسمانی با غذای روحانی ممزوج و
توام بود ، لذتش در کام با اشتیاق تا ابد باقی و
برقرار خواهد بود . ”

ملاحظه کنید که حضرت عبدالبهاء خود شخصاً از میهمانان پذیرانی میفرمودند و به این ترتیب محبت خود را به آنان نشان می دادند . در نظر مبارکشان به اصطلاح امروزی عامل انسانی اهمیت خاص داشت . حتی به آشپزخانه خود رسیدگی میفرمودند . در بدایع الاثار آمده که ” خود وجود اقدس رسیدگی به امور طبخ میفرمودند و در این سفر (سفر غرب) اغلب اوقات چنین بود ، علی الخصوص اوقاتی که مهمان مخصوصی داشتند خود به طبخ می پرداختند . . . ” (۲۵)

صفای باطن مهم است :

مطلوب دیگر اینکه صفائ باطن مورد توجه و عنایت مبارک بود ، در خاطرات نه ساله آمده که : (۲۶)

” مستر فرانک آمریکانی به حضور مبارک مشرف شد یک عدد قالیچه ابریشمی مصری برای تقدیم خریده بود . عرض کرد این قالیچه را تقدیم میکنم به شرط آن که به هرکس عنایت میفرمایند بهانی باشد . من -----

(۲۵) بدایع الاثار - جلد اول صفحه ۱۲۲

(۲۶) خاطرات نه ساله - صفحه ۲۹۱ - ۲۹۲

نداشتن . آیا مفهوم آیه کتاب مستطاب اقدس ، " ان اعملوا حدودی حبّا لجمالی " جز این است که احکام و اوامر مرا به شوق بهشت و از ترس جهنم عمل مکن ، برای جلب سود و دفع ضرر اطاعت مکن ، تنها به خاطر جمال من که عین حقیقت من است ، اطاعت کن ، در این صورت نیت تو خیر و عمل تو اخلاقی است و گرنه تجارت است .

حضرت عبدالبهاء فرموده اند که " ابراز محبت و اظهار خدمت وقتی مفید و مقبول و لایق شئون ایمانی است که مقدس و مبرا از شانه زیاد باشد و الا اکر مقصود و منظوری هم در ضمن ملحوظ شود ولو آن مقصود و منظور هر قدر فی حد ذاته مقبول و مقدس باشد باز هم این نیکوکاری آلوده به ریا کاری است ، و فی سیل الله محسوب نه و چندان تأثیر در عالم وجود ندارد . مثل اینکه سطوع نور و حرارت شمس و ریزش باران رحمت الهی مشروط به هیچ شرطی نیست و منظوری در بین نه . انسان بهانی باید مظهر این کونه رحمت های الهی باشد . مانند شمس برکل بتاید . بر هر سرزمینی فیض خود را نثار نماید . می بینید که رحمت و اشعة الهی شامل حال جمیع ممکنات است و ابداً تبعیض نمی شناسد . اهل بهاء باید مظهر اینکونه رحمت باشند ، نه اینکه به شرط و به منظور نظری ، خوبی کنند ، و این رحمت است که عالم وجود را تربیت میکند . این رحمت است که طبیعت را سبز و خرم می نماید . من می خواهم که شما اهل بها به چنین موهبت عظیمی نائل شوید ، تا از برکت وجود شما این عالم ادنی جنت ایهی گردد اگر نظر را به ملکوت ابهی معطوف کنید و فیضان باران رحمت

تهیه نمودند و تا اراضی مشرق الاذکار بردند . وقتی این عمل را خالصاً لوجه الله انجام میدادند هرگز مقدرات عظیمه آن هدیه کوچک را به خواب هم نمی دیدند ، هرگز نمی توانستند تصوّر کنند که هیکل مبارک حضرت عبدالبهاء از میان جمیع احجار موجوده آن قطعه سنگ کوچک را به دست مبارک برداشته و به اصابع لطف و مکرمت تا ابد متبرکش فرموده در مقابل نمایند کان ملل و ادیان مختلفه آنرا حجر زاویه Corner Stone آن معبد جلیل مقرّ فرماید . این است ثمره قلب پاک و نیت خالص " (۲۷)

منظور این است که حضرتش به نیت خیر و صفائی باطن توجه داشتند . از قبل گفته اند " الاعمال بالنيات " بسیار از فلاسفه غرب نیز اراده خیر را شرط اخلاقی بودن اعمال میدانند . اکر کسی برای هوسمی عملی انجام دهد ، اگر چه آن عمل ظاهراً خوب و موجه باشد ، عملش خیر نیست و مورد رضای الهی نخواهد بود . آیا دلسوزی هانی که سیاستمداران غرب ، در هفته های انتخابات عمومی ، نسبت به اطفال و نفوس مریض و علیل و فقیر و بیکار نشان می دهند ، عمل اخلاقی است ؟ و یا تنها برای آن است که با استفاده و یا صحیح تر بگوییم سوء استفاده از این گروههای محروم ، توجه و عنایت مردم را موقتاً به دست آورند ، تا آنان را انتخاب کنند و اکثراً وقتی از این پل گذشتند و بر مستند قدرت تکیه زدند دیگر به این محرومین هیچ محبتی ندارند ، نیت خیر یعنی کاری را تنها به خاطر خدا انجام دادن و توقع هیچگونه پاداشی -----

(۲۷) حیات حضرت عبدالبهاء - صفحه ۱۹۵

نماید . لهذا عریضه ای عرض نموده این توفیق را تمنا نمود . چون شخص از مخلصین مؤمنین بود حاجتش برآورده شد و نذرش قبول شد . آقای معمار باشی فوراً مصالحی آماده کرده و در زیر پله های بیرونی مشغول بنانی گردید و مکتوبی به احبابی بیروت نوشت که یک دستگاه حمام فلزی (وان) و لوازم دیگر ابیاع نموده مُعجلًّا بفرستند . سه روز از این مقدمه کذشت ، بنائی تازه شروع شده بود . یک شب احباب همگی مشرف بودند . یک مرتبه فرمودند - جناب استاد آقا بالا حمام تمام شد ؟ استاد آقا بالا مضطربانه عرض کرد خیر قربان مشغولیم ، از بیروت هم هنوز جواب نیامده است . باز فرمودند . پس کی تمام می شود ؟ استاد آقا بالا نمی دانم چه جواب عرض کرد که ناکهان با تبسم فرمودند - حکایت من و شما حکایت آن عربی است که سه سال سرش بی کلاه بود و در کوچه و بازار در معرض گرما و سرما و بوران و باران ، سر برنه میگشت ، یک شخص کریمی پیدا شد ، بر او رحم آورد ، خواست عمّامه ای برای او تدارک کند . عرب را نزد براز برد و پارچه عمّامه فرمایش داد . به مجرد اینکه براز سر توب چلوار را باز کرد تا ذرع و پیمان نماید ، عرب سر برنه فوراً یک سر پارچه را گرفت ، هنوز نبریده معجلًّا دور سر خود پیچید . براز گفت ، صبر کن ذرع و پیمان کنم . عرب گفت - تا کی صبر کنم سرم میچاد ، سرما می خورم . » (۲۹)

در بدایع الاثار آمده که در سفر غرب میزبانان مبارک

الهی را مشاهده نماید که چگونه بر عاصی و مطبع یکسان نازل ، آن وقت میدانید که چگونه باید آیت این رحمت الهی باشد و در هنگام ریزش و عطا به هیچ قیدی و به هیچ شرطی قائل نشود ، ولو اینکه آن قید هم الله باشد . مثلاً ملاحظه کنید هیچ نیتی و هیچ اقدامی بالاتر از نیت تبلیغ و مقدس تر از هدایت نفس نیست . معدّلک اگر به کسی خوبی کنید و منظور این باشد که به این وسیله او را بربانید و تبلیغ نماید ، این هم ریاست . اگر به کسی خدمتی می نماید این ریا را هم در دل راه ندهید تا خدمت و ملاحظت شما حقیقتاً لله باشد . البته تأثیر آن بیشتر خواهد بود . شما هر قدر می توانید بی ریا خوبی کنید و منتظر تیجه هم نباشید . آن وقت است که عالم وجود از برکت همت شما آئینه ملکوت ابهی گردد . « (۲۸)

مزاح و طنز :

اجازه بدھید این ساعت را با ذکر جلوه دیگری از حضرت عبدالبهاء به انجام برم و آن اشاره به هنر مزاح و لطیفه گوئی و طنز در سطحی بسیار بالاست که در کفتار و نوشتار مبارک به چشم می خورد . در خاطرات نه ساله آمده که وضع حمام های عمومی در ارض اقدس مناسب نبود و حضرت عبدالبهاء راضی نبودند . بعضی از احباء با هم مشورت کردند و « قرار شد استاد آقا بالای معمار قفقازی که مشرف بود رجا و استدعا کند یک دستگاه حمام مختصر محققی در بیت مبارک بنا

(۲۸) خاطرات نه ساله - صفحه ۲۶۹ و ۲۷۰

(۲۹) خاطرات نه ساله - صفحه ۲۶۰ و ۲۶۱

فتح باب کلیسا . او جمعیت داشت ، ولی بر اهانتش قیام داشتند . این هم جمعیت دارد ، اما بر اعانتش قائم اند . او تاج داشت اما از خار ، این هم تاج دارد ولی مزین به جواهر آب دار . او لباس داشت اما از پارچه کهنه زبر و سخت ، این هم لباس دارد ولی از قماش های زریفت زمان او ایام پر کدورت و حفا ، زمان این اوقات امنیت و صفا . مأوای او صحراء و بیان ، محل این عمارتی عالی چون قصر شهان . عرش او فراز دار بود و آرامگاه این سریر راحت و قرار . زینت بزم او خون پیکر نازین بود و زیور محفل این جام و باده رنگین . لهذا این نمایش کاردینال بر طبق نمایش حضرت مسیح است . نهایت جزئی تفاوت دارد . ” (۲۱) دیگر وقت تمام است حیات حضرت عبدالبهاء دریاست و فرصت ما ظرفی محقر .
 گر بریزی بحر را در کوزه ای
 چند کنجد قسمت یک روزه ای

-----
 (۲۱) بدایع الاثار - جلد اول صفحه ۲۲۸

انواع اطعمه و اشربه برای ایشان و ملتزمین رکاب آمده میکردند . روزی ” چون در اطاق دیگر جلوس فرمودند ، با خدام حضور بنای اظهار عنایت و مزاح گذارند که بیانید بشنینید ، چای و شربت و شیرینی و چند رنگ میوه را که میسیس پاوسنز (Mrs. Parsons) برای شما حاضر نموده بتوشید و بخورید ، بد بگذرانید ، خدا به فریادتان برسد ، خیلی رحمت است این نحو کذران ، در چنین عمارتی به سر بردن ، در چنین هوا و فضائی سیر کردن ، با چنین خدام و دوستان محترمه ای بودن ، واقعا خیلی به شما بد می گذرد ، خدا به فریادتان برسد ، بعد فرمودند ، از مزاح گذشته بیینید جمال مبارک چه بساطی برای اولیایش فراهم آورده . اگر سلاطین اینجا می آمدند ، ولو بعضی به آنها خدمت میکردند ، ولی این جوشش عموم و کوشش احبا از دل و جان برای هیچکس ممکن نه ، این نفووس جلیله که شما را خدمت میکنند از دل و جان شماها را دوست دارند و بدون بیم و امید و خوف و طمعی قائم بر خدمت اند . ” (۲۰)
 باز در بدایع الاثار است که حضرت عبدالبهاء فرموده اند ” در کالیفرنیا دیدم کاردینال با تبختر و جلال جمعیتی از عقب با خود می برد ، گفتم چه خبر است . کفتند کلیسانی را تازه ساخته اند و امروز کاردینال این نمایش را به جهت فتح باب کلیسا نموده . گفتم این نمایش و روش کاردینال مثل و مانند نمایش و روش حضرت مسیح است ، فرق جزئی دارد ، که حضرت مسیح فتح باب سما فرمود و کاردینال

-----
 (۲۰) بدایع الاثار - جلد اول - صفحه ۱۸۴ و ۱۸۵

خامش کنم فرمان کنم وین شمع را پنهان کنم
شمی که اندر نور او خورشید و مه پروانه شد

شمس تبریزی

مپرس از من سخن، زیرا که چون پروانه

در فروغ روی دوست ناپروا شدم (عطار)

شرح این قضیه مگر شمع بر آرد بزبان

ور نه پروانه ندارد بسخن پروانی (حافظ)

بمزده جان بصبا داد شمع درنفسی

ز شمع روی تواش چون رسید پروانه (حافظ)

بشععش بر بسی پروانه بینی

ز نارش سوی کس پروا نبینی

(نظامی گنجوی)

پرده برانداز شبی شمع وار

تا همه سوزیم بپروانگی (سعدی)

کجا پروانه پرد سوی خورشید

چو باشد سوی شمعش روی امید

(جامی)

سوخت پروانه و با شمع وجودش میگفت

آه آسوده شدم، جانم از این رنج و بلا (عبدی)

بر بلبل ز گل افسانه نیکوست

سخن از شمع با پروانه نیکوست

(نصیرالدین جهرمی)

کرد شمع رخت ایدوست بیفکن نظری

تا بینی تن و جان سوخته پروانه ما

(طف الله فدیانی)

شمع و پروانه :

سخن از عشق پروانه بشمع و سوزش شمع از فراق
شیرینی از دست داده اش در ادبیات غنی پارسی
بسیار آمده است که نشانه ایست از ذوق لطیف و طبع
سرشار نکته سنج ادبی و شعرای پارسی زبان . بلبل
شیراز در باب (عشق و مستی و شور) کتاب بوستان
حکایتی بس نفر و دلکش از گفتگوی شمع و پروانه
بنظم آورده که چهار بیت آن نقل میگردد :

شبی یاد دارم که چشم نخفت

شنیدم که پروانه با شمع گفت

که من عاشقم گر بسوزم رواست

تراکریه و سوز باری چرا است

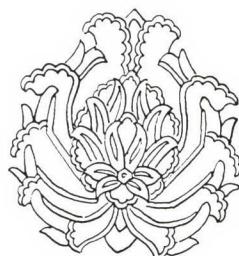
بگفت ای هودار مسکین من

برفت از برم یار شیرین من

چو شرینی ارتن بدر میرود

چو فرهادم آتش بسر میرود

*****

الحاج احمد حمدی ملاحیین

فصل اول - ایمان حاج احمد حمدی :

مرحوم حاج احمد حمدی پس از فوت والد بنا بفرمان ملوکانه جانشین پدر گردید و به امامت یکی از مساجد کبیر بصره ارتقاء یافت . در مدارس متوسطه بتعلیم طلاب علوم سعی بلیغ مبذول داشت و در مجالس عمومی بادآء سخنوری مشغول گردید . در منطق و فلسفه و شعر و خطابه و اقامه دلائل و ارائه براهین بر همکنان مزیت و برتری داشت . صیت بزرگواریش در حوزه بصره و مدن مجاوره مرتفع گردید بشانی که پس از انقلاب عراق در سنه ۱۹۲۰ (۲) و با استقرار ملک فیصل اول بر اریکه سلطنت حاج احمد حمدی با کروهی از نقباء و شرفاء بنمایندگی ساکنین منطقه جنویی برای عرض تبریک و تهنیت بحضور پادشاه راهی بغداد شد و مورد مرحمت و عطوفت ملوکانه قرار گرفت .

حاج احمد با علم و فضیلتی که داشت همواره در قلب احساس مینمود که روانش از مسیر زندگی روزمره در اغبار است و نشنه حیاتش از توجه و تمسک نفوس بامور مادی مهموم و پر انزجار * لذا تفحص و تفرس آغاز نمود باین امید که بارقه هدایت بیاید و آفاق دل را بضیاء شمس حقیقت روشن و منیر گرداند ، مهمانراست خانه دنیا که اندرو

یک روز این بیاید و یک روز او رود (۲) با دوستان یکانه و مصحابان شیفتنه سخن از تباہی حیات مادی بیان آورد بهدف آنکه شاید سروشی بگوش هوش رسد و دل بنغمه جانبخشی و آهنگ

مرحوم مغفور حاج احمد حمدی یکی از معروفترین علماء و فضلای امر الهی در بلاد عربی بشمار میرود . این نفس نفیس در طی سین عدیده حیات پر ثمر خویش بطرق مختلفه بشریعة الهیه خدمت نموده و نام نامی اش در صفحات درخشنان تاریخ بهائی به ثبت رسیده است .

حاج احمد حمدی در مدینه بصره در کشور عراق (۱) در سنه ۱۸۸۲ در خانواده ای از علمای اهل سنت پا بعرصه وجود نهاد . سین طفولیت را در مسقط الرأس خویش بکذراند و طبق رسوم زمانه در مکتب های معموله بتلمذ پرداخت و نزد والد خویش که امامت یکی از مساجد بصره را بر عهده داشت بکسب علوم متعارفه همت گمارد و متعاقباً بمکه مکرمه شتافت و در حوزه درس علماء آن بقעה شریفه بادامه تحصیل مشغول گردید و علوم تاریخ و فلسفه و فلک شناسی را بیاموخت و به وطن مألف مراجعت نمود . دوران جوانی را با سعی متمادی در پیشرفت امور تجارتی نیز همراه ساخت و مراحل ترقی و تعالی را در میادین علوم دینی و فعالیتهای تجارتی سیر نمود و در هر دو مضمار به ذره شاهقه رسید و سرآمد اقران گشت . مدینه بصره را که مسقط الراس خویش بود مقرر تدریس و تجارت خویش قرار داد و تا آخرین دم حیات بخدمت و عبودیت حضرت رب الایات قائم و استوار ماند .

پرداخت . تحقیق و تدقیق در مندرجات کتاب مستطاب ایقان حجاب غفلت را از وجه منیرش بدرید و قلب نازینیش را با شعه آفتاب حقیقت تابان نمود . روح پر فتوحش در عوالم نامتناهی به پرواز در آمد و سروش ملکوتی را بکوش هوش اصغاء نمود . پس از این دیگر خود را نشناخت و با شجاعت و شهامت تام در مجالس خاص و عام و اعیان و بزرگان و علماء و فقهاء سخن از شریعت بقا بمیان آورد و باقامه دلانل و برایین پرداخت و وضعی و شریف و عالی و دانی را بکلستان معنوی و شرف ایمان جمال یزدانی دعوت نمود :

عقابت در همه جا عشق تو مشهورم کرد
قرب خاک درت از شاه و گدا دورم کرد

نیست بودم، کرمت خلعت هستی بخشید

محو بودم، قلمت ثابت و مسطورم کرد^(۴)

حاج احمد که قبل از حدوث این وقایع غیرمنتظره همواره صدر نشین هر مجلسی بود و نزد همکنان عزیز و کراناییه ، ناکهان مورد جور و ستم یار و اغیار قرار گرفت . لسان تهمت و افتراء بر وجهش گشوده گشت و سهام کینه و بغضاء بر صدرش ببارید و نعره های لعن و طعن بیروا برداشت شتی بعنان آسمان رسید . آنانکه دیروز او را بمتابه فرشته آسمانی و صحابه محمدی میپنداشتند ناکهان خصائیل پسندیده اش را رذائل شیطانیه دانستند و مکارم عالیه و مکاسب شاهقه علم و فضیلتیش را از مهابط سافله جهل و ضلالت قلمداد نمودند . حاج احمد که در مضمار ادب و وقار سرآمد یار و اغیار بود نواب و مصائب واردہ را با سکون وطمینانه خاصی استقبال نمود و در هر فرصتی

فرجبخشی مسرور و شادمان گردد . در خلال این احوال نزد یکی از دوستان نزدیک خویش بنام رنوف عبدالله عطار که مدیر فرهنگ بصره و از زمره علماء محسوب بود پرده از راز دل برداشت و زبان بشکوه کشود که روحش اسیر تشویش و اضطراب است و روانش در گرداب شور و اضطرار کرفتار . نه مجری ده مرهمی نهد و نه دستگیری که از قید غم برها ند ایندو چندی بدین منوال مذاکره و مباحثه پرداختند تا اینکه حاج احمد ظاهرا به نیت توسعه دائره تجارت و در حقیقت بمنظور مطالعه و مدافعت در مسائل دینیه عازم کشور هندوستان گردید و امیدوار بود که بتواند در آن خطه شاسعه بی بحقیقت اصلیه برد و صفحه دل را از غیاب غم بزداید و صدر منیر را انشراحی وسیع بخشد .

کشور هند با آنهمه عجائب و غرائب قلب متبرد حاج احمد حمدی را از مخلاب مستولیه فارغ ننمود و وی بنیاچار با خیبت امال بوطن بازگشت . روزی در بصره ضمن مذاکره با دوستان سخن از فرقه بابیه بیان آمد که این فئه جدیده در مدینه شیراز قیامی تازه نموده اند و مدعی ظهور مهدی موعود گشته اند . حاج احمد این گروه را نمی شناخت و از مدح و ذم و نعت و قدح آنان خبر نداشت . عزم را جزن نمود که مسئله را تعقیب نماید و پی بحقیقت این گروه برد . پس از سعی فراوان نسخه ای از کتاب ایقان که بفارسی تحریر یافته بود بدست آورد و با کمک نفسی که جملات را شفاهای عربی ترجمه مینمود از مندرجات آن آکاه گردید و اندک اندک مواضع آنرا با عطار و برخی از همنشینان در میان گذارد و ببحث و گفتگو

و با کمال جرات و شجاعت بتبلیغ امرالله قیام نمود و نفوس مستعده را بشاطئ نجات رهنمون گردید . افرادی چند از ساکنین بصره که از زمرة متفرقین و متفحصین محسوب و به رداء خصلت و فضیلت نیکو نزد آشنا و بیگانه مزین و معروف بودند محضر مهر پرورش را مغتنم شمردند و از قلم کبریا نصیب وافر برندند . گوش جان بندای دلبر جانان سپردند و محبوب حقیقی را بیدرنگ بشناختند و در صف مؤمنین ثابتین وارد شدند . در خلال این احوال حاج احمد عزم را جزم نمود که در میدان تبلیغ گوی سبقت برباید و ادله ثابته و آیات قرآنیه را در دسترس خاص و عام قرار دهد . لذا بتدوین کتب و رسائل استدلایه در شرح و توصیف آیات قرآنیه و تفسیر احادیث و اخبار مرویه مبادرت نمود و بکشف حقائق مکنونه و ارائه ادله قاطعه و ذکر موازین مشابه در ادیان سالفه پرداخت . تحقق وعد الهی و علامات اصلیه را به تفصیل شرح داد و تسلسل ادیان را روشن و واضح نمود . افتراقات و اتهامات وارده بر شریعة مقدسه را مردود شمرد و با اسلوبی متین جهات عدیده و تحقق بشارات مصوحه در کتب سماویه و آثار غلبه امر مالک برهی را مذکور داشت .

كتب استدلایه این عالم نحریر و دانشمند خبیر بزبان عربی تحریر و بعنوانین ذیل بچاپ رسیده و مؤلف کرانایه مخارج طبع و نشر را شخصاً بعهده گرفته است ، عليه من التحیات ابدعها و ایها .

۱ - التبیان و البرهان در دو جلد

۲ - الدلیل و الارشاد فی لقاء رب العباد

۳ - نبذة لطيفة فی اثبات الوجود

به آیات قرآنی و احادیث قدسی در اثبات آئین الهی استشهاد میفرمود . شعر استاد سخن مصباح کویای حالش بود که چنین سروده است :

پرواز ده دلا به هوای دکر مرا

بنمای یک نفس زجهان بی خبر مرا

جانم فدای خاک رهت باد تا که هیچ

از خویشتن نماند در من اثر مرا

تفویض او کنم من از این پس امور خویش

عزمه ازین نباشد فرخنده تر مرا

درع توکل است بلى کاندرين مضاف

آمد دليل و رایت فتح و ظفر مرا

محکوم حکم اوست همه کائنات و نیست

دریش دیده هیچ چیز جزا جلوه گر مرا

در آتشی ار همی فکند چون سندرم

پروانه وار سوزد اگر بال و پر مرا

عین عنایت است هرآن قسمتی که داد

قسماً کارگاه قضا و قدر مرا

از دست دوست زهر هلاحل بکام جان

خوشترز شهد آید و از نیشکر مرا

تیر جفای دشمنان روح و روان این شیفته جانان را نیازرد بلکه بر شوق و ولهش صد چندان بیفرود هر طعنه و شتیمه ایرا با لبخندی نمکین و حسن سلوکی چون ملانک علیین مقابله نمود چندانکه خصلت جلیلش و روش جمیلش دشمنان را خائب و خاسر ساخت و محبت بی شانبه یاران و احترام و اعزاز دوستان را بار دیگر بوی معطوف گردانید .

حاج احمد با کشف نقاب از شریعه حضرت رب الارباب

مینمود و قوه استدلالش چون سیف شاهر بنیان مخالفت و معاندت را زیر و زیر مینمود . در اثر این جذبه و هیمنه و خبرت و حکمت بیمثالش جمع کثیری بشرف ایمان فائز شدند و در ظل ظلیل آین حضرت ذوالجلال وارد گشتند .

حاج احمد حمدی از جمله نقوس معدودی بود که فضیلت دانش و بیشن معنوی را با مزیت ثروت و مکنت مادی در هم آمیخت . در بازار تجارت گوی سبقت از دیگران بربود و با نمایندگی کارخانجات مشهور جهان که در اختیار داشت دائره تجارت را گسترش بخشید و ثروت قابل ملاحظه ای بدست آورد و در کشور عراق و مناطق خلیج و عربستان سعودی فعالیتهای وسیعی را آغاز نمود . از جمله اقداماتش ایجاد شبکه برق در امارت کویت بود که قبل از نعمت برق عمومی محروم و عامه ناس از حرارت لایطاق گرما در مضيقه بسیار بودند . حرارت آفتاب در کشور کویت از نیمه بهاران و در فصل تابستان تا اواسط فصل خزان در ساعتهای ۱۰ صبح الی ۲ بعد از ظهر بر حسب گزارش‌های رسمی از ۷۰ درجه سانتیگراد تجاوز نموده و به ۸۰ درجه میرسد و در همین اوقات شدت گرمای هوا در سایه از ۴۹ درجه سانتیگراد کذشته کهکاه به ۵۲ میرسد . در حقیقت شهر کویت کرمانی پایتخت جهان بشمار می‌رود .

کشور دل از جهانی دیگر است

این زمین را آسمانی دیگر است

ای فلك از راه ما بردار دام

طاير ما زآشيانی دیگر است (۵)

باری حاج احمد حمدی بیان احوالی جمال عزیزدانی

ذیلاً نظری بمدرجات کتاب الدليل و الارشاد میافکنیم و متذکر میگردیم کتاب التبیان و البرهان را فاضل ارجمند جناب اشراق خاوری بفارسی برگردانده اند و در ایران بچاپ رسیده است .

فصل دوم

خصوصیات شخصی الحاج احمد حمدی

حاج احمد حمدی قامتی کوتاه و چهره ای کشاده و دیدگانی عمیق و لبانی باریک داشت . زبان عربی را که لسان مادری بود بکمال فصاحت بیان مینمود و مذاکرات یومیه را با تبیان شیرین و امثله شکرین و اشعار شمین و آیات مبین می‌آمیخت و به سور قرائیه و اخبار و احادیث اسلامیه که به محفظه دل و جان سپرده بود همواره استشهاد میفرمود . نویسنده این مقال این نفس زکینه ذکیه را در شهر بصره و مدینه الله بغداد و امارت کویت بکرات و مرأت ملاقات نموده و از محضر پرانوارش استفاضه شایان برده است . هر هنگام لسان بشرح مواضع امریه و مسائل معضله در اثبات شریعة صداینه میگشود دلائل و براهین قیمه چون سیل جارف از لسانش منهنر میگردید و ادنی ریب و رُبی در دل باقی نمیگذارد . ریشه تعالیید و توهمات را از بن بر میانداخت و ساحت دل را از لوث هر شک و تردیدی پاک و منزه میساخت . کلامش مفرح جان بود و بیانش نافذ در قلب و روان . گهی به شعر استشهاد مینمود و گهی به نثر بیان مطالب میگرد . زمانی با ارامش و طمانيه و برهه با صوت مليح و پرزنه ، محضرش چه زیبا و دلربا و نطق و بیانش چه نغز و پرمعنا کلامش توجّه مستمعین را بخود جلب

غفور را با بیانات شیوا و مطالب نفر و پربهای خویش مسرور و شادمان ساخت . از آنجا که در امارت کویت با نفوس بر جسته از طبقه تجارت و متشخصین آشنائی سابق داشت باب مراودت و معاشرت را با آنان بگشود لاجرم رشته سخن را به وعود کتب مقدسه در باره مهدی موعود و حضرت مقصود بکشاند و با دلائل متقنه و براهین قاطعه کشف حقیقت نمود و به آیات مبارکه از مصحف مجید استشهاد فرمود و با رافت و روحانیت تام لسان بتلاوت آثار باهره صادره از کلک گهر بار رب غفار و مرکز عهد و پیمان حضرت مختار بگشود و چنان جذبه و شوقی در قلوب ایجاد نمود که بوصفت در نیاید . از جمله نفوسي که در مدینه کویت شیفته روی دل آرا و مفتون صوت دلربا و علم و عرفان این طیر کلشن بقا شدند یکی از علمای دین بود که با وله بیمنتهای محضرش را همواره گرامی میداشت و از هر فرصتی از بیانات دل افروز این قدوه ابرار لذت زاندالوصفی میبرد . رفته رفته شوق و حرارت درونیش افزایش یافت و پس از مطالعه و مذاقه در آثار مبارکه و رفع شباهات موجوده زبان به اقرار و اعتراف و اذعان و ایمان بحقانیت شرع حضرت رحمن گشود و تمنای ثبت نام در ردیف پیروان مالک انام نمود . رجای قلبیش به محضر انور غصن دوچه بقا مولای توانا ارواحنا لعنایات الفداء معروض افتاد و لسان اطهر تاکید به ادامه تمدن و تحقیق و رعایت شنون حکمت و مواظبت ناطق گشت . لهیب شوقش فورانی جدید یافت و اسفار محدود معدود حاج احمد بکویت را کافی و وافی نشمرد بلکه خود مکررا متواصلاً بمدینه بصره روی آورد تا محضر مبلغ کریم و فقیه

را مصدق فروزانی بخشید که در کلمات مکونه از براعة عز احديه نازل قوله جلت عظمته :
 " ای مغوروان باموال فانیه بدانید که غنا سدیست محکم میان طالب و مطلوب و عاشق و معشوق ، هرگز غنی بر مقر قرب وارد نشد و بمدینه رضا و تسليم در نیاید مگر قلیلی ، پس نیکو است حال آن غنی که غنا از ملکوت جاودانی منعش ننماید و از دولت ابدی محرومش نگرداند . قسم باسم اعظم که نور آن غنی اهل آسمان را روشنی بخشد چنانچه شمس اهل زمین را " (انتهی)

فصل سوم

اسفار تبلیغی حاج احمد حمدی

حاج احمد حمدی پس از آنکه در ظل ممدوه وارد گردید برحسب تعالیم الهیه زبان بتبلیغ گشود و مشتاقان را از حقیقت امر سبحانی آکاه ساخت . بدایتا در مدینه بصره نقوس مستعده را بگرد خود جمع نمود و آیات الهیه را بسمع آنان رساند و قلویشان را بضیاء آثار مبارکه روشن و منیر ساخت و در اثر همت والایش دعائم اصلیه محافل روحانیه در آن انحصار مرتفع گردید و بنیان محفل مقدس روحانی ملی در کشور عراق استحکام یافت . سپس در امتشال اوامر مولای مهریان به نشر و اشاعه امر احديه در اقطار اسلامیه و ممالک هند و پاکستان پرداخت و باسفار متعدده در این اقطار قیام نمود و نفحه طيبة مسکیه را در این دیار مننشر ساخت . در اسفار پر اثمارش بکشورهای خلیج ، قلب مهاجران مهجور و مشتاقان عبودیت رب

رثاء محبوب جان و خدمت باستان ملیک منان جوش و
خروشی نشان دهد . هنگامیکه برای القاء خطابه به
منصه کنفرانس دعوت گردید لسان بنعت و وصف
عظمت و رفت شان مولای مهریان بگشود و فصاحت و
بلاغت کلامش چنان اوچی گرفت و ترشحات بیانش در
ترجمه احوال و ضجه دل و حال چنان موجی در بحر
کلام ایجاد نمود و هیجانی بیار آورد که مترجم با
اقتدارش بانگ برآورد که مرا یارای فهم مطالب و ترجمه
و نقل مباحث نیست کُمیت لنگ است و کلام خطیب
ادیب بیدریغ دشوار و منیع .^(۹) اما حاج احمد با
اشک ریزان و ناله جان و دست باسمان بافشاری سوز
دل و حزن روان بیان خود را با این مضمون شروع
نمود که یا مولانی الحنون

رفتی و شکست محفل ما

هم محفل ما و هم دل ما^(۱۰)

لحن و سیاق کلامش منطبق بر اسلوب و منهج مناجاتی
بود که از لسان مرکز عهد و میثاق الهی نازل و قسمتی
جهت مزید استبصرار ذیلاً زیب این اوراق میگردد :

الهی الهی ترى اعين احبائك الباكيه و قلوبهم المحترقة
الشاكيه و عبراتهم النازلة و زفراتهم الصاعدة و حسراتهم
الشديدة و سكراتهم المديدة و احزانهم التي تزلزل منها
قوّات الأرض و السموات ولو كلفت الجبال بها لاندكت و
البحار لتسجرت و الشمس لكوررت و التحوم لانظمست لو
صبت على الانهار لاظلمت و على الايام باليالي تبدلَتْ و
ليس لهم من سلوٰةٍ في هذا البلاء الا فيوضاتٌ ملكوتكم
الابهی و لا لهم من معزٰی الا تجلیات انوار احادیثک من
افکك الاعلى و لا لهم من مجیر في هذا الفزع الاعظم الا
نفحات قدسک من ریاض رحمتك الكبیری ...^(۱۱)

علیم را معتقد شمرد و از گلستان زُبر و الواح الهیه
تمتع کامل برد .

حاج احمد حمدی بکشورهای کویت و بحرین و قطر و
امارات متحده و هند و پاکستان و اردن و لبنان سفر
نمود و در جلسات عدیده بشرح آیات و بسط بینات
و ذکر شواهد و استدلال در اثبات شریعت حضرت
ذوالجلال اهتمام ورزید و با نفوس مشتاقه ملاقات نمود
و با صلابت و وقار از امر حضرت کردکار دفاع فرمود
و پرده شباهات زائل ساخت و ساحت دل را برموز
مکنونه و اسرار مخزونه آیات شارع کریم و آثار مبین
عهد قویم و توابع مولای عظیم نشنه تازه بخشید .

همت والا و جذبه شوق و وفا و دانش پر اعتلایش
در اقالیم عربیه بود . اعمال و رفتارش و شیم و
اطوارش مصدق بیان جانفرای الهی در لوح مبارک
حکمت را بیاد میآورد که فرموده اند قوله جل جلاله :
كونوا قدوة حسنة بین الناس و صحيفة يتذکر بها
الاناس " دوستان ممالک عربیه روش و پسندیده اش را
نصب العین خویش قرار دادند و بر اثر اقدامش مشی
و سلوك نمودند و نفوس مستعد و مشتاق را بشاطی
بحر وصال رهبری کردند والی الابد مرهون لطف و
محبت و درایت و مرحمتش کردیدند . علیه رضوان
الله و غفرانه .

پس از عروج غصن دوچه بقا برفرف اسمی قلب مرد
این شیدانی مفتون از هجران مولای مهریان یکباره
بگداخت و از فراق محبوب یکتا سر از تن نشناخت .
با چشمی کریان و رَمَدَی سوزان و جسمی ناتوان و
ضعفی بیکران خود را بمُؤتمر افریقیا رساند تا در

- ۲ - شعر از جمال الدین همانی سنانی
- ۴ - شعر از عنديب .
- ۵ - شعر از نشاط اصفهاني
- ۶ - شعر از عنديب
- ۷ - حضرت بهاء الله - مجموعه الواح چاپ مصر - صفحه ۲۶۱
- ۸ - شعر از سید غلامرضا روحانی
- ۹ - مترجم مرحوم کامل عباس منشی سابق محفوظ روحانی مرکزی عراق بود که بعدها بعضویت هیئت معاونت در عراق انتخاب گردید و سالهای متمادی در آن کشور بخدمت امر مبارک مشغول و مألف بود و در اواخر حیات بقید زندان افتاد و بكمال شهامت و بسالت استقامت نمود و پس از آزادی از قید اسارت در ماه جون ۱۹۸۰ بدرود حیات گفت و در گلستان جاوید بغداد در مضجع اخیر قرار گرفت . کامل عباس در سه لغت عربی و فارسی و انگلیسی مهارت کامل داشت و در شعر و ادب بقمه شاهقه واصل بنحویکه از قرار مسموع مولای حنون در یکی از تواصیع مبارکه خطاب بمصحف مقدس ملی عراق وی را " منشی قدیر " قلمداد فرموده اند .
- ۱۰ - منقول از توقيع مبارک حضرت ولی امرالله در رثاء حضرت ورقه علیها - مجموعه تواصیع مبارکه .
- ۱۱ - حضرت عبدالبهاء - مکاتیب مبارکه چاپ دارالنشر برزیل صفحه ۱۵۱ .

نقل از صفحه ۲۱

در اوائل نوامبر ۱۹۸۲ با دو نفر دیگر از زندانیان بنام جنابان شاپور مرکزی و بشیری شربت شهادت و جام بلا را لاجر عده سر کشیده و روح پر فتوحشان بملکوت ابھی عروج کرد . از ایشان ۶ فرزند ۲ دختر و ۴ پسر باقی مانده که بحمدالله در ظل امرالله و مشغول بخدمات امری هستند .

بعد از شهادت آن نفس پاک بيت العدل اعظم الهی خبر شهادت ایشان را ضمن تلگرافی بعلم بهائی اطلاع دادند ، بهر حال نفس نفیسی بود و در تمام دوران حیات قائم بخدمت ، روحش شاد و روانش در ملاء اعلیٰ تابناک باد .

باری این هژیر معنوی انجذاب روحانی و علم و حکمت الهی و خلوص و صمیمیت و خضوع و محیوت قلبی را با غناه و ثروت مادی در هم آمیخت و بحلقه نفوس قلیلی در آمد که وصفشان از لسان عظمت در الواح عدیده نازل شده است . در بلدان افریقیا و امریکا بتقدیم حظائر قدس مفترخ و فائز و نامش از قلم غصن دوچه بقا بکمال اعزاز در تواصیع متعدده وارد و مسطور گردید . طوبی له ثم الف طوبی له بقیه در شماره بعد

منابع و مراجع

تذکر : ترجمه و مضمون آیات قرآنی بفارسی از کتاب قرآن مجید چاپ کتابفروشی اسلامیه بخط محمد علی التبریزی الغروی شوال سنه ۱۲۷۱ هجری نقل گردیده است)

۱ - کشور عراق - کشور عراق که در آسیای میانه واقعست در قدیم الایام به بین النہرین Mesopotamia موسوم و معروف بود و تاریخی مملو از حوادث دارد مساحتش ۴۴۷۴۲ کیلومتر مربع و جمعیتش بالغ بر ۸،۵۰۰،۰۰۰ نفر است . دو نهر عظیم دجله و فرات از آن عبور میکند و در جنوب کشور بهم متصل شده شط العرب را تشکیل میدهند و بخلیج فارس میریزند . مردم عراق اکثرا از نژاد کلدانی و آشوری و بابلی میباشند . در سال ۶۲۴ میلادی بتصرف اعراب و در ۱۲۵۸ میلادی لشکر مغول آن را اشغال و در سال ۱۶۵۸ میلادی در تحت سلطه عثمانی و در ۱۹۱۷ تحت الحمایه انگلیس در آمد و در ۱۹۲۰ استقلال یافت . از آنجا که در منطقه آسیای مرکزی واقع شده از چهار فصل سال تمتع کامل میبرد . شمال کشور مناطق کوهستانی و کردنشین است و بهار لطیف و فریبخش دارد و جنوب کشور بعلت همچواری با بلاد عربی گرمای تابستان شدید میباشد . شهرهای مهم آن بغداد ، بصره ، موصل ، کركوك ، نجف ، کربلا ، سليمانیه

۲ - انقلاب ۱۹۲۰ عراق در سنه ۱۹۲۰ با وقوع انقلاب عراق استقلال یافت و از ممالک عثمانی منفصل گشت و ملک فیصل اول بر تخت سلطنت جلوس نمود . در سال ۱۹۲۲ هیئت ام استقلال آن کشور را برسمیت شناخت و در سال ۱۹۵۸ با انقلاب دیکری اساس سلطنت برچیده شد و جمهوریت برپا گشت .

جامه باقی

حسین قراچه داغی

که لایق نیست عاشق را چنین پیراهن دانی
بر آور جامه اوهام اکر از اهل عرفانی
که شد بر قامتت این خلعت تقدیس ارزانی
بدست آورده ای سختش مده آنرا باسانی
بود تارش زعرفان ، پوشن از ایقان یزدانی
که خیاط توانایش ندارد در جهان ثانی
نه حاجت بر رفو دارد نه بیند روی ویرانی
طراوت ها نماید او به پیدائی و پنهانی
خوش این جامه باقی برآن اندام روحانی

برافکن خلعت هستی ز تن گر مست جانانی
قبای سرخی از خون شهادت را تو در برکن
بیا و خرقه حق را بدوش خویش بر گیرش
به بین تشریف توحیدی که شد بر هیکلت موزون
حریرش در فلک نبود ، نظیرش نی به زردوزی
زدست پیر دانانی برون آید چنین مصنوع
بود محصول آن ملکی که سلطانش بود ابیه
فزاید رونقش هردم نگردد جلوه هایش کم
نیالاید باوساخی ریاید دیده ها را خوش

این شعر با استفاضه از لوح مبارک حضرت عبدالبهاء جل شناه مصدر به (عاشقان خلعت هستی از بر افکنند)
سروده شده که لوح مبارک مزبور تماما در مقاله جمال و کمال صفحه ۵۶ مندرج است .

عندليب

*****

قطعه زیر را یکی از دوستان مسلمان شهید مجید اوجی
در وصف جمال قدم جَل جلاله سروده است .

هرگز نشان زکوکب و نام از قمر نبود
ای وای بر مکانی که او را گذر نبود
ما را ز یمن همت او جز ظفر نبود
مقصودت ارجات ، نژاد بشر نبود
البته هیچ مان ز سعادت خبر نبود
او صاف دوست ورن چنین مختصر نبود
واین حکمت و معانیش ارث از پدر نبود

گر طلعت جمال قدم جلوه گر نبود
هر جا که او نهاد قدم گشت رشك خلد
بخت بلند بین که بمیدان روزگار
ای منبع علوم و کمالات معنوی
ما تا ابد به جهل مرکب چو دیگران
کردم با اختصار من اوصاف دوست را
کاشانی از توبیافت مقام سخنوری

جمال و کمال

سیاوش راستانی

(مایفعل نباشد) بالقوه موجود و نهفته است و حسن مایل بخوبی و زیبائی را در انسان بیدار میکند و باعی درجه تعالی میرساند . بدیهی است " این موهبت در حقیقت انسان جز بقوعه ملکوتی و تعالیم آسمانی جلوه تنماید . " (۲) و بدون این جوهر ازلی انسان موجودی است بپرور و بی فروغ .

در ابتدا بهتر است زیبائی و جمال را شناسانی نمود سپس بمعرفت کمال بی برد .

جمال در لغت و فرهنگهای فارسی به معنی زیباشدن ، نیکو صورت شدن ، نیکو سیرت شدن ، خوشنمایی زینده ، خوبی ، خوشگل و خوب بودن آمده است . بقول افلاطون " نیکوئی و زیبائی از هم جدا نیستند " (۲)

بشر در جستجوی زیبائی و کمال ، از بدو خلقت در جستجوی خوبی و زیبائی و کمال بوده است ، همین تکاپوی مستمر در بی زیبا و کامل وجه تشخوص انسان است او در هر زمینه ای بدبال زیبائی و کمال میدود و متوقف نمی ماند . کرچه بشر از دیر باز با جمال و کمال آشنا است ولی در عین حال مفهوم آن اهمیت بسزانی دارد که مطالعات پیگیری را دنبال میکند و کاوش در جنبه های مختلف آن در این مقال نگنجد لذا بصورت فهرست آورده شده .

جمال و زیبائی در طبیعت را در کلیه آفریدگان خدا براحتی می بینیم و میستانیم همه زیبائی های آفرینش جلوه هانی از زیبائی و جمال مطلق است که منشاء مظاهر زیبائی و جمال در طبیعتند جمال کاهی بدست

خداآوند چون خواست شناخته شود در بین موجودات عالم ، انسان را به عنوان علت غائی و سبب خلقت کائنات بیافرید . چنانچه در حدیث قدسی مشهور و مذکور است او را به خلعت مكرمت لقد خلقنا انسان فی احسن التقویم بیاراست و بردادی موهبت فتبارک الله احسن الخالقین مفتخر و سرافراز نمود تا جمال الهی و کمال سرمدی را در ضمیر خود منعکس کند .

جلوه ای کرد که بیند بجهان صورت خویش خیمه در آب و گل مزرعه آدم بود جمال و کمال مطلق در عالم موجود نیباشد و مختص بذات باریتعالی است . جمال بیانگر کمال است و هر دو نسبی است اما در عالم وجود بطور نسبی موجود است بطور دائمی و سرمدی در مسیر تکامل روان است نه اول دارد و نه آخر ولی مسیر آن موجی و قوسی گهی بالا گهی پائین زمانی در قوس صعودی زمانی در قوس نزولی اما همواره رو به ترقی و کمال در حال حرکت . اینست که در عوالم روحانی لایتناهی رهرو ترقیات معنوی دائمی و سرمدی است یقین است توقف وجود ندارد " زیرا حرکت ملازم وجود است یا رو بسمو است یا رو به ذنو اما در عوالم روحانی عدم سمو دئو است " (۱)

جمال و زیبائی از عالیترین جلوه های حیات آدمی و محرك وجود است . مصدر جمال و کمال انعکاسی است از پرتو تجلی جمال ازلی که در سرشت بشر اکر

تردید کمالات جسمانی بمنزله اجسام ارواح را جلوه و ظهوری و اجسام بواسطه ارواح روح و فتوحی یابد . . . » (۵)

زیبائی در بشر : مفهوم زیبائی در بین افراد بشر متفاوت و مختلف است بستکی شدید به فرهنگ و سطح فکر و دیدگاه مردمان دارد که در عالم انسانی حائز کمال اهمیت است و از همه مهمتر مسئله ارزشها در جامعه انسانی است . بدون تردید ارزش جوامع عظمت و سعادت آنها براین اصل قرار دارد که تا چه پایه بخوبی و زیبائی و جمال ارزش میکذارند . آنچه مسلم است یکی از پایه های اصلی و معیار ارزشها معنوی منبعث از تربیت اخلاقی و روحانی است و ظهور و بروز کمالات و استعدادات مندمج و نهفته در حقیقت انسان است . در حقیقت، زیبائی انسان در مکارم اخلاقی است . تربیت سلاح ترقی و یکی از ظهورات کمال انسان است . اگر توصیف زیبائی با الفاظ و کلمات مانوس و مألوف که پیمانه کیت بشمار میروود امکان پذیر نیست اما تشخیص زیبائی صوری و معنوی برای هر فرد صاحب نظر آشکار و عیان است زیبائی در بین شعراء و مردم ذینظر بصورت دیگر جلوه مینماید و در میان مردم عادی بشکل دیگر مصور است .

اگر جمال و زیبائی صوری و ظاهری در جلب مردمان عادی کافی بنظر میآید برای اهل معنی و نظر زیبائی روح و اخلاق بیش از مزایای جسمی تأثیر دارد آنچه در جستجویش هستند چیز دیگری است و خارج از موازین جمال شناسی است . » دورنمائی از زیبائی و جمال برابر دیدگاه آنان روشن و نمایان است . زیبائی

پیکرتراشان در مجسمه ؑی جلوه مینماید زمانی بصورت آهنگ و نغمه هائی از روح موسیقی دان بیرون میریزد و از آفاق الحان لطیفه طالع میگردد زمانی در نقش دربا جلوه گری میکند حتی کاهی کلمه جلال جمال را بکمال نمایان میسازد و کاه با خروش در زمزمه مترنم شاعران چهره خود را آشکار مینماید بقول پلوتین یا فلوتین « هنر طلب حقیقت و جمال است یعنی جستجوی راستی و زیبائی که هر دو یکی است زیرا آنچه راستی است زیباست و هیچ زیبائی جز راستی نتواند بود . . . » (۶) جمال بیانگر کمال است اگر بدقت و نظر بصیر توجه شود هر زمان سخن از جمال بمیان آید از کمال هم توصیف شده هر فکری و هر کار و عملی یا هنری حتی هر خدمتی چه کوچک یا بزرگ تا مرحله ای از کمال نرسد زیبائی اش جلوه ننماید . جلوه باغ با صفا دل انگیز که دست ماهر باغبان با ذوق آن را آراسته انواع درختان سایه کستر در آن ببار آورده چمن های منقش و خیابان مشبك از سایه و نور احداث کرده تپه های پرگل رنگارنگ مختلف با طراحی و نظم در حد کمال خود تزئین گردیده چشم را نوازش میدهد و جان را منبسط میکند همه منبعث از ترتیب و نظم و پرورشی است که باغبان ماهر با ذوق جلوه زیبائی گل را بحد کمال رسانیده که عینا در انسان هم صدق میکند . جمال جلوه گاه کمال است در اینجا کمال بمنزله سراج است و جمال بمتابه زجاج است این زجاج را سراج لازم تا روشنانی آن ظاهر و بدرخشید و جمال کمال یابد . و تا زمانیکه آنچه در حقیقت انسان از کمالات مندمج است آشکار و در حیّز شهود مشهود نگردد زیبائی و جمال او جلوه ای ننماید زیرا » بدون شک و

که در سیر صعودی قرار کرفت باری تعالی را به جمال و کمال میستاید و با آن عشق میورزد عشق به خوبی و زیبائی روح انسان را روشنی و جلا میدهد زیرا میان جاذب و مجدوب کششی و تجاذبی هست . در مثنوی و چه در دیوان شمس مکرر باین مطلب اشاره شده است : « انسان باید نظر خود را بر زیبائی های درونی بدوزد زیرا این زیبائی ها که شاید امروز خیالی هستند فردا حقیقی خواهند بود . *

در بیان این مقصود اهل طریقت به سیر و سلوك در راه شناخت خدا آغاز کرده اند و وصال محبوب لایزال را که نهایت آرزو است تحصیل میکنند . علما و شاعران و عارفان بسیار کفته و سروده اند و سیر بسوی کمال را ترسیم کرده اند ولی ما وارد آن تحقیقات نمی شویم که با جمال کذاردنش دریغ و افسوس است و به تفصیل پرداختن آن سخن را مطول میکند . لذا باین مختصر اکتفا میشود :

کرچه از عشق تا خدا فرسنگهاست

سالکان را اینهمه یک کام نیست

ای تو خورشید جمال آکاه باش

صبح عشق عاشقان را شام نیست

عاشق به خدا بخاطر خودش عشق میورزد از خداوند در مقابل این عشق ورزی پاداشی نمیخواهد تنها پاداش عارف عاشق آنست که دلش از انوار الهی منور است و باتش عشق که جاوید است گرمی و حرارت

* پیر لکنت دونوی که شهرت جهانی دارد در صفحه ۲۷۹ کتاب سرنوشت بشر در باره ترقی و تعالی بشر باین جمله بالا تأکید نموده است . ترجمه علی انتظام

نفوس و عقول ، مطلوب و معشوق نمیشود مگر آنکه بنور خیر منور و حرارتش افروخته باشد . » (۶)

صاحب از نسیم سحرگاه آوای خامه تقدير میشنود و سعدی از درختان آیات معرفت پروردگار بر میخواند . کانت فیلسوف قرن هیجدهم « زیبائی را مظهر عالم معقول در عالم محسوس قلمداد کرد . » (۷)

باری اهل ذوق و ارباب هنر دنبال تجلیات محسوس زیبائی و حقیقت میروند اما زیبائی محسوس یعنی جسمانی پرتوی از زیبائی حقیقی میباشد که امری معقول است یعنی بقوای عقل ادراک میشود . پس همانطوریکه در سطور بالا اشاره شد همان وجود و شوری که بارباب ذوق از مشاهده زیبائی جسمانی دست میدهد برای اهل معنی از مشاهده زیبائی معقول یعنی فضائل و کمالات حاصل میشود . شعرا از عالم امر تحفه های ارزنده به عالم خلق به ارمغان آورده و اوج عرفان خود را به قالب کلمات جسمانی بعد جدید روحانی بخشیده و معقولات را در قمیص محسوسات باحسن وجه ممکن رقم زده اند حسن جمال مطلق در دلهای بیقرار عارفان جلوه یافته و غبار تیرگی از لوح جانشان سترده است دل را مخزن اسرار و جلوه کاه جانان دانسته از منبع فیض ازلی پرتو کرفته ظلمت سرای تن را روشنانی بخشیده اند . در این حال محظی مطلق شده همه چیز را فراموش کرده و جز او نمی بیند و عین الیقین مشاهده جمال و کمال لایزال حق میکند .

بعد از این روی من و آینه وصف جمال
که در آنجا خبر از جلوه ذاتی دادند
بقول مولوی : ذات پروردگار خیر محض است انسان

بيان برگسن در اين باره مفصل و محققانه و عالمه است ولی ما وارد آن تحقیقات نمی شویم زیرا مستلزم فرصت بیشتری است لذا با این سخن از او اکتفاء میکنیم. معرفت اساسی که از عرفان حاصل میشود چیست؟ اینست که خدا عشق است و عشق خداست عشق خالق است و خالق همانا عشق است عشق مایه خلقت است و خلقت نتیجه عشق است خالق یعنی خدا عاشق است و مخلوق معشوق است و چون مخلوق نتیجه خالق است پس معشوق هم خود اوست . (۹)

زیبائی از عالیترین جلوه های حیات آدمی است امر مقدس بهانی زیبائی را ستوده و در بزرگداشت آن کوشیده است و بشیوا ترین بیان در وصف جمال و مظاهر آن سخن رانده و قدر آن را به عرش اعلی رسانده است . . . جمال را چه فخری برتر که مظهر کلی الهی را جمال قدم و جمال مبارک و جمال ابھی می خوانیم . و از این راه قدر جمال را چنان فرا می بربیم که آنرا همچون تاجی بر تارک هستی مینشانیم . (۱۰)

روی جانان طلبی آینه را قابل ساز مفهومی از کمال : بطوریکه مثبت است علماء و فلاسفه و انبیاء گفته اند جهان برای خیر و نیکی خلق میشود اگر سری هست رو به نیستی میرود زیرا عالم و عالیان بطرف کمال و ترقی میروند . و لازمه کمال اینست که ناقص کامل شود . " اگر در طی مراتب فتوری و خللی حاصل شود و قصور و تراخی پذیرد سیر مختل شود و در مقام نقص باقی و برقرار ماند . . ." (۱۱)

غايت وجود در کمال است شک نیست که مراد وجود حرکت و تغییر و تبدیل همانا کمال یافتن است . کمال در لغت معنی : بهمه خیر رسیدن ، کامل شدن ،

می پذیرد و در همین آتش جاودانه میشود .

آری نمیرد آنکه دلش زنده شد به عشق

ثبت است در جریده عالم دوام ما عاشقان (ملامتیان) خدا را عاشقند نه از ترس دوزخ و نه به امید بهشت .

بگفته غزالی عارف : خداوند منشاء و مبداء وجود است و منشاء وجود او منشاء وجود کل کائنات است و نخستین نمونه زیبائی و کمال است .

مؤلفان و بخصوص شاعران صوفی عشق عرفانی به خداوند را بشکل تمثیلات عشق جسمانی ترسیم مینمایند . در باب عشق ، افلاطون بیان مخصوص و کوتاهی دارد که جامع تعاریف عشق عرفانی است . " میگوید انسان در عالم مجردات پیش از ورود بدنیا حقیقت زیبائی و حسن مطلق (جمال) یعنی خیر را بی پرده و حجاب دیده است پس در این دنیا چون حسن ظاهری و نسبی و مجازی را می بیند از آن زیبائی مطلق که پیش از این درک نموده یاد میکند غم هجران باو دست میدهد و هوای عشق او را برد میدارد فریفته جمال میشود و مانند مرغی که در قفس است میخواهد بسوی او پرواز کند عواطف و عوالم محبت هم همان شوق لقای حق است . . . "

انسان بكمال دانش وقتی میرسد که بحق واصل و مشاهده جمال او نائل شود و اتحاد عالم و معلوم و عاقل و معقول حاصل گردد . " (۸) *

* چون قلم اندر نوشتن می شتافت
چون به عشق آمد قلم بر خود شکافت
چون سخن در وصف این حالت رسید
هم قلم بشکست و هم کاغذ درید (مولوی)

معنوی و قوای جسمانی را به نهایت جلوه میرساند و معتقد میشود در طبع او مرتبه کمال است بالاتر از اینکه او خود دارد و رسیدن آن کمال هدف و مقصد حیات او میگردد و خود را تجدید و تغییر و تکمیل و تهذیب خود توانا می بیند و از راه تربیت کسب کمالات انسانی میکند . این تلاش برای رسیدن بکمال خواهی و علویت در انسان و روح آدمی چنان حکمفرماست که نفس انسان خود را مکلف بطلب کمال احساس میکند و دوست دارد برای وصول مدارج آنرا طی کند .

این مطالعه کوتاه نشان میدهد که تحرک و هدایت بشر بسوی ترقی و کمال و ترقیات و پیشرفتهایی که در عالم مشاهده میشود از ابتدا بطور بازنگشتی بسوی کمال روحانی سیر میکند و تاریخ نیز شاهد آنست . نیروی است که در نهاد هریک از افراد بشر مکنون و او را بسوی کمال ترغیب و تحریص میکند و کسی نیست که از این فیض کمال خواهی بی بهره باشد ترقی و کمال آرزوی هر کس است تا قدمی بسوی کمال بردارد . فطرت میل بکمال به جمیع قوای جسمانی و روانی انسان سالم مسلط است و با آنها فرمانروانی میکند و فعالیت ها و کوششها چاره جوئی ها، تدبیر نوین برای رسیدن بکمال از این منبع سرچشمه میگیرد . بفرموده طلعت پیمان : « انسان همیشه توجه اش بعلو است و همتش بلند است همیشه میخواهد که بعالی اعظم از عالی که هست برسد و بدرجه ما فوق درجه ایکه هست صعود نماید جلب علویت از خصائص انسانست .)۱۴(

این قدرت هاییکه سبب همه دگرگونی ها در زندگی

آراستگی به صفات و مرتبه ، بلوغ و درجه عالی ترقی ، ترقی در نوع و درجه عالی ، تمام ، برابر مطلوب یا حسنہ بکار رفته ، کمال انسانی ، کمال جسمانی ، کمال روحانی .

کرچه درجات و مدارج ترقی و کمال و بلوغ انسانی و صفات انسانی و انسانیت فصل مفصل را حائز است و دامنه وسیعی را حائز و بین اهل حکمت و دانش سخن بسیار گفته شده که تفصیل آن سبب تطویل کلام است و خارج از حوصله این مقال ، لذا با ذکر بعضی اشارات در این وجیزه می پردازیم .

آب دریا را اگر نتوان کشید

هم بقدر تشکیگی باید چشید

چون در مدارج و مراتب وجود بنگریم می بینیم جماد چون کمال یافته نامی شده و نامی حساس گردیده و به حیوانیت رسیده و حیوانیت بانسانیت کمال یافته که امتیاز او بعقل و فکر (نقط) است .)۱۲(

مقصد آنکه هر جزئی را نامتناهی انتقال و سیر دارد و در هر صورتی کمال ، این نظام در عالم وجود موجود است و در این سلسله مراتب کمال ، آنچه مراتب بیشتری را حائز است وجود انسان است انسان بجائی رسد که قابلیت وصول باستان لامکان یابد زیرا حقیقت انسان که جامع جمیع کمالات جمادی و نباتی و حیوانی است و فضلاً علی ذلك حائز کمالات انسانی است . اشرف کائنات است لهذا محیط بر جمیع ممکنات است علی الخصوص فرد کامل)۱۲(و این نفوس مظاهر مقدسه الهیه هستند .

بطوریکه فلاسفه هم معتقدند از زمانیکه انسان مراحل ادراک و قوه تمیز را طی میکند جمیع قوای روحی و

مغروق و فرزانگان که از فراگرفتن علم مقصدى جز درک واقعیت و تحصیل دانانی ندارند صفحه ضمیرشان از زنگار مفاسد اخلاقی سترده شده بچشم دل و فروع عقل سیر کمال را پیموده اند و معتقد شدند که مبداء فیض و خیر خداست و کون و مکان از این فیض بوجود آمده و کمال هر چیزی بستگی به دوری و نزدیکی از این فیض دارد .

« اعظم موهبت در عالم انسان قریبیت الهیه است هر عرّتی و هر شرفی و هر فضیلتی و هر موهبتی که برای انسان میسر میگردد به قریبیت الهی میسر میگردد . » (۱۶)

حضرت بھاء اللہ در کلمات مکنونه عربی بیانی بدین مضمون میفرمایند :

» خداوند بواسطه انبیاء و اولیاء فرمود قلب تو منزلگاه من است آن را پاک و منزه کن تا در او داخل شوم و روح تو منظر من است آن را پاک و مقدس کن تا من در آن جا کیرم . » پس قریبیت بدخول در ملکوت الله است تحصیل علوم و فضائل است به خدمت عالم انسانی است به محبت بشر است باتفاق و اتحاد جمیع ام و ادیان است قریبیت الهیه به تنزیه و تقدیس است . (۱۷)

جمعیت انبیاء باین وسائط تربیت الهیه حاصل نمودند حقیقت انسانیه حقیقت کلیه است جلوه کاه جمیع کمالات الهیه است . یعنی هر اسم و صفتی و هر کمالی که برای حق ثابت میکنیم یک آیتی از آن ، در انسان موجود است ، اگر آن در انسان موجود نبود انسان تصور آن کمال را نمیتوانست داشته باشد .

فلسفه کمال و انسان کامل در بین علمای معنوی و اصحاب طریقت مورد مطالعه و تحقیق و تدقیق قرار

بشر شده است نیروی میل بکمال است و دامنه ترقی بشر بی حد و جولانگاه پیشرفت او بسوی کمال نامتناهی است حرکت و جنبش این پیشروی متوقف نشده و همواره به سیر خود ادامه میدهد . حرکت ملازم وجود است و کمالات عالم انسانی فیضی است از فیوضات الهی که غیرمتناهی است توقف جایز نه بلکه تقدم باید مستمر باشد و الا بعد از توقف تدبی است . (۱۵)

چه که انسان در هر درجه ای از دانش باشد باز هم مشتاق محیط بهتری بوده و آرزومند اجتماع مترقی تر و عالیتری میباشد . این تلاش خستگی ناپذیر برای وصول به جمال و کمال و این تعالیمی که از روح پیامبران پرتو افسانی گردیده همه تشنجی روح انسانی بسوی کمال را نشان میدهد .

تاریخ نه تاریخ جنگها و کشتارها بلکه تاریخ تمدن و سیر معنوی انسان است و تاریخ جز تکاپوی مداوم به سوی جمال و کمال نیست همه شواهد و نمونه هانی است از جنبش فکری بشر بسوی خوبی و کمال . تمام افکار اخلاقی و حسن زیبای پسندی ما برای کمال مطلوب است .

بطوریکه تاریخ تمدن و فرهنگ بشر نشان میدهد از زمانیکه دانشمندان برای درک حقایق قدم در میدان تحقیق کذا دارند و در علو سطح معلومات و معارف کوشیدند سقراط حکیم به تنویر افکار و تشویق افراد به شاهراه حقیقت و کمال همت گماشت و فطرت بسوی کمال را که با آب و گل آدمی سرشته شده و از خصائص آدمی است به جولان انداخت . برخی از بی تحقیق روان و گروهی به غور در افکار مشغول و

موزون تر چه که این خلعت از حریر فلك اثير است و زر دوز کارخانه بی نظیر تارش عرفان، پودش ایقان صانعش پیر دانا و خیاطش رهبر توana کارخانه اش ملکوت ابھی ، هرگز ندزد و رفو نطلبد کهنه نگردد روز بروز بر رونقش افزاید و طراوتش نماید و به هیچ او ساخی نیالايد و دیده بربايد . ع ع

اهل طریقت معتقدند انسان از برای اجرای امر خطیری خلقت یافته و مأمور رسالتی است لیکن زمان ابلاغ این رسالت و مأموریت بستگی به بلوغ فکری او دارد و برای این منظور باید با یک سلسله تمرين ها خود را آماده آن سازد .

شرح و تفصیل عقیده عرفا و متصوّفین مسئله مهمی است که محتاج مطالعه بسیار که در این مختصر نگنجد و لهذا در اینجا تنها اشاره ای بفکر و عقیده عرفان ملامتی که از آن دسته صوفیه هستند که بجهت کمال اخلاق و نیکی خود را از خلق پنهان میکرددند و بدی خود را مخفی نمیداشتند آنها را ملامتیه یا (ملامتی) نیز می گویند . (لغت نامه دهخدا)

خواننده عزیز را باین نکته توجه میدهد که تفاوت و امتیاز و اختلاف واصلان و عاشقان یعنی عارفان با زاهدان و صوفیان در اینست که زاهد و صوفی خدا را از بیم مجازات و مكافات روز جزا می پرستد ولی عاشق عارف (ملامتی) هرچه از خدا صادر شده است آنرا عین عنایت و محض مصلحت میداند و از این رهکذر است که عاشق در راه وصال معشوق هر بلانی را بجان

کرفت خصوصا علمای عارف و متصوّفین . نظر آن نیست که مدارج ترقی و تشریح یکایک فصول مدارج عرفان را مطالعه کنیم و یا ارکان فصول سیر بسوی کمال را ترسیم کنیم بلکه نظر باینکه حقایق عرفان با همه جلال و کمال درامر مقدس بهانی جلوه کرده لذا اشاره ای بعقیده از آنان گردید . در بسیاری از آثار جمال قدم آیاتی در غایت بلاغت نازل شده که اشارتی در نهایت حلوات به سلوك عرفانی دارد . گذشته از این بعضی از لواح مبارکه اختصاص بشرح مقامات معنوی عرفا و ذکر اهل طریقت یافته است . سلوك در طریق عرفان را نیز تصدیق و تأیید کرده اند اصول و فروع طریقت را بر شمرده حقایق معانی این مقامات عالیه روشن ساخته اند . دست را میگیرد و از هر وادی به وادی دیگر میبرد . اسم منزل را میگوید و رسم راه را میآموزد . طالب عشق عاشق را بوادی معرفت میکشاند از وادی معرفت به مقام توحید فرا میبرد در پایان توحید او را از هر چه جز دوست باشد مستغنى میسازد آنگاه به حیرت فرو می اندازد تا سرانجام فنای مطلق سازد . (۱۸)

هیچ علوی در امکان اعلی تر از این نیست که فواد عبد مدلل علی الله باشد . (۱۹)

هوالله

عاشقان خلعت هستی از بر افکنند و قبای سرخی از خون شهادت در بر کنند عارفان ردای اوهام براندازند و تشریف شریف حقیقت دوش گیرند خلعت تقدیس بر قامتت برانزنه تر است و تشریف توحید بر هیکلت

درک این مرحله برای همه آسان نیست با بدست آوردن معرفت میتوان بدرک آن نائل شد . عرفا طالب این عشقند که مراحل کمال روحی است .

از عقاید عرفا و متصوفین باین نتیجه میرسیم که انسان کامل مثال افلاطونی یک الگوی پنداری با یک وجود خیالی و رویانی یک مفهوم مجرد ذهنی و انتزاعی نیست بلکه یک (واقعیت خاصی) است دارای وجودی قابل لمس و عین انسان کامل با همه دشواریها میتواند در جهان خارج تحقق یابد . مانند انبیاء ، هانری برکسن فیلسوف مشهور فرانسه که از راه علوم جدید به عرفان رسید عقایدش با حکما و علماء و عرفای ما نزدیک است معتقد میباشد در انسان قوه اشراف بودیعه گذاشته شده که در عموم بحال ضعف و ابهام و محوا است ولی ممکن است که قوت و کمال یابد تا آنجا که شخص متوجه میشود که آن اصل اصیل در او نفوذ دارد مانند آتش که در آهن نفوذ و آنرا سرخ میکند و بعبارت دیگر اتصال خود را بمبداء در می یابد آتش عشق در او افروخته میشود همه علاقه اش از جزئیات سلب شده بطور کلی بحیات تعلق میکردد میگوید " عاشقم برهمه عالم که همه عالم از اوست " (۲۰) در پایان این مطلب توجه خواننده را به لوح سلمان معطوف میداریم : قوله تعالی :

ای سلمان آنچه عرفا ذکر نموده اند جمیع در رتبه خلق بوده و خواهد بود چه که نفوس عالیه افئده مجرد هر قدر در سماء علم و عرفان طیران نمایند از مرتبه ممکن " ما خلق فی نفسهم تجاوز نتواند نمود . " (۲۱)

میخرد . عارفان ملامتی غایت مقصود از سیر سلوک را رسیدن به بلوغ فکری یا انسان کامل دانسته و نخستین کسی که این نظریه را اعلام داشت حسین بن منصور حلاج است که در واقع عقیده او بر این مبتنی بود که انسان باید متخلف به اخلاق خدائی گردد . بطوریکه مشهود میگردد عقاید و آراء و فلسفه مکتب (ملامت) یکی از برجسته ترین مکتب های فکری و اخلاقی بشر است و از نظر روش بینی ، حقیقت فکری تالی و نظری برای آن نمیتوان شناخت . پیروان این مکتب معتقدند که تعصّب از جمودت فکری سرچشمه میگیرد و عارف کسی است که محقق باشد . پس از منصور حلاج بایزید بسطامی اصطلاح (أكمال التمام) را برای رسیدن باین درجه کمال یا بلوغ فکری بکار برده است محيی الدین بن العربي در فصوص الحكم فصل نخست عنوان الانسان الكامل را بکار گرفته است و پس از او عزالدین نسفی نام انسان کامل را بر رسالاتش بست و یگانه اش نهاده است . * از عقاید ملامتیان اینست که عشق میتواند انسان کامل بوجود بیاورد و انسان حکامل غایت مقصود خلقت است . به عقیده متصوفه عشق دو قسم است جسمانی و روحانی :

۱ - جسمانی که براساس خودپرستی و خودخواهی نهاده شده این همان عشق به بقاء و هستی و زیستن است .

۲ - روحانی که انسان کامل طالب این عشق است و

* مجموعه رسائل انسان کامل از عزالدین نسفی به تصحیح ماریزان موله - انتستیتو ایران و فرانسه طهران ۱۳۴۱ شمسی

در عالم قیاس برفع نواقص خودپردازند و بکمال انسانی نزدیک شوند . با آوردن شواهد و تشریح مقام والای انسان مقصود آن نیست که مدارج ترقی و کمال را از دیده و توصیف شرح دهیم . بلکه هدف از مطالعه کوتاه آنکه اشاره به مبادی و مبانی این ترقیات و کمالات کردد تا سالکان سیل معبد به مدد هدایت قیام نمایند لذا بیان حضرت عبدالبهاء روشنگر این واقعیت است :

« از فیوضات فکر و دانش ، هیکل عالم در هر دوری بجلوه و ظهوری مزین و بلطافت و بخشایشی جدید متباهی و مفتخر است » (۲۲) پس حق بدبست مکرمت خود جامه بر قامت جهان و جهانیان دوخته و پوشانده تا ظاهر او را جمال و باطن او را کمال باشد و بکمالات معنوی و احساسات وجودانی و فضائل روحانی و زیبائی اعمال آراسته گردد . از هنگامیکه چشمہ شعر و ستایش زیبا و کامل در قلب بشر جوشید چشمہ ای تا باین فیضان و فوران که در این دور سلطان قدم و مظهر ظهور جلوه گر است مشاهده نگردیده . در این زمان بحر کمالات بخروشید و انوار معارف بدرخشید و در کلیه شنون و مراتب انسانی جلوه نمود و

« حق جل جلاله در لیالی و ایام بآنچه سبب ارتفاع مقامات و مراتب انسان است تکلم فرموده و تعلیم نموده » (۲۴)

تا آنچه در انسان مستور بوده امروز ظاهر شود در این مقام میفرمایند :

« انسان آیت کبری الهی است یعنی کتاب

در مرتبه کمال انسانی و ترقی و تعالی در کمالات حضرت عبدالبهاء مبین آیات الله میفرمایند قوله الاحلى : « کائنات منتهی بانسان کامل میگردد . دیگر موجودی بالاتر از انسان نیست لکن انسان که به رتبه انسان رسید دیگر ترقی در کمالات دارد نه در رتبه چه که دیگر رتبه ای بالاتر از انسان کامل نیست که انتقال به آن رتبه کند فقط در رتبه انسانیت ترقی دارد زیرا کمالات انسانیه غیر متناهیست . (۲۲)

این انسان تکامل یافته بمرحله از رشد و جدانی خود رسیده است میتواند با آگاهی تمام نقش با شکوهی را به عنوان بازیگر مسنول در سیر کمال بازی کند اگر انسان امتیازی را که با عطا شده بکار نبرد و اهمیت نقش خود را نفهمد مانند دیگر موجودات وظیفه خویش را کورکورانه انجام و شاید به تکثیر نوع محدود سازد .

گرچه مقام انسان بزرگ است » و پروردگار از بین کاف حقایق کوئیه حقیقت انسان را بدانش و هوش که نیزین عالم است مفتخر و ممتاز فرموده و لکن راهنمائی که بشر برای امور زندگی و برای رسیدن بکمال در نظر گرفته عاری از نقص و خطأ نیست زیرا عقل بشر محدود است و جامع نیست تمدن امروز این امر را به ثبوت میرساند لهذا با این ضعف تیجه ای برای تکامل حقیقی بدست بشر امری است غیر ممکن و آرزوئی است محال . در اینجا لازم به یادآوری است که انبیاء الهی در تمام ادوار و قرون سبب ترقی و کمالات انسانی انسان بوده و برای انسان مثل اعلى بوده اند تا

این موهبتی است که حقیقت انسان از آن تزئین یابد لذا با هر دشواری ها باید در تحقیق آن جهد جهید گردد و در سبیل تکامل و ارتقاء از هیچ سختی رو نگرداند و مدارج سیر و سلوک را که در آیات و آثار مختلف حق تعیین کرده و تبیین فرموده است طی نمود تا بطراز زینت اعمال و آداب انسانیت آراسته شود و بزیباترین مرحله کمال یعنی مقام انسان حقیقی رسد بقول اسپینوزا فیلسوف هلندی : خود را آن کمال برسانیم تا بتوانیم مردم دیگر را هم در این امر با خود شریک سازیم . (۲۷)

حضرت مولی الوری میفرمایند :

» هر انسان باید اول در فکر تربیت خویش باشد در فکر این باشد که خودش کامل گردد « (۲۸)

روش عملی در وصول کمال اجرای اصل اعتدال است که هم حیات فرد را تکامل میبخشد و هم جامعه را هماهنگ میسازد یکی از شنون اعتدال ، اعتدال در مراتب حیات روحانی و جسمانی است که با بحث جمال و کمال ارتباط مستقیم دارد.

حضرت بهاء الله در کلمات فردوسیه میفرمایند :

» براستی میگوییم هر امری در امور اعتدالش محبوب چون تجاوز نماید سبب ضر گردد . « (۲۹)

کمالات انسانی منحصر بشنون روحانی نه بلکه کمال جسمانی نیز لازم تا عالم انسانی به جمال معنوی و کمالات صوری در انجمن وجود جلوه نماید ترقی و

تکوین است زیرا جمیع اسرار کائنات در انسان موجود است پس اگر در ظل تربیت مری حقیقی بیفتند و تربیت شود جوهرالجواهر گردد . « (۲۵)

این پرتو روحانی و معنوی که بواسطه مظاہر مقدسه به عالم انسانی روشناهی بخشیده بر پایه فطرت خدا پرستی استوار و نیروزی که در دلها ایجاد کرده نه فقط زندگی فرد بلکه قرنها عمر اجتماع را با قدرت شگرف خود اداره کرده این نیرو با فطرت کمال طلبی هم فرد و هم اجتماع را بسوی کمال رهبری نموده حتی موفق بر تعديل غرایز گردیده و میگردد باید دانست که انسان در کلیه مراتب جسمانی و روحانی و عقلانی و معنوی در سیر قوس صعودی بسوی کمال در حرکت است لهذا در هر مرحله پیشرفت و تقدم جنبه های روحانی و ملکات اخلاقی باید در درجه اولی قرار گیرد و قوای روحی و معنوی و تقویت گردد تا کمالات انسانی بسرحد کمالات رسد و انوار ملکوت در قلوب تجلی نماید محرك کمال در معنویات نه تنها موجب وسعت تفکر و افق دید و ترقی روح گردیده بلکه بشر را هم به بلوغ انسانی نزدیک میکند و لکن عالم بشریت برای رسیدن بکمال احتیاج بدرک مراتب معنوی دارد و بدون آن ناقص است .

حضرت عبدالبهاء میفرمایند :

» حقیقت روحانیه انسان را تدرج در مراتب است باید مقامات و مراتب ترقیات معنوی را طی کند تا بمقام خلقنا الانسان فی احسن التقویم فائز شود . « (۲۶)

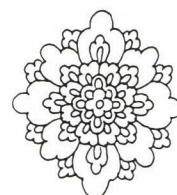
منابع و مأخذ

- ۱ - مفاوضات چاپ جدید نیو دہلی صفحه ۱۶۴
- ۲ - مفاوضات چاپ جدید نیو دہلی صفحه ۶۰
- ۳ - سیر حکمت در اروپا چاپ سوم جلد اول ص ۲۱
- ۴ - سیر حکمت در اروپا چاپ سوم جلد اول ص ۹۱
- ۵ - منتخباتی از مکاتیب حضرت عبدالبهاء جلد سوم ص ۱۰۶
- ۶ - سیر حکمت در اروپا چاپ سوم جلد اول ص ۹۱
- ۷ - سیر حکمت در اروپا چاپ سوم جلد دوم ص ۲۸۶
- ۸ - سیر حکمت در اروپا چاپ سوم جلد اول ص ۲۲
- ۹ - سیر حکمت در اروپا چاپ سوم ص ۲۲۲ - ۲۲۲
- ۱۰ - مقالات و رسائل در مباحث متنوعه - دکتر علیراد داوودی چاپ کانادا (الوهیت و مظہریت) جلد سوم
- ۱۱ - منتخباتی از مکاتیب حضرت عبدالبهاء جلد سوم چاپ آلمان ص ۱۱۲
- ۱۲ - سیر حکمت در اروپا چاپ سوم جلد اول ص ۴۷
- ۱۳ - مجموعه خطابات مبارک حضرت عبدالبهاء چاپ آلمان ص ۲۷ - ۲۸
- ۱۴ - مفاوضات - ۱۲۴
- ۱۵ - منتخباتی از مکاتیب حضرت عبدالبهاء چاپ آلمان جلد سوم ص ۱۲۶
- ۱۶ - خطابات مبارکه در اروپا و آمریکا چاپ مصر ص ۵۹
- ۱۷ - خطابات مبارکه در اروپا و آمریکا چاپ مصر ص ۶۰
- ۱۸ - الوهیت و مظہریت چاپ کانادا - دکتر علیراد داوودی جلد دوم ص ۱۵۵
- ۱۹ - واحد اول - کتاب بیان - باب دوم
- ۲۰ - سیر حکمت در اروپا جلد سوم ص ۲۲۲ - ۲۲۲
- ۲۱ - مجموعه الواح چاپ مصر - ۱۴۲ - ۱۴۴
- ۲۲ - مفاوضات ص ۱۶۶
- ۲۳ - رساله مدنیه ص ۲
- ۲۴ - کلمات فردوسیه - مجموعه الواح جمال ابھی ص ۲۱
- ۲۵ - مفاوضات ص ۱۶۶
- ۲۶ - منتخباتی از مکاتیب حضرت عبدالبهاء جلد سوم ص ۱۱۲
- ۲۷ - سیر حکمت در اروپا جلد دوم ص ۲۵
- ۲۸ - خطابات مبارکه در اروپا و آمریکا ص ۲۸۱
- ۲۹ - کلمات فردوسیه الواح جمال ابھی ص ۲۸
- ۳۰ - مجموعه خطابات حضرت عبدالبهاء چاپ آلمان ص ۴۸۶ - ۴۸۷

کمال معنوی و صوری هر دو مطلوب و محبوب چون در نهایت اتقان در حیز امکان جلوه و ظهر نماید فیض موفور حاصل گردد . کمال در اجتماع فضائل روحانی و استعدادات جسمانی است روشنی سراج با لطافت و صفاتی زجاج حالتی دیگر دارد بخصوص که آدمی دارای جسمانیات و روحانیات است . میفرمایند :

« این قرن فرنی است که قوای معنوی انسان جلوه نموده کمالات روحانیه انسان ظاهر گردیده نورانیت عالم انسانی باهر شده فیوضات لانهایه الهی جلوه نموده و چون کمالات جسمانی به اعلی درجه رسیده همینطور کمالات روحانی باید به اعلی درجه برسد تا ظاهر و باطن انسان روشن گردد و سعادت دینویه و سعادت ملکوتیه هر دو حاصل شود . » (۲۰)

خوشبختانه موهاب روحانی که بانسان عنایت گردیده قدرت تکامل و ترقی و کسب مدارج عالیه ایست که انسان میتواند با استفاده از مقدرات موهوبه در مدارج مختلف حیات به ترقیات و اکتساب کمالات انسانی و رحمانی که زینت انسان است فائز گردد . و نتایج عظیمه اش در ترقی و تقدم کمال انسانی آشکار و مشهود گردد .

اعضای محفظ مقدس روحانی عشق آباد و مبلغین و معلمین بودند مسجون و محبوس گردیدند و مدت ۶ ماه در زندان با زحمات و مشکلات مواجه و حکم اعدام کل صادر گردید که همسران محبوسین بلافاصله تلکرافا از حضرت ولی مقدس امرالله کسب تکلیف نمودند و حضرتش آنان ابلاغ کردند که تلکرافا از رضا شاه کبیر بخواهند که از دولت روسیه تقاضا نمایند که تبعه ایران را بملکت خود مراجعه دهند آنان نیز چنین کردند شاه ایران حقاً مردانگی کرد فوراً تلگرافی بدین مضمون ارسال داشت " چنانچه شما احتیاجی به رعیت ما ندارید من آنان را لازم دارم کل را به ایران برگردانید و حق ندارید که رعیت مرا اعدام نمایند " با دریافت این تلگراف دولت روسیه ایرانیان را که ۱۵ نفر بودند جز یکنفر اشرف بد که محکوم باعدام گردید اجازه دادند (چون تبعه دولت روس بود) که بمدت یکهفته تحت الحفظ به منازل خود رفته و با خانواده ملاقات نمایند با اینکه بیش از ۵ یا ۶ سال نداشتند بخوبی آن اوقات را بخارط دارم که چه شور و هیجانی که در جمع احبابی عشق آباد بوجود آمده بود دسته دسته احباء بمنازل مسجونین رفته و با تلاوت مناجات و الواح و خواندن اشعار با الحان دلنشیں شوق و شور و هیجان و غوغائی بیا کردند که در عشق آباد بی سابقه بود و پس از یکهفتہ آنان را تحت الحفظ با ایران روانه نمودند که مشایعتی که از ایشان تا ایستگاه اتوبویل های غیر مجهز آنروز بعمل آمد خود داستانی شنیدنی و لذت بخش است که بر سر هر

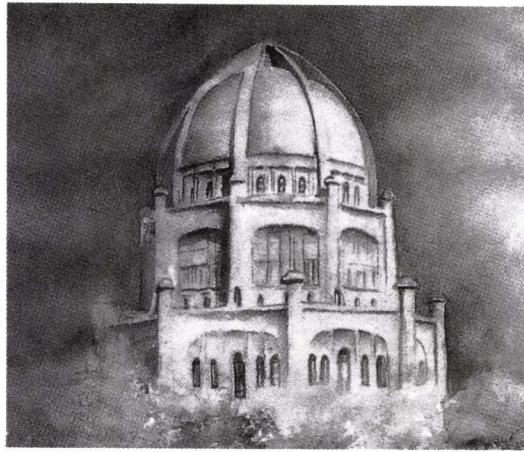
هیئت مجله تحریریه مجله پرارزش

عندليب دامت تائیداتها

الله ابهی :

با تقدیم مراتب ارادت و سپاس چندی قبل یکی از دوستان قطعه عکسی را ارسال داشتند که دریغم آمد این تصویر جالب در آن مجله وزین درج نگردد . این تصویر حاوی عکس نونهالان و مدیران دو کودکستان ترکی و فارسی زبان در حدود سنه ۱۹۲۶ در عشق آباد میباشد ، مرد نشسته در وسط پدر بزرگوارم جناب میرزا محمد ثابت مراغه ای مبلغ شجیع و شهید و خادم صمیمی بارفای امرالله میباشد که در آن زمان محفظ مقدس روحانی عشق آباد از ایشان دعوت نمودند تا از بادکوبه به عشق آباد آمده و مدیریت عالی این دو کودکستان را تقبل نماید ، خانمی که در سمت راست مشارکیه جالسند همسر ایشان سرکار گوهر تاج خانم ثابت مبلغه و خادمه مخلصه امرالله مدیر داخلی کودکستان فارسی زبان هستند و نفر سمت چپ سرکار بلقیس خانم مشکیان خادمه برازنده امرالله خواهر همسر جناب ثابت مراغه ای مدیر داخلی کودکستان ترک زبانان میباشند . دختریکه در بالای سر آنان ایستاده و با X مدادی مشخص شده این ذره فانیه است و پسری که با X جوهری مشخص شده جناب ضیاء الله قانی زاده هستند که عنایت فرموده و بوسیله جناب دکتر فروتن مهجور این عکس را ارسال داشته اند . پس از موضوع عشق آباد هر دو کودکستان تعطیل و جناب ثابت مراغه باتفاق ۱۵ نفر احبابی دیگر که

مُعْرِفَةٌ يَكْ اثْرُ هُنْرِي

در سال جاری (۱۵۲ بدیع) خاتم پروین حاتم با تفاق همسرشان آقای دانش حاتم اقدام بتنظيم و تهیه و انتشار تقویم بهائی با اسلوبی جدید و نقاشیهای رنگی قلمی از اماکن مبارکه ارض اقدس و مشرق الاذکار امریک بامضاء پروین حاتم و خط نویسی جناب امان الله موقن خطاط خوب بهائی نموده اند که از هر جهت زیبا و اثری هنری است ، از آنجا که مقابل شهر ایام بهائی ماهها و روزهای تقویم مسیحی (انگلیسی) نوشته شده لهذا در همه حال از نظر انطباق قابل استفاده است بعلاوه تقویم مزبور زینت خوبی برای اطلاعهای پذیرایی است و بدینوسیله باب صحبت را میتوان با مهمانان غیر بهائی در مورد مسائل امری باز نمود .

توفيق این روح هنرمند را خواهانیم ، کسانیکه مایل بداشتن این اثر هنری جالب می باشد میتوانید با آدرس زیر مکاتبه نمایید .

Hatam Micro-Edition
Chemin du Vorget 38530 Chapareillan
France
Tel : (33) 76 45 56 17
Fax-modem (33) 76 45 27 51
- E-mail : hatam@cyrus.oche.de

چهار راه یکی از اطفال مسجونین قطعه شعر و یا مقاله کوتاه خوانده و سفر آنان را بخیر و خوشی در پناه و حفظ و امان جمال اقدس ابھی خواستار میشدند . بهر تقدیر پس از مدتی خانواده محبوبین با ترک خانه و لانه و کاشانه و اموال بدون هیچگونه وسائل بهمان ترتیبی که همسرانشان اعزام شده بودند به ایران روانه گردیدند تا به همسران خود به پیوندند . این مختصری از وقایع انقلاب عشق آباد بود .

عکس مزور در پشت مجله قسمت داخل گراور گردیده است .

٢٤ نقل از صفحه

جناب فاضل مازندرانی نیز شمۀ ای از احوال مکنات را در کتاب ظهور الحق (طهران : مؤسسه ملی مطبوعات ، ۱۲۲ ب ، ج ۸ ، بخش ۲ ، ص ۱۱۹۶) مرقوم فرموده اند .

اما عبارت « یخبریون بیوتهم بایدیهم » که در این لوح مبارک مذکور شده فقره ای از آیه شماره ۲ در سوره محشر (۵۹) در قرآن کریم ایت ، به این مفهوم که کفار بدست خود خانه های خود را خراب می کنند .

۲ - احمد بن محمد المیدانی النیسابوری ، مجمع الامثال (بیروت ، مطبعة السنة المحمدیه ، ۱۹۵۵) ، ج ۲ ، ص ۳۲۹ .

۴ - نگاه کنید به کتاب آقای دکتر مهدی محقق تحت عنوان تحلیل اشعار ناصر خسرو (طهران : دانشگاه تهران ، ۷۴ ۱۲۵۹) ص ۵ - مأخذ شماره ۱ ، ج ۴ ، ص ۱۷۴۱

۶ - محمد سودی بسنی ، شرح سودی بر حافظ (طهران : زرین و نگاه ، ۱۲۷۲) ، ترجمه دکتر عصمت ستارزاده ، ج ۴ ، ص ۲۲۸۰ - ۲۲۸۱ .

۷ - حضرت عبدالبهاء مکاتیب عبدالبهاء (قاهره : کردستان العلمیه ۱۲۲۰ ق) ، ج ۲ ، ص ۱۲ ، ۱۴

۸ - نگاه کنید به مثنوی معنوی (طهران : امیر کبیر ۱۲۶۲) ، به تصحیح نیکلسون ، ج ۲ - دفتر پنجم بیت شماره ۴۱۴۵ و ج ۲ - دفتر سوم بیت شماره ۲۹۴۲

۹ - مأخذ شماره ۱ ، ج ۴ ، ص ۱۷۴۸

تاج و هاج

ع - ص - غبار

مولی الوری مشرف شده و به انجام خدمات متعدد مفتخر کردیده و الواح عنایات آمیزی خطاب به ایشان صادر شده که زینت کتاب حاضر کردیده است. جناب عزیزی عائله وسیعی تشکیل داده که افراد آن در نقاط مختلفه بخدمت امرالله مفتخرند ، سه نفس نفیس از این خاندان (جنابان حبیب الله ، اسکندر و جلال عزیزی) در سالهای اخیر شهید شده اند و اموال کلیه فرزندان ضبط شده است .

کتاب " تاج و هاج " که خاطرات جناب عزیز الله عزیزی است مشحون از داستانهای عبرت انگیزی از خدمات احباء در دوره میثاق و دوره ولایت در ایران است . در سراسر کتاب عکسهای تاریخی متعدد بچاپ رسیده است . در این عکسها قدمای امر از جمله مشاهیری چون حاجی زین ، ابن ابهر ، ابن اصدق ، حاجی ملاعلی اکبر شهمیرزادی ، موسیو دریفوس ، میس مارثاروت ، فاضل شیرازی ، میرزا خلیل طبیب ، دکتر لطف الله حکیم ، عزیز الله ورقا ، میرزا عزیز الله مصباح ، دکتر ارسسطو خان حکیم ، غلامعلی دواچی و بسیاری دیگر را میتوان دید .

زحمات جناب دکتر ذبیح الله عزیزی فرزند ایشان در جمع آوری و تدوین کتاب و ترسیم شجره نامه ها مشکور است .

کاش بازماندگان خاندانهای قدیمی بهائی ، اسناد و مدارک و عکسهای خاندانهای خود را جمع آوری و منتشر میکردند و برای آیندگان بیادگار می گذاشتند ، کتاب حاضر و کتاب " خاندان سادات خمسی " دو بقیه در صفحه ۶۱

خاطرات جناب عزیز الله عزیزی ، تهیه و تدوین دکتر ذبیح الله عزیزی ، چاپ سوم ، ناشر مؤسسه انتشارات مرآت ۲۲۵ صفحه قطع ۲۲ در ۱۴/۵ ساتیمتر جلد زرکوت - ۱۴ دلار .

در ادبیات اروپا داستانی مشهور است که در شهری روزی پدری پسر کوچکش را برای گردش در شهر برد ، در میدان شهر کروهی معركه گرفته بودند و جمعیت زیادی در اطراف آنان حلقه زده بود وقتی پدر و پسر به میدان رسیدند ، پسرک بسیار شایق بود نمایش را تماشا کند ولی چون قدش کوتاه بود پدر او را به پشت خود سوار کرد تا پسر بچه بتواند از بالای سر پدر نمایش را تماشا کند . این داستان عبرت انگیز در مورد اخلاق احبابی اولیه مهد امرالله صادق است ، فی الواقع ما بر دوش قدمای امر استوار شده ایم که بتوانیم نمایش امر حضرت بهاء الله را که اکنون وسعتی به پهنهای جهان یافته است تماشا کنیم ، بر ماست که متقدمین را که در محیطی مشحون از جهل و تعصب چراغ امرالله را در آن بوم و بر روشن نگه داشتند و از تشار جان و مال و راحت و آسایش دریغ نکردند از یاد نبریم و از تجلیل آنان کوتاهی نکنیم .

جناب عزیز الله عزیزی در خانواده ای کلیمی متولد شده و در ایام جوانی بامر بهائی ایمان آورده و باکوشش و پشت کار در کار خود توفیق پیدا کرده و سالها با بسیاری از اعیان و اشراف طهران محشور در طول حیات بارها در ارض اقدس و اروپا بحضور حضرت

شرح مختصر حیات

جناب میرزا احمد ازغندی

جمال اقدس ابھی جل شانه الاعظم در بارہ مقام جناب ازغندی باین بیان احلی ناطق قوله جل کبریانه :

« آنا بعثنا من الخاء من بشر الناس بهذا الظهور الذى به نادى المناد الملك لله العزيز الحميد قد اظهرنا الاحمد الازغندی و بعثنا المحمد الفروغی ليبشر الارض و السماء بهذا النور الساطع المبين آنا ذكرناهما من قبل

بآيات قرأت بها ابصار العارفين . » (۱)

میرزا احمد ازغندی از مشاهیر رجال و اکابر علماء و فضلای عصر خود بود که در ازغند یکی از شهرهای خراسان تولد و نشو و نما نمود آن فاضل جلیل و ادیب اریب تحصیلات مقدماتی خود را در مشهد مقیس پیایان رسانید و سپس عازم عراق عرب گردید تا در محضر جنابان شیخ احمد احسانی و سید کاظم رشتی بکسب معارف آن زمان و اکمال علم و دانش خود پردازد . پس از اندک زمانی که در خدمت آن نورین نیزین بسر برد عالی متبحر و دانشمندی شهری گشت و در بین ناس از فحول علماء مجتهدین و فضلای معتمدین بشمار رفت .

آن روح مجسم در زهد و تقوی همتا نداشت و شب و روز جویا و پویای حقیقت بود تا آنکه در اوایل ظهور حضرت رب اعلی توسط جناب باب الباب اقبال و ایمان آورد از آن پس زبان بتبلیغ گشود و بترویج دین الله مشغول گردید . جمعی از ارباب عمامه و غیرهم را بائین جدید رهنمون گشت و غالبا در ازغند و مشهد با اصحاب و پیروان حضرت باب ملاقات و باب

هوشنگ کهریز

مکاتبه را با اهل تحقیق مفتوح نمود .

آن فاضل بی همتا اولین کسی بود که در خراسان مؤمن شد بعد از او ملا احمد معلم معروف به ملا احمد حصاری و سپس شیخ علی ملقب به عظیم و بعد از او میرزا محمد فروغی بشرف ایمان فائز گردیدند ولی از همه معروفتر و دانشمندتر جناب ازغندی بود . حضرت عبدالبهاء در کتاب مقاله شخص سیاح ایشان را یکی از علماء شیخیه که دانیماً در جستجوی شخص عظیم و فرید بود نامبرده اند و او را رکن رابع و مرکز سنوحات حقایق برشمرده اند و در لوح آقا رجبعلی فروغی میفرمایند « مدینه ازغند در بدایت ظهور وطن جناب آقا میرزا احمد ازغندی بود و آن بزرگوار هرچند در این جهان بی نام و نشان است ولی در جهان بالا نامش شهره آفاق ، زیرا رکن رکین بود و مبشر عظیم . لسان به تبلیغ گشود و اقامه دلیل بر ظهور رب جلیل کرد احادیث متتابعه بر وقوع ظهور اقامه نمود و امر حضرت رب اعلی روحی له الفداء را با احادیث مأثوره و ادلّه معقوله ثابت میفرمود ذکر آن شخص جلیل از قلم و لسان عبدالبهاء مکرر تحریر یافت و عنقریب مظہر و اجعل لی لسان صدق فی الاخرين خواهد گشت » (۲)

میرزا احمد ازغندی مدتی مشغول تالیف کتابی بزرگ در باره اثبات امر مبارک گردید و احادیثی راجع به ظهور موعود حضرت قائم از ائمّه اطهار و روایات اسلامی در باره صاحب الزمان جمع آوری نمود که بالغ بر دوازده هزار حدیث میشد و در صدد انتشار آن مجموعه کرانبها بود که خالویش سید حسین ازغندی

این کتاب عظیم و حجیم که مشتمل بر دلائل و براهین و فیره و حاوی اخبار و آثار کثیره بود باعث ظهور و بروز حقد و حسد و علت اعتراض از جانب پیروان حاجی کریمخان کرمانی گردید و در تیجه تعصّب و ضدیت مردم جاهل را برانگیخت بطوریکه یکی از مجتهدین متکبر و طماع که شخصی شریر و بدجنس بود برآن شد تا این کتاب را بدست آورده نابود نماید ، این ملای خبیث که بتازگی تحصیلات خویش را در نجف باتمام رسانده و به یزد آمده بود با حیله و تزویر از خالوی احمد درخواست نمود که محض تحقیق و تفحص آن کتاب را در اختیارش بگذارد تا پس از مطالعه مسترد دارد .

» چند روز گذشت خبری از کتاب نشد میرزا احمد از خالویش در خواست کرد که هر طور شده کتاب را از آنسchluss پس بگیرد سید حسین یکنفر را فرستاد تا کتاب را از میرزا تقی مجتهد بگیرد ولی آن مجتهد با کمال بی شرمی و وفاحت گفت برو باقا بگو من از مقصود اصلی مؤلف این کتاب که با خبر شدم دیدم بهتر آنست که این کتاب محو شود لذا دیشب کتاب را در میان حوض آب انداختم و تمام خطوطش شسته شد سید حسین از این جواب ناصواب بهم برآمد و خواست میرزا تقی را مجازات کند لکن میرزا احمد او را از این رفتار بازداشت و از راه نصیحت بخالوی خود چنین گفت اگر باین عمل اقدام کنی هیجان عمومی خواهد شد و مشکلات پیش خواهد آمد از اینها کذشته مقصودی را که در باره از بین بردن اهمیت حاجی کریمخان در نظر گرفته ای انجام نخواهد یافت . « (۴)

که اول مجتهد معروف یزد بود بایشان که در خراسان بودند نامه نوشت که فورا برای رفع فساد و فتنه حاجی کریمخان کرمانی که او را دشمن اسلام معرفی کرده است به یزد حرکت نماید .

آن عالم ربانی که باطننا قصد داشت به شیراز سفر کند منظور خویش را از خال خود مستور داشت و به یزد وارد گردید و کتابی را که تألیف کرده بود همراه خود برد تا به خالویش نشان بدهد . سید حسین در یکی از مساجد یزد امام جماعت بود میرزا احمد هم بعد از نماز او منبر میرفت و مردم را نصیحت و دلالت میکرد . خبر ورود ایشان که بعلماء رسید همه بملاقاتش رفته و از محضرش کسب فیض و از بیاناتش حظ وافر میبرند بخصوص چون از تالیف چنان کتابی مطلع میشندند بر تعظیم و تکریمshan افزوده میگشت . میرزا احمد از غندی تصمیم داشت که آن کتاب را در نسخ متعدده منتشر کند و بشاگردان خویش نیز دستور داده بود که از مطالب آن کتاب اقتباس کنند و در همه جا آن مطالب را ذکر نمایند و مقصودش این بود که بدین طریق باعث انتشار و پیشرفت امرالله شود و خدمتی بامر مبارک کرده باشد .

حضرت ولی مقدس امرالله در باره تالیف آن کتاب در لوح قرن میفرمایند قوله العزیز :

» این محقق پر انجذاب در انتظار ندای الهی معادل دوازده هزار حدیث در شان قائم موعود و اخبار و آثار راجع به علام و میقات ظهور تألیف و بین دوستان و اهل بحث و تحقیق منتشر ساخت و آنرا به نشر و اشاعه این بشارات در بین ناس و بیان آن در مجامع و مجالس تشویق و تحریص نمود . « (۲)

می‌آیند باشاء رسائل و تالیف کتب استدلایه پرداختند و همانطور که کتاب بدیع از قلم اقدس اعلی در دفع شبهات معتبرین نازل شده بود نفوس مذکور نیز با صدور این رسائل و اوراق در اثبات این امر اعظم و رد اعترافات مخالفین و تشریح اعمال شنیعه آنان قیام نمودند . » (۵)

و نیز در باره بزرگواری و احاطه علمیه آن وجود مسعود میفرمایند قوله المنیع :

» نفس مقدس دیگر که امر بدیع را قبول نمود و قدم در میدان تبلیغ و اعلاء کلمة الله گذاشت جناب میرزا احمد از غندی است که اعلم و افضل و اشهر علمای خراسان محسوب میگردید . » (۶)

نبیل زرندی مورخ شهر و نامدار امر بهائی در فصل بیست و پنجم تاریخ خویش مینویسد که در شب هفتم جمادی الاول سال ۱۲۰۶ هـ ق مطابق سنه ۱۸۸۹ میلادی با جمعی از احبابی سروستان و فاران و بعضی از مؤمنی در منزل جناب کلیم بحضور حضرت بهاء الله مشرف بودیم جمال مبارک بیانات میفرمودند و ما غرق لذت و نشاط بودیم میفرمودند پس از اینکه از ادرنه خارج شدیم متصدیان امور حکومتی قرار گذاشتند که ما را در دریا غرق نمایند وقتی که این اخبار بطهران رسید و در بین یاران شهرت یافت که حکومت اسلامبول ما و یاران را به دریا انداخته مؤمنین خراسان را از استماع این خبر وحشت و اضطراب فرا گرفت ، میرزا احمد از غندی چون این خبر شنید اظهار داشت که من این واقعه را نمی توانم تصدق کنم زیرا اگر این قضیه راست باشد ناچار ادعای سید باب و امر او باطل خواهد بود . پس از مدتی که خبر

در همین اوقات ملا صادق خراسانی وارد یزد شد و چون دانست که میرزا احمد از غندی در اینجاست خیلی خوشحال شد و فوراً بدیدار او شتافت از قضای روزگار ملا یوسف اردبیلی که یکی از حروفات حی بود وارد یزد گردید که چون ضوضا و غوغای بلند شد و مردم به تحریک علماء جنجال بپا نمودند با کمک و مساعت میرزا احمد و خالویش از یزد بکرمان توجه نمودند . آن عاشق دلباخته بشهرهای مختلف سفر نمود و پیوسته به تبلیغ و نشر نفحات الهیه مشغول میکشت و با وجودیکه به هر مرز و بوم که وارد میشد مردم جاهل و متعصب نهایت اضطهادات را بر آن فحول رجال و ابطال زمان وارد میآوردند ولی او از منهج رضای الهی دور نگشت و از ابلاغ پیام الهی بمردم دست بر نداشت .

میرزا احمد از غندی پس از اظهار امر حضرت بهاء الله از جمله نفوسي بود که مظہریت ظهور آب آسمانی را پذیرفت و به جان و دل بخدمت امر مالک نام مشغول گشت و چون مرکز نقض بنای مخالفت را گذاشت ایشان جزو اولین نفوسي بودند که بحقانیت ظهور جمال اقدس ایهی معترف و مذعن گردیدند .

حضرت ولی مقدس امرالله در این باره میفرمایند قوله البصیر :

» در تیجه عصيان و طغیان مرکز نقض و قطب شقاق بعضی از پیروان امر مبارک از جمله یکی از حروف حی و بعضی از بقایای سیف قلعه طبرسی و نحریر جلیل میرزا احمد از غندی که فی الحقیقه در عدد کنوز ارض که خداوند ظهور و بعث آنان را هنگام حبس سیاه چال بحضرت بهاء الله وعده فرموده بود بشمار

سلامتی ما در سجن عکا باحبابی خراسان رسید همه
شاد و مسرور شدند و از متانت ایمان و ایقان میرزا
احمد ازغندی شکفتی نمودند . » (۷)

قبر منور جناب میرزا احمد ازغندی در بقعه معروف به
گنبد سبز در مشهد خراسان بود تا اینکه در سال
۱۲۲۵ شمسی دولت جهت احداث خیابان آن بقعه را
خراب کرد و بجای آن حوض بزرگی درست نمود که
یادبودی از صاحب بقعه که یکی از دراویش است
باقی بماند .

بدین ترتیب مرقد مبارک میرزا احمد ازغندی از بین
رفت و اثری از آن باقی نماند و همانطوریکه حضرت
عبدالله، فرموده اند « هرچند در اینجهان بی نام و
نشان است ولی در جهان بالا نامش شهره آفاق »

مأخذ و منابع

- ۱ - مائدہ آسمانی جلد ۴ صفحه ۲۵۸
- ۲ - مائدہ آسمانی جلد ۹ صفحه ۹۷
- ۳ - قرن بدیع جلد ۱ صفحه ۱۰۲
- ۴ - تاریخ نبیل صفحه ۱۷۶
- ۵ - قرن بدیع جلد ۲ صفحه ۲۱۸
- ۶ - قرن بدیع جلد ۱ صفحه ۱۰۲
- ۷ - تاریخ نبیل صفحه ۶۲۲

مجله عذیب

نشریه محل روحاوی ملی بهاییان کانادا و ایران فارسی

سالیانه ۴ شماره

حق اشتراک : برای کانادا ۴۰ دلار کانادائی
سایر کشورها ۴۰ دلار آمریکائی

نحوه پرداخت : کانادا و آمریکا چک یا بنکی شخصی
و در سایر کشورها فقط حواله بنکی « انترنشنال »

آدرس :

ANDALB
7200 LESLIE STREET.
TORONTO . ON. CANADA L3T 6L8
Fax: (416) 889 - 8184
Tel: (416) 889 - 8168

تعاضداً داریم در برگ و درخواست اشتراک برای خود و با عبور حدّه
نام و نام خانوادگی و آدرس کامل دریافت گنده مجلد رام قوم فرهاید

ترجمه

پیام بیت العدل اعظم الهی خطاب به محفل ملی بهائیان کانادا

مورخه ۸ می ۱۹۹۵

آوریم . برای ارتقاء درجات روح مشعشع ایشان در ملکوت ابهی مشتاقانه در اعتاب مقدسه دعا می نمائیم .
به محفل ملی روحانی اوگاندا توصیه می گردد که مجالس تذکر در ام المعبود آفریقا منعقد نمایند . مراتب همدردی مارا بفرزندان و بستگان ایشان ابلاغ نماید .
بیت العدل اعظم

از واقعه صعود یار عزیز روحانی سمیحه بنانی عیقاً محزنون گشتم ، خدمات خالصانه ایشان در مهد امرالله ، مجاهدات خستگی ناپذیر ایشان در آفریقا در حمایت از فعالیتهای همسر نمونه خود و مساعی گرانبهای ایشان در پیشبرد مصالح جامعه کانادا را صمیمانه بیاد می

*****

از صفات ممتازه آن خانم محترمه لطیفه گوئی ، صراحت لهجه ، محبت و دوستی بی شائبه با خویش و بیگانه و مهمان نوازی را می توان نام برد . این صفات برجسته

۸۷ سال زندگانی با افتخار :

خانم سمیحه بنانی در سنه ۱۹۰۸ میلادی در طهران متولد و در دامان پدر و مادری بهائی و مهریان پرورش یافت . خدمات در تشکیلات امریه را از اوان جوانی با عضویت در لجنه ترقی نسوان آغاز نمود . پس از ازدواج با جناب موسی بنانی نه تنها از خدمات امریه باز نایستاد بلکه بر آن بیافزود . در نقشه منیعه ده ساله حضرت ولی امرالله ارواحنا فداء (جهاد کبیر اکبر) این زوج خوشبخت باتفاق سایر افراد عائله با وجود نهایت رفاهی که در ایران داشتند بمنظور خدمت با مرالله و امثال امرمولای یکتا بقاره افريقا (اوگاندا) هجرت نمودند . در دوران هجرت در افريقا سمیحه خانم در معیت همسر بزرگوار خود که بعداً از طرف حضرت ولی محبوب امرالله بعنوان ایادي امرالله برگزیده شد در خدمات امریه و پذیرانی از تازه واردان و ابلاغ کلمة الله و تبلیغ امرالله ساعی و کوشان بود .

رضوان الله را با نهایت تأسف و تحسر به خاندان جلیل بنانی و نخجوانی تسلیت میگوید . پیام معهد اعلی مؤید خدمات باهره آن امّه موقنه باامر الهی در دوران زندگانی میباشد .

این هیئت در نهایت صمیمیت از حق جل جلاله علو درجات در عالم بقاء برآن متضاده الى الله مسئلت مینماید .

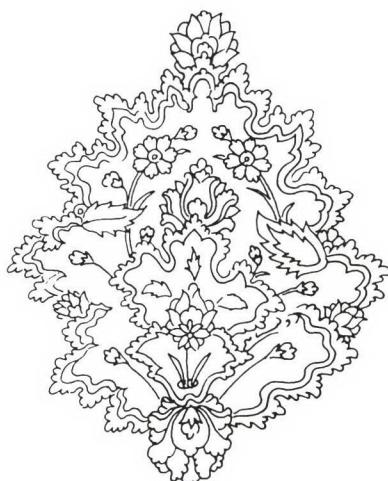
*****

نقل از صفحه ۵۵

نمونه جالب میباشند .

کتاب با جلد زرکوب تجلید شده ولی کاش با کیفیت بهتری چاپ شده بود .

مطالعه این کتاب عبرت آموز را به دوستان سفارش میکنیم و توفیق مؤسسه ناشر را آرزو داریم .

او را محبوب القلوب یاران نموده و اکثر یاران مشارکیها را (ماما جان) می نامیدند .

در دوران اخیر حیات شهر تورتسو را که در ایالت انتاریو کادانادا است محل اقامت دائمی خود قرار داد و با وجود ناراحتیهای جسمانی ناشی از بالا بودن سن بچند سفر تبلیغی در استان انتاریو اقدام نمود که نتائج خوبی در برداشت . در این اسفار احباء را بقیام بخدمت تشویق و جوانان را با آینده امیدوار و بورود بمیدان خدمت راهنمایی می نمود .

در محافل یاران وقتی او را دعوت بسخنرانی می نمودند اکثر بزیان انگلیسی شرح خدمات ارزشی ایادی امراض جناب موسی بنانی را در آفریقا بیان و از خاطرات دوران تشرفش بساحت رفیع محبوب بی همتا حضرت ولی امراض یاد می نمود . در اواخر ایام حیات با وجود ضعف بینانی و عوارض ناشی از سالخوردگی به تهیه و فروش ترشی مخصوصی بنام (چاتی) که طعمی خوب داشت اقدام و کلیه وجه حاصله از فروش را به صندوق آرک تقدیم مینمود .

یادش به خیر ، علاقه شدیدی به مجله عندلیب داشت و در همه جا از مجله مذکور تعریف می کرد . آخرین سفرش به ارض اقدس و زیارت اعتاب مقدسه کوتاه مدتی قبل از صعودش بود که در شب ۸ می ۱۹۹۵ میلادی اتفاق افتاد . معزی لها پس از ۸۷ سال زندگانی در این عالم با احترام و تحصیل افتخارات روحانی برفیق اعلی شتافت ، روحش شاد و روانش در جوار رحمت کبری تابناک باد .

هیئت تحریریه عندلیب صعود سرکار خانم سمیحه بنانی همسر ایادی عالیقدر امراض جناب موسی بنانی علیهمما

یا حزب الله شما را بادب وصیت مینمایم
و اوست در مقام اول سید اخلاق .

حضرت بهاء الله

جوانان :

ادب

« ارمغان ایرانی »

ادب جزئی از سنت و رسوم ایرانی است و از دیر زمان مورد توجه خانواده های ایرانی ، والدین ، معلمین و مشوقین بوده است و بخصوص در کلاسهاي درس اخلاق سعی میشد درس ادب اطفال در کنار دروس دیگر قرار گیرد و اطفال روش و رفتار و کردارشان با موازین حیات بهانی تطبیق نماید و دارای صفت و فضیلت ادب گردند .

جناب عطاء الله سمندری علیه بهاء الله در گیلان ، رشت اغلب برای بزرگسالان و جوانان کلاسهاي درس امری داشتند و از حضورشان مستفيض میگشتم ، روزی ضمن صحبت که در باره « ادب » بود فرمودند « بیاد دارم وقتی طفل بودم در حضور پدر هیشه دست بر سینه می ایستادیم و هرگز بدون اجازه ایشان بر زمین نمی نشستیم » پایه ادب احبابی قدیم ایران بر این منوال بود و این چنین ادب و احترام یقیناً بدلیل آنستکه جمال قدم جل اسمه الاعظم در الواح مبارکشان جمیع اهل بهاء

جمیله شکیبا نژاد

را متذکر داشته اند .

از زمان نقشه ۴۵ ماهه و ده ساله بفرمان حضرت ولی امرالله ارواحنافاده احبابی عزیز ایران بسوی مراکز داخل و خارج کشور ایران جهت امر مبرم هجرت و اتساع دائره تبلیغ و ازدیاد مراکز امری هجرت نمودند. علل و نتایج این هجرت بر اهل بهاء آشکار و واضح کشته لازم بتکرار نیست . در سالهای بعد باشر انقلاب اخیر ایران بسیاری از احبابی رحمان جلای وطن نموده و بحکم ضرورت در اطراف و اکناف عالم پراکنده گشتند و از همان اول ورود احبابی ایرانی باهوش و استعداد خویش با محبت و خونگرمی خاص خود فوراً باب آشنائی با در و همسایه را باز نمود و دوستی آغاز کردند و نیز در رشته های مختلفه بکار مشغول شدند . و به تبلیغ امرالله نیز همت گماشتند . بعلاوه آداب و رسوم خوب و فرهنگ کشور ایران را بمردمان شناساندند ولی باید در نظر داشت که ادب در آئین بهائی دارای اهمیتی خاص بوده و ارمغان گرانبهای یاران ایران است که در نقاط جدیده که متوطن شده اند باید در جمیع شئون زندگانی آثارش از آنان ظاهر و هویدا شود ، کلمه ادب چقدر زیبا و دلنشیان است و بفرموده مبارک حضرت بهاء الله سید اخلاق است .
یکی از احبابی عزیز که مدتی در ارض اقدس

خاطر در ظل امرالله وارد شده و واقعاً وارسته و بشئون بهائی آراسته اند ولی ما نیز باید با رفتار و کردار شایسته در همه حال ، در دید و بازدیدها ، معاشرت ها ، نشست و برخاست ها ، طرز سخن گفتن در محاورات و خصوصاً در جلسات و در احیان تلاوت الواح و آثار نهایت ادب را رعایت نمائیم همچنانکه در ایران رعایت مینمودیم .

آری این تفاوت شرق و غرب است مبادله روحانیات و عمیق بودن در مسائل امری است ، چه بسیار مسائل خوب که باید از یکدیگر بیاموزیم .

بی شک یکی از اثرات هجرت همین است که اهل عالم با یکدیگر مخلوط گردند و روش و سنت های نیک مبادله شود و آداب و سنت خوب یکدیگر را فرا گیرند ، و در ظل تشکیلات امری چون اعضاء یک خانواده زندگی نمایند و بتدریج تفاوت از میان بر خیزد و آداب و سنت های پسندیده ترویج گردد ، ادب گوهر گرانبهائی است که همواره باید در نظر داشته و مجری داریم و این بیان مبارک را در جمیع ایام بیاد داشته باشیم که میفرمایند :

یا حزب الله شما را به ادب وصیت مینمایم و اوست در مقام اول سید اخلاق .

خوشبختانه جوانان بهائی علاوه بر اکتساب کمالات روحانی و مادی در جمیع شئون زندگانی رعایت آداب بهائی را مرعی میدارند و حفظ شئونات امریه را مینمایند .

بخدمت مشغول بود اظهار میداشت که واقعاً در ارض اقدس طرز سخن گفتن و مکالمه چقدر متفاوت با سایر نقاط است ، البته تعجبی نیست که مرکز جهانی بهائی چنین باشد ، ولی ایکاش این روش زبان همه ما بود ، براستی رعایت ادب در جمیع امور مخصوصاً در مکالمه و مذاکره در حد خود هنر است و بی اختیار طرف صحبت را به احترام خاص وامیدارد . ادب چنانچه با شخصیت انسان بیامیزد و مخلوط گردد از ملکات فاضله بشمار می آید .

هنگام تکلم با بزرگان ، هر فردی سعی دارد رعایت ادب بنماید ، ولی چنانچه هنگام صحبت با اطفال نیز بهمان طریق اگر مؤدب باشیم البته در اطفال نیز تأثیر نموده خوب سخن گفتن و رفتار مودبانه را میاموزند .

میدانیم که مردم این سرزمین نسل اول و یا دوم است که در ظل امر مبارک وارد شده اند در حالیکه ما که از مهد امرالله آمده ایم چند نسل را پشت سر گذاشته ایم و در ظل امر هستیم ، در نتیجه صرفنظر از عده معدودی که یک شبه ره صد ساله رفته اند مسلماً از سایرین در این دیار نباید انتظار داشت که آنچه ما در طول صد و پنجاه سال تاریخ آداب و رسوم آموخته ایم در کمتر از نصف این مدت فرا گرفته باشند . ولی از جهت دیگر آنان نیز آداب و روش خوبی دارند که ما باید از آنان بیاموزیم ، امروز خوشبختانه آثار امر الهی در مغرب زمین متجلی و بسیاری از نقوص به طیب .

قرن ما

بی ثبات و بیقرار است	لحظه های بیقرار قرن ما
تمدن با همه ابعاد خود	پر التهاب و نا شکیبا
افتاده در بن بست	بالخیز و وقایع آفرینند
قرن ما	اضطراب
طوفان تاریخ است	قصه گو و قصه ساز این زمان است
مسیر چرخش راه حیات	خشم
نقطه آغاز و پایان	تنها ترجمان روح سرگردان انسان است
غروب نابسامانی	دوره طغیان و عصيان است
طلع سرنوشتی نو	قیدها بگستته
اهل دین زار و پریشان	جام صبر و آرامش شکسته
قوانین نارسا	چهره کیتی دکرکون
آداب دوران کهن	اهل عالم در تلاشی بی سکون
فرسوده و ناسازگار است	ناراضی و دلخون
جهان در چنگ امواج حوادث	عبداتگاهها ویرانه جگدان شریعت ناموفق

جام خالی

اندر این ملک وجود	اندر این بزم عجیب
جمع بسیاری دیدم بسجود	جام خالی است که با شوق تمام
شده ساکن همه در عرصه دین	میرود دست بدست
آشنا با آداب	عجبند این مستان
پای بند آئین	دین و دل باختگان
آنچنان شیفته نام شدند	باده نشناختگان
که ندیده معنا	ساکن میخانه
اندر این معركه ناکام شدند	طالب پیمانه
روز و شب اندر ذکر	باده ناب بریزند بخال
از حقیقت بکنار	بشوند مست از جام
بنده وهم و پرستشگر فکر	نام حق ورد زبان
غافل از می همه میخانه پرست	غافل از صاحب نام . . .

حضرت اعلیٰ

و ستاره . . .
 بدرخشید ، بیکباره جهید
 تا فلق در دم صبحش بدمید
 و بهنگام شفق . . . غوش کشید
 برقی از طوق شهابش به فلك قوس زد و هاله کشید
 و شرارش ز افق تا بافق خوشه زد و شاخه دواند
 و رفت و رفت تا ررف طور ،
 قدسیان چاوشی کردند به مستقبل آن چلچله‌ی معبد نور .
 عشق . . .
 پیچید در آن قبه‌ی سر درگه دل
 و نشستی زده پر هیمنه بر گرده‌ی قوس کرمل
 و هان : پادشاهان :
 وقت وقت است ، بفروید ز ارک
 سر بسانید ، سینه مالید بر آن اطهر خاک .
 رقعه‌ی پادشاهی را بدرید چاک به چاک
 و پاپوش بدر آورده .
 بخیزید زمین .
 تا . . . به پابوس رسید .
 که این معبد صلح است .
 نه کاخ است اینجا
 و این کلیه‌ی روح است ،
 و نا سوت نمیگیرد جا .

شب و شیراز ،
 همه چیز و همه جا روح نواز :
 و نسیم خنکی ،
 به اطاقی و به جمعی ،
 پر پر پروانه به گرد شمعی
 و حضور جبرئیل و جبروت ،
 و . . . سکوت !
 چه سکوت ملکوتی ؟ در آن پهنه‌ی شب ،
 به جزافتادن نارنج و ترنج ، بر دل خاک ، بر لب چاه ،
 و چه نجوای قشنگی ؟ ،
 در ورای رخشش هاله‌ی ماه ،
 و شنیدم . . .
 که سراپا همکی گوش شدند
 طرف آن ترکش توفنده‌ی رب اعلیٰ
 و هم او بود ندا زد ز فراسوی خدا
 ایها الناس : بُشری : بُشری :
 آندم آورد غلام حبشه سینی چای ،
 و تفضل ، بنوشید
 : (شرابا و طهورا)
 کامتان خوش ، و طوبی : طوبی :
 جمله شان مست شدند ، بیخود از خود گشتند
 کریه شان ، خنده شان ، فرهی ایزدان
 رفت تا آنسوی سماء
 ثبت شد در گنبد و گل دسته‌ی عرش اعلیٰ
 شیوه‌ی مرضیه شان ولوله‌انداخت به او تار سکوت
 چه فریبینده و زیبینده شبی بود به بام ملکوت ؟

اخبار و بشارات امری

اقتباس از اخبار بین مللی مرکز جهانی بهائی

بلغارستان :

اخیرا در اثر ابتکار و فعالیت های تبلیغی احباء امر الہی به سمع بسیاری از بزرگان و متنفذین بلغارستان رسیده . فی المثل متعاقب مصاحبه رادیوئی با احباء در باره روز بین المللی نسوان ، مدیر برنامه های رادیوئی بامر مبارک علامنده گشت و تقاضای دریافت کتب امری نمود . در موقعیتی دیگر یکی از اعضای انجمن علوم بلغارستان که قبلاً در کنفرانس روش صحیح تجارت که بوسیله بهائیان انعقاد یافته بود شرکت نموده بود . کتابی در باره مشکلات فعلی مملکت بلغارستان نوشته در قسمت راه حل مشکلات - یک فصل کامل را به معرفی اهداف و آمال آئین مبارک اختصاص داد . مسلک الختام این فعالیتهای تبلیغی تشکیل جلسه ای پرشکوه بمناسبت عید نوروز بود که در آن نمایندگان سیاسی دول مختلف و مقامات بر جسته شهری و کشوری حضور داشتند در این میهمانی که در شهر صوفیه برگزار شد امر الہی به حضار معرفی و اهمیت نوروز بیان و قسمت هایی از ویدیوی کنگره نیویورک به معرض نمایش گذاشته شد .

ژاپن :

سرکار خانم کی می کو شیون Mrs Kimiko Schewerwn عضو محترم دارالتبلیغ بین المللی و جناب

لارنس آرتورو Mr. Lawrence Arturo به نمایندگی از جامعه امر در اولین اجلاسیه " حفاظت و ادیان " که از تاریخ سوم تا نهم ماه آپریل در شهر آتمی Atami در ژاپن تشکیل گشت شرکت نمودند ، از مدعوین بر جسته این کنفرانس می توان کاندیدای جایزه صلح نوبل امسال را که بودائی است، اسقف اعظم کلیساي ارتدوکس که رهبر بیش از صد میلیون نفر مسیحی می باشد، مدیر عامل وزارت دادگستری اسرائیل و مدیریت سفارت هند در سازمان ملل را نام برد . هدف این کنفرانس تقدیر و تحسین از زیبائی طبیعی ژاپن و درک فرهنگ ژاپن در زمینه های هنری از قبیل هنرهای زیبا ، تأثیر و موسیقی و کل آرائی بود . فلسفه مورد توجه این کنگره فلسفه موا Moa که میتنی بر ایجاد تعادل و هنمآهنگی بین مادیات و روحانیات است . نمایندگان جامعه امر در طول کنفرانس با حضار و سایر نمایندگان ملاقات و گفتگوهای مکرر داشتند و موفق به ابلاغ کلمه الہی به بسیاری گشتند . در این کنگره سه خانم دیگر در معیت همسراشان حضور یافته که فاقد برنامه ای رسمی بودند . خانم شورین نماینده رسمی امر تنها فردی از نسوان بود که برنامه ای مستقل و رسمی داشت . ایشان در طی یکی از نطق های خود در کنگره متذکر گردید که اصل تساوی حقوق رجال و نساء یک اصل غیر قابل انکار در ایجاد جامعه ای متعادل و صحیح میباشد . جالب آنجا بود که در اثر بیانات ایشان سایر خانمهای شرکت کننده نیز در برنامه های این کنگره فعال گشتند .

سنگاپور :

دیدار نمایندگان دولت ویتنام از مؤسسات امری. ده نفر از نمایندگان دولت ویتنام که در امر تعلیم و تربیت صاحب نفوذ و متخصص می باشند از تشکیلات آموزشی دولت سنگاپور دیدار بعمل آوردند . برنامه دیدار ایشان توسط لجنات « اماء الرحمن » و « اولیاء و اطفال » تنظیم کشته بود . از مؤسسات و تشکیلات امری و غیر امری همگی مربوط به امر تعلیم و تربیت و پرورش نوجوانان و کودکان دیدن نمودند و در بسیاری از شهرها شب ها مهمان محافل روحانی محلی بودند . محفل روحانی ملی نیز جلسه شامی بافتخار این نمایندگان در حظیره القدس تازه بنای سنگاپور ترتیب داد . سخنگوی این نمایندگان در پایان دیدار رسمی از فعالیت و مهمانواری احباء ابراز قدردانی و سپاسگزاری نمود و ذکر اشتیاق و احترام کل اعضا کروه را نسبت به تعالیم آئین الهی نمود .

اجتماع سران ممالک در کپنهاگ :

اخیرا سران ممالک در شهر کپنهاگ از تاریخ ششم تا دوازدهم مارچ در یک کنفرانس تاریخی که به همت سازمان ملل متحد ترتیب یافته بود شرکت جستند . سازمان ملل فی الحقیقہ در آن واحد دو کنفرانس تشکیل داده بود . کنفرانس اول با حضور رؤسا و مقامات بلند پایه کشورهای دنیا تشکیل یافت . در حالیکه در کنفرانس دوم که به موازات کنفرانس اول ادامه داشت مؤسسات و انجمن های غیر دولتی شرکت داشتند . قریب دویست و پنجاه نفر از احباء از چهل

میانمر : برمه سابق :

اخبار واصله خوش موفقیت های تبلیغی در میانمر به شرح ذیل می باشد : برنامه تبلیغی لجنه ملی تبلیغ که با شرکت بیش از پنجاه نفر آغاز گشت موفق به تسجيل بیش از ۲۴۰ نفر گردید . ۱۶ نقطه جدید تأسیس نموده و یک دهکده را به تمامی در ظل خیمه امر الهی وارد ساخت . شصت نفر از جوانان در منطقه ای دیگر بمدت دو روز در اثر فعالیت های تبلیغی قریب ۲۵۵ نفر به آئین مبارک اقبال نمودند . در یک برنامه تبلیغی دیگر ۱۱۵ نفر دیگر هم به جرگه مؤمنان پیوستند .

نیوزیلند :

اخیرا مابین اقوام بومی نیوزیلند و بخصوص قوم مانوری (Maori) اغتشاش و بی سر و سامانی مشاهده میشود که بیشتر بعلت عدم رعایت عدالت و اعتدال نسبت باین اقوام می باشد . این اغتشاش و آشوب برای احبابی نیوزیلند موقعیتی مناسب پدید آورد تا امر الهی را گوشزد عموم و رهبران این قوم بنمایند . از رسوم این کروه آنکه در هر نسلی ۱۵ نفر را انتخاب نموده آنان را به عنوان رهبران آتی قوم آموزش و تعلیم می دهند . رهبران فعلی که بعلت نا آرامی ها و کمبودهای فعلی بدنبال احکام و روش های جدید میگردند به تعالیم الهی علاقمند گشته بسیاری از رهبران آتی را به مؤسسه معارف امری فرستادند . تا کنون سه نفر از این افراد منتخب که در آینده رهبری قوم مانوری را عهده دار خواهند شد بهانی شده اند .

ضروریست . در پایان سخنان جناب آرتورو از سران ممالک و دول خواستند که خود را مسئول سعادت عالم انسانی بدانند و دریافتمن راه حل های جهانی برای رفع مسائل و مشکلات دنیا کوشانند .

مالزی :

پنج عضو محترم هیئت مشاورین قاره آسیا - جنابان افشین ، سامانیکو ، کتیرانی ، دکتر ایدلخانی و خانم ساندرام در ملاقاتی که با احبابی کوالا لامپور در ماه فوریه داشتند آنان را تشویق به خدمت و تأسی به اقدام مهاجرین اولیه مالزی نمودند . بیانات جناب افشین در مورد امکانات تبلیغی و خدمتی در قاره آسیا بخصوص در ممالک روسیه چنان بر قلوب حضار اثر نمود که بسیاری از ایشان در همان جلسه قیام نموده و داوطلب خدمات تبلیغی کشتند .

هنگ کنگ :

در ماه فوریه سازمان غیر دولتی هنگ کنگ از لجنه نسوان دعوت نمود که در برگزاری کنفرانسی تحت عنوان " تصویری از قرن بیست و یکم " همکاری نمایند . کنفرانس با حضور ۱۸۰ نفر از نسوان تشکیل گشت . چهل نفر از شرکت کنندگان نمایندگان رسمی مؤسسات مختلف بانوان بودند . مسائل مورد توجه ، حقوق نسوان ، اشتغال نسوان ، سلامت و بهداشت خانواده و نوجوانان ، تعلیم و تربیت ، حفاظت محیط زیست و مسئله رفتار ناهمجارت به طبقه نسوان می بود . از سخنرانان برجسته این کنفرانس ، نایب رئیس

کشور مختلف در کنفرانس های فوق الذکر شرکت فعالانه داشتند . انجمن جوانان بهانی اروپا و جامعه بین المللی بهانی موفق به برگزاری نمایشگاه در باره :

۱ - توسعه اجتماعی ۲ - تابعیت جهانی و سعادت عمومی کشتند که با استقبال عموم و دیدار متجاوز از ده ها هزار نفر روبرو گردید . بهمچنین بیش از بیست محفل و مجلس از جانب احبابی عزیز الهی در باره مواضیع گوناگون اجتماعی تشکیل داده شد که عموماً مورد استقبال و توجه واقع گشت .

در جلسه افتتاحیه این کنفرانس ها یکی از خوانندگان مشهور اپرا بنام خانم Mrs. Brentsen که نروژی اصل می باشد از روی الواح و آثار امری به اجرای دو قطعه آواز اپرا پرداخت و کلمات الهی را با صوتی رسا و دل انگیز به کوش حضار رسانید .

در کنفرانس توسعه اجتماعی متجاوز از ۱۵۰۰ نفر منجمله ۱۱۶ نفر از روسای دول و ممالک و ۱۸۵ نفر نماینده از کشورهای عضو سازمان ملل متحد شرکت داشتند . ۲۴ محفل روحانی ملی و ناجیه ای در جامعه بین المللی بهانی نیز متجاوز از ۵۰ نماینده باین کنفرانس اعزام نموده بودند . جناب لارنس آرتورو Mr. Lawrence Arturo نماینده جامعه بین المللی بهانی در جلسه ای که مخصوص سران دول تشکیل شده بود بر اساس بیانیه " سعادت برای عالم انسانی " Prosperity for Mankind صحبت نموده متذکر کشتند که برای ایجاد خوشبختی و تفاهمناکی بین عالیان - تحقق اصولی چون تساوی حقوق رجال و نساء - انجام کار به نیت خدمت به انسانیت ، حل روحانی مشاكل انسانی و اهمیت امر مشورت در حل معضلات واجب و

به هم کلاسان و معلمان خویش گردید . این نوجوان عزیز در ابتدای سال تحصیلی طی نامه ای به انجمن دانش آموزان مدرسه پیشنهاد نمود که برای یونیسف Unicef که شعبه ای از تأسیسات سازمان ملل متحد و مربوط به امور خردسالان میباشد پول جمع کنند . انجمن دانش آموزان با این پیشنهاد موافقت نموده با فروش کارت های تبریک سال نو که بوسیله یونیسف چاپ کشته موفق به جمع آوری دو هزار دلار آمریکائی گشت .

پس از این موفقیت معلمین مدرسه از محصلین خواستند که با نقاشی اهداف و کارهای یونیسف را به معرض نمایش بگذارند . دختر خانم بهائی کره زمینی راکشیده که در دوره آن بچه های نژادهای مختلف دست بدست هم داده ایستاده اند . در پانین این نقاشی این دختر خانم عزیز از تعالیم مبارکه در باره وحدت عالم انسانی نوشتند و آن نقاشی را به معلمین ارائه دادند . نقاشی بسیار مورد توجه و تحسین معلمین واقع گشت و موقعيتی فراهم شد که در یکی دو فعالیت هنری دیگر این دختر خانم گرامی موفق به ابلاغ کلمه الهی به همکلاسان و بخصوص معلمین مدرسه بشود .

روسیه :

در حال حاضر قریب ۱۷ مهاجر و مبلغ سیار در نقاط مختلفه ای چون هنگ کنگ ، ماکائو ، مسقط ، فیلی پین و نیز ترکمنستان و تاجیکستان در منطقه جورجیای روسیه مشغول فعالیت می باشند . احبابی مزبور تشکیل ۱۱ تیم داده هر تیم مأمور همکاری و فعالیت در یک

فردراسیون بانوان در چین ، معاون وزیر امور داخله و وزیر سابق بهداشت و خدمات اجتماعی را می توان نام برد . سرکار خانم می چن برومند May Chan Boroumand عضو محترم هیئت معاونت در هنگ کنگ نیز جزو ناطقین کنفرانس بود و در مورد نقش زنان در حل بحران محیط زیست صحبت نمود . این کنفرانس موقعیتی مناسب برای ابلاغ و معرفی امرالله به اعضای کنفرانس پدید آورد .

جامعه بین المللی بهائی :

دکتر عبدالیثاق قدیریان پروفسور دانشکاه مک کیل در کانادا McGill University از تاریخ ۱۶ تا ۱۲ دسامبر به نمایندگی از جامعه بین المللی بهائی در کنفرانسی که در شهر بانکوک پایتخت تایلند به منظور بررسی طرق نقصان اعتیاد تشکیل یافته بود شرکت نمود . جناب دکتر قدیریان با توجه و اشاره به تعالیم و آثار امری در چندین جلسه این کنفرانس سخنرانی نموده و توجه حضار را به اثر روحانیت در درمان آلام و وظیفه و نقش اولیاء را به راهنمایی و تعیین خط مشی زندگی جوانان معطوف داشت . بیانات ایشان مورد توجه بسیاری از مقامات عالی رتبه بهداشتی ممالک مختلف قرار گرفت و باعث کشت که آئین یزدانی به رئیس انجمن رفاه عمومی در تایلند معرفی گردد .

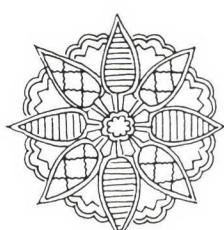
یونان :

یک دختر خانم یازده ساله بهائی که سال آخر مدرسه ابتدائی را طی میکند با قدری ابتکار موفق به ابلاغ امر

آپریل برپا کشت حضور یافتند . در این کانونشن قریب ۲۵۰ نفر از احباء - مشاور محترم قاره آسیا جناب یوسفیان ، هشت عضو محفل روحانی ملی ایتالیا ، دو نفر از اعضای هیئت معاونت و ۱۲ نفر از مساعدهای شرکت داشتند .

ارمنستان :

اولین کانونشن ملی بهانیان ارمنستان در محیطی سرشار از سرور و روحانیت با حضور نماینده بیت العدل اعظم الہی - جناب عباس کتیرانی در ظهر روز ۲۵ آپریل تشکیل و موفق باتخاب اولین محفل روحانی ملی ارمنستان گردید . بهم چنین اولین محفل روحانی ملی بلاروس Belarus در حضور نماینده بیت العدل اعظم الہی ، عضو محترم دارالتبیغ جناب گروسمن Mr. Grossman در ایام عید رضوان امسال تشکیل گردید . بهمچنین در حضور نماینده محترم بیت العدل اعظم الہی جناب هوشنگ عهدیه عضو محترم هیئت مشاورین کانونشن ملی اریتره Eritrea تشکیل و موفق به انتخاب اولین محفل روحانی ملی اریتره در آسمارا Asmara پایخت اریتره گردید .

منطقه و یا با یک محفل روحانی محلی کشتند نتیجتاً قریب ۱۲۰ نفر در منطقه چورجیا تصدیق امر مبارک را نمودند .

اسفار امة البهاء روحیه خانم :

اما البهاء حضرت خانم به نمایندگی از بیت العدل اعظم الہی در مؤتمر ملی چورجیا که در تاریخ ۲۲ و ۲۴ آپریل در شهر تبلیسی Tbilisi انعقاد یافت حضور یافتند . در این مؤتمر پرشکوه که در میان قلل بلند و سفید قفقاز تشکیل شد قریب ۲۰۰ نفر از احباء از منطقه مختلف گرجستان شرکت نمودند . نماینده هیئت مشاورین قاره آسیا ، نماینده محفل روحانی ناحیه ای و یکی از اعضای محفل ملی جدید التأسیس هر یک پس از بیانات شیوا و دل انگیز حضرت خانم ایراد صحبت نموده بر شور و هیجان کنفرانس به حدی افزودند که سرانجام قریب ۱۵۰ نفر یعنی نیمی از اعضای شرکت کننده در مؤتمر قیام نموده داوطلب اسفار تبلیغی در منطقه گرجستان گشتند . حضرت خانم در این سفر نیز همچون اسفار دیگر حضرتشان با بسیاری از وزراء و مقامات بلند پایه گرجی ملاقات و مصاحبه و کفتگو نمودند و امر اعظم الہی را به گوشزد ایشان نمودند .

سیسیلی :

ایادی معظم امرالله جناب دکتر ورقا به نمایندگی از بیت العدل اعظم الہی در اولین کانونشن ملی سیسیلی که در شهری در نزدیکی پالرمو از تاریخ ۲۲ تا ۲۵

اخبار مصّور

اعضاء اولین محفل روحانی ملی گرجیا با جناب عباس کتیرانی عضو هیئت مشاورین قاره ای بعد از انتخابات محفل ملی که در روز ۲۲ آپریل در تیبیلیسی Tbilisi صورت گرفته است.

در این عکس اعضاء اولین محفل روحانی ملی اجباری ارمنستان با جناب عباس کتیرانی عضو هیئت مشاورین قاره ای و یک نفر از اعضای هیئت معاونت که در ۲۵ آپریل در شهر یروان Yerevan منعقد گردید دیده میشود.

گروهی از جوانان بهانی هانوی Hanoi ویتنام در محفلی که به منظور مطالعه حیات بهانی تشکیل گردیده است.

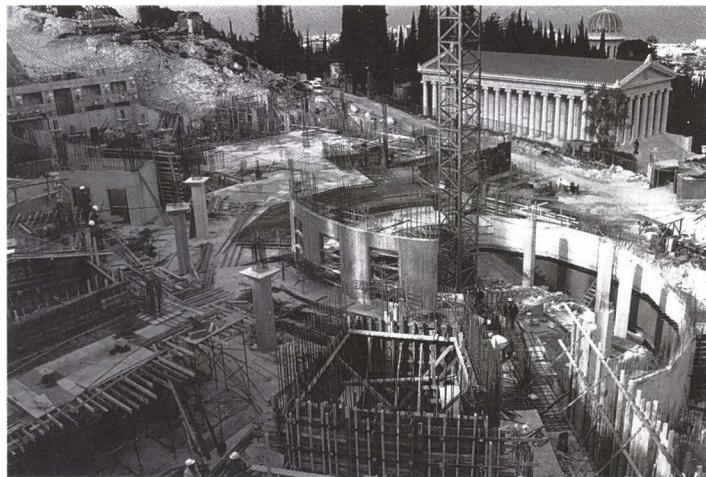
پله های مرمری که جاده راه (آرک) را به مقر بیت العدل اعظم الهی متصل می سازد . جایگزین پل پیاده رو موقت موجود می شود .

در این عکس سقف شیبداری که قسمت ورودی ادب ساختمان دارالاثار است دیده می شود . این سقف پس از اتمام پوشیده شده و کل کاری می گردد .

اعضاء بیت العدل اعظم الهی و مدیر مستنول پروژه کوه کرمel (در وسط) هنگام دیدار از مقر دارالتحقيق در روز ۲۰ آپریل ۱۹۹۵ .

این عکس نایانگر کار طبقه چهارم دارالتحقيق و طبقه دوم قسمت توسعه دارالاثار می باشد .

یکی از جوانان بهانی امریکانی به نام بروس امیورن Bruce که به مدت یکسال در کشور جمهوری دومینیکن Dominican Republic خدمت نموده با یکی از دوستاش از دومینیکن به نام هوزه مورتا Josue Moreta که به منظور خدمت در "پروژه بیان" به هندوراس سفر نموده است .

در کشور هنگ کنگ ، تشکیلات انجمن های غیر دولتی این کشور از لجنه بهانی نسوان دعوت نمود تا در طرح ریزی برنامه کنفرانسی بنام « نظرگاه قرن بیست و یکم » که در ۱۸ - ۱۹ ماه فوریه منعقد گردید کمک نمایند .

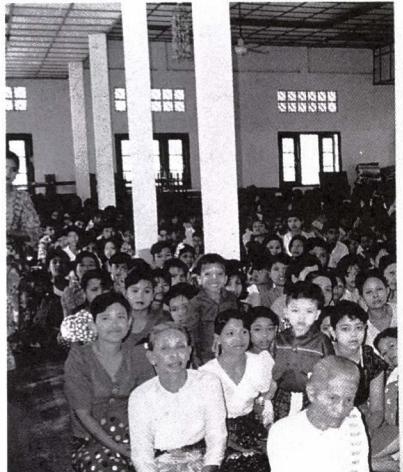
خانم محترمه شیلا کاپس Sheila Copps معاون نخست وزیر کانادا و وزیر محیط زیست دیداری از پروژه اجتماعی و اقتصادی بهانی انتیتو پلی تکنیک . جلال آقراری در شهر ایراندویا Iranduba آمازون به عمل آوردند .

گروهی از جوانان تایلند در روز ۱۱ نوامبر ۱۹۹۴ به مناسبت تولد حضرت بهاء الله در محفل که با حضور شصت نفر انعقاد یافته بود ، رقص سنتی خود را اجرا و در آن مجمع ۲ نفر تصدیق امر مبارک را نمودند.

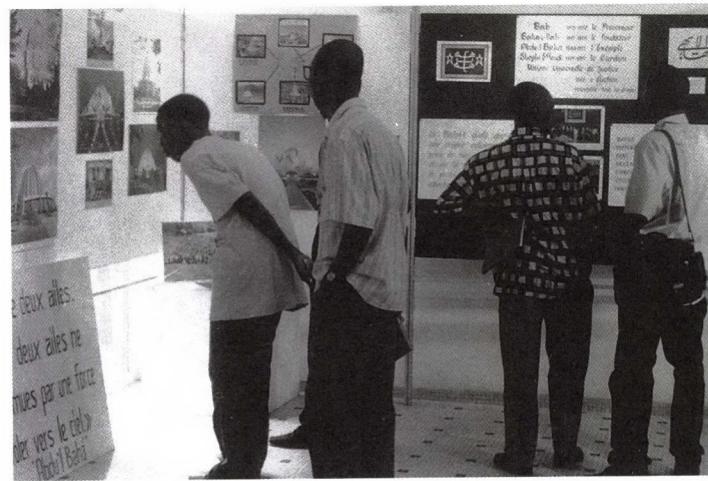
Канвенцыя баҳаі

اولين محفل ملي روحاني باروس (Belarus) پس از انتخاب آن محفل در کانونشن ملی ک در ماه اپريل در شهر مینسک (Minsk) برگزار گشت.

در مینمر (myanmar) احباء دهکده دیدنوار (Daidnaw) در روز ۲۱ مارچ برای انتخاب نایندگان کانونشن در مرکز بهائی خود جمع گردیدند این دهکده ۱۰۰۰ سکنه دارد که همگی بهائی هستند.

در ساحل عاج محفل محلی روحانی بوکی (Bouak'e) برای تسامی مدت ماه اپریل در بزرگترین مرکز فرهنگی شهر خود نایشکاهی از کتب و مطالب سمعی و بصری بهائی ترتیب دادند.

نامه هائی از دوستان

۱ - جناب عیسی طاهری در نامه ۱۴ جون ۱۹۹۵ اقدامات جامعه بهائی Santa Crus کاناری را در روز محیط زیست بدین شرح نکاشته و برای عندليب فرستاده اند :

مجله محترم عندليب

با تقدیم احترامات برای درج در آن مجله در صورت امکان اطلاعاً معرض میدارد که در روز محیط زیست از طرف جامعه بهائی این جزیره Santa Crus کاناری با مشارکت شهرداری و سایر مقامات دولتی در بهترین میدان شهر جشن باشکوهی بدین مناسبت برگزار که حدود سیصد و پنجاه نوجوان از سن ۵ تا ۱۵ ساله برای نقاشی و سایر کارهای دستی و آموزشی شرکت و جوايز زیادی بین آنها تقسیم و درختی با مشارکت شهردار و نماینده جامعه بهائی کاشته شد و یك نقاش معروف بهائی دیوار بزرگی را در همان محل نقاشی که مورد توجه عموم واقع و شهردار دستور داده مثل سال قبل مواظبت و باقی بماند ، شرح این اقدام بهمین عنوان از طرف جامعه بین المللی بهائی در ۴ رادیو و روزنامه ها منتشر و مصاحبه کردید و نیز تلویزیون جزو اخبار بهمین نام پخش نمود که باعث اعلان امرالله واقع گردید جمعی از اولیای اطفال و سایر سکنه شهر در این جشن حضور داشتند و تحسین نمودند .

با تقدیم تحیات بهائی - عیسی طاهری

از جناب عیسی طاهری متشرکریم ضمناً سه قطعه عکس از مناظر مربوط را که فرستاده اند یك قطعه آن ذیلاً چاپ و قطعه مربوط به کار نقاش مشهور بهائی که روی دیوار شهر نقاشی شده روی جلد مجله کراور می گردد .

۲ - جناب سروش چنگیزی مناجاتی از حضرت عبدالبیهاء، جلّ ثناءه را که مطلع آن این کلمات گهربار است « ای بنده حق پرده برانداز و کربیان چاک کن ... » بانضمام دو قطعه از بیانات مبارکه را با خوش نویسی خط خودشان فرستاده اند.

از جناب چنگیزی متنویم که یادی از عندليب فرموده اند.

۳ - یک جلسه تبلیغی Fire Side

خانم محبوبه ایزدی ضمن نامه مورخه ۹۵/۴/۲۱ شرح یک جلسه تبلیغی را که در منزلشان تشکیل شده نگاشته که متن نامه مزبور درج و سه قطعه عکس نیز فرستاده اند که یک قطعه آن نیز ذیلاً کراور میشود. از محبت ایشان سپاسگزاریم.

مجله گرامی و بی نظیر عندليب :

بر خود لازم میدانم که موقیت آن مجله گرامی را که نتیجه چهارده سال زحمت و پشتکار است به هیئت محترم تحریریه تبریک عرض نمایم و از اینکه با انتشار این مجله پر بها خاطره آهنگ بدیع را در اذهان خوانندگان دور از ایران زنده می کنید تشكّر و سپاسگزاری نمایم. توفیق خدمت برای آن هیئت گرامی آرزو کرده تانیدات جمال اقدس ابهی را در پیشرفت اهدافشان آرزومندم.

در ضمن دو خاطره از مجموع خاطرات جلسات تبلیغی (فایر ساید) منزل خود را که سالیان دراز هرجممه شب دایر بوده و بنظرم جالب توجه میرسد تقدیم میدارم ، اگر صلاح بدانید شاید چاپ آن باعث امیدواری خاطر دوستان گردد.

خاطره اول : معمولاً جلسات تبلیغی منزل ما ساعت ۸ جموعه شب ها شروع و اغلب تا پاسی از شب گذشته دوستان دور هم جمع و مشغول مطالعه و سوال و جواب و دیدن ویدیوهای امری می شوند . چه شبههای فراموش نشدنی و خاطره انگیزی . در یکی از این شب ها در را برای خانم و آقای محترمی که تا آنوقت آنها را ملاقات نکرده بودم باز کرده پس از خوش آمد آنها به داخل منزل هدایت شدند خانم زیبا و خوش رو و آفانی بسیار متین و موقر که خود را Ed & Helen Medlin معرفی کردند . قیافه هلن آتشب خیلی جدی و متفکر بود نشانی از دنیای ابهام در چشمان آبی رنگ و نگاه متین او بچشم میخورد . بعد از مدتی کوتاه گویا محیط گرم و دوستانه جلسه به او کمی آرامش داد و مطابق معمول ، فایر ساید با تلاوت مناجات شروع شد . ناطق جلسه آقای جمشید منجم بودند ، در جواب سوال آقای منجم که « آیا کسی سوالی دارد ؟ 』 هلن بدون مقدمه اظهار داشت که علت اینکه ما امشب به اینجا آمده ایم این است که دختر ۱۷ ساله ما Katie اخیراً بهانی شده است . کرچه ما به قضاوت و درایت او اطمینان داریم ولی برای ما روش نیست که چرا باید او این دین را پذیرفته باشد . فایر ساید آتشب فوق العاده پرشور و سرور و جالب و پر از چون و چراها بود . حال چون هلن سابقه تحصیلات حقوقی دارد ، جواب ها باید بر مبنای اصول معینی باشد تا مورد قبول او قرار کیرد و قانع شود بهحال آن شب فراموش نشدنی تا ساعت ۲ صبح

بطول انجامید و با کمال صبر و متناسب به مطالب ایشان جواب داده میشد . حالا دیگر هلن و اد هر دو مشتاق و منقلب شده بودند بطوریکه طاقت نیاورده برای کسب اطلاعات بیشتر و رفع مشکلات خود فردای آن روز همراه با کتاب مقدس انجیل و تورات به منزل شخصی آقای جمشید منجم عزیز میروند و این برنامه هفته ها ادامه داشت ، این خانواده دوست داشتنی مدت چندین ماه اولین نفراتی بودند که بعد از طی مسافت در حدود ۴۵ مایل در فایرساید حاضر و آخرین نفراتی بودند که جلسه را ترک میکفتند . هر بار مشتاق تر و پرحرارت تر از قبل . کرچه آقای اد بنا به اظهار خود در جلسه سوم قانع و مطمئن شده بود ولی برای اطمینان خاطر هلن ساكت نشسته و به گفتگو و سوال و جواب ها گوش میداد و مطمئن بود که قلب پاک هلن بزودی روشن خواهد شد ، که البته همینطور هم شد . بطوریکه بعد از چند ماه هلن و اد جوابگوی سوالات مبتدیان جدید بوده با حرارت و شوق و ذوق مخصوص خود داوطلب اداره فایر ساید میشدند ، علاوه بر فایر ساید ایام هفته را در منزل تزیید معلومات نموده و مطالعه کتب امری می پرداختند . بعد از گذشت چند ماه کرچه بنا به اظهار خود هیچگونه ابهامی نداشتند ولی همه ما متحیر بودیم که چرا به امضاء ورقه تصدیق امر مبارک مبادرت نمی کنند . روزی همسر من بشوخي بايشان گفتند فکر نمی کنم سوالی برای شما بدون جواب مانده باشد . دوست دارید که کارت تصدیق خود را امضاء کنید ؟ هلن با قیافه بشاش و خندان همیشگی کفت در حال نقشه کشی آن هستیم . چون آن روز برای ما خیلی تاریخی و مهم خواهد بود . تا اینکه نوروز فرا رسید و نقشه این خانواده جامه عمل پوشید . عده زیادی از احباء و آشنايان را در منزل خود برای صرف شام دعوت و بعد از پذيراني كرم و صمييانه اعلن كردند که چون نوروز آغاز سال جديد است و ما هم تصدیق بامر مبارک را تولد جديد خود میدانیم امروز را باين مناسبت جشن میکيريم و کارت تصدیق خود را امضاء ميکنيم . آنشب هلله و هيجان و شور در ميان احباء و دوستان که با خواندن اشعار دسته جمعي و يا بهي الابهي کويان غوغائي بيا کرده بود ديدني و شنيدني بود . چشمها پر از اشک شادي و مملو از حساسات روحاني . من آنشب منظره اولين ديدار و لحظات گذشته اين خانواده را در ذهنم مرور میکردم ، کنجهكاوى مرا بر آن داشت که از هلن بپرسم " چه چيز در اين مدت شما را منقلب کرد که آن برودت به اين حرارت تبديل شد جواب مرا در يك جمله کوتاه خلاصه کرد (زندگي حضرت عبدالبهاء) بايشان گفتم من يك عکس فوق العاده زيبا از حضرت عبدالبهاء دارم بشما بعنوان يادگاري خواهم داد . نفس عميقی چون آه کشيد به يك نقطه خيره شد کفت نه عزيزم ، من عکس زيباى او را نمی خواهم . من آخرین عکسی را که صورت پر از چين و چروك که حاکی از تحمل رنج و بلای ایام حیات اوست دوست دارم . اشک در چشمان هر دو ما حلقه زد . حال این خانواده عزيز يكى از فعللرین افراد جامعه بهاني حومه آتلاتا هستند علاوه بر عضويت محفل محلی اداره جلسات تبلیغی را بعهده گرفته و به ياد خاطرات گذشته شب های جمعه در منزل خود فایرساید دارند و در اثر تشویق آنها دختر خانم کتی (Katie) که او را مادر روحانی خود میداند برای يکسال خدمت در ارض اقدس عازم آندیجار گردید . هلن با دو خواهر خود مکاتبه و آنها نيز بامر مبارک اقبال کرده اند . لحظه اي از تبلیغ و تشویق

باز نمانده اند در ضمن از آنجانی که هلن طبع شعر دارد و بقول خود مدت ۱۸ سال دست به کیتار و پیانو نزده بود بعد از ایمان و شور فوق العاده او را به نواختن کیتار و گفتن اشعار امری وا داشته که اشعار فوق العاده پر معنی و جالب سروده است که اغلب در کلاس های درس اخلاق و جلسات عمومی همراه با کیتار با صدای کیرا و قیافه شاداب میخواند و اما آخرین مژده نی که هلن تلفنی به دوستان میدهد این است که از آنجانی که شوهرش اد سرپرست امنیتی دانشگاه ایموری است (The head of Security office University of Emory) خدمت و اقامتشان در ارض اقدس مورد قبول قرار گرفته و آنها هم فورا بفروش منزل مسکونی خود اقدام و مشتاقانه در ماه جون امسال (۱۹۹۵) عازم ارض مقصود هستند . حال خلق جدید - فصل جدید .

با تقدیم تحيات بهانی - محبوبه ایزدی یزدانی

۴ - خانم سلطان تفضلی در نامه مورخه ۱۲ شهرالجمال ۱۵۰ بديع در نامه شرح هجرت ۱۸ ساله خود را در قبرس نگاشته و ضمنا اشاره نموده که در ۴ اكتوبر ۱۹۸۸ همسرشان جناب علی تفضلی در اثر سکته قلبی بجهان باقی شتافت

و چه مشکلاتی برای دفن داشته اند و سرانجام به کمک دوستان و راهنماییهای معهد اعلی و اخذ وکیل ، کلیسا موافقت نمود که محلی را برای دفن داماد ایشان که بهانی نیست بفروشند ضمنا یادآور شده اند که چون مشکلات و صدمات رادرره خدمت با مرالهی بآنان وارد شده لذا شاکر و راضی میباشند و عکسی هم از متصاعد الی الله علی تفضلی فرستاده اند که ذیلاً چاپ می شود . از خانم سلطان تفضلی که

شرح مذبور را فرستاده اند متشکریم و مزید موقیت آن خاندان را از حق جل جلاله سائل و آمل .

- آفای عباس بیضانی شعری در باره تبرعات امری سروده اند که چند بیت آن ذیلاً نقل می گردد :

با دعاها میدهد بهتر ز هر دارو شفا
چون دهی تشکیلات امری را دوا
چون نمودی باتبرع جلب تائید و رضا

گر نماز و روزه سازد قلب مؤمن را جلا
با تبرع میتوانی شاد سازی روح خود
هیچ میدانی لذت ایمان کجا رخ میدهد

۶ - آفای یدالله مشرف زاده قطعاتی از اشعار سروده خود را فرستاده اند که چند بیت یکی از آنها ذیلاً نقل می گردد ، قطعه مذبور را بمناسبت صعود جناب منصور ثابت علیه غفران الله سروده اند .

بخدمت چنان سعی موفور داشت
تو کوئی که آنگاه هرگز نبود
نه در صدمه و درد شد بیقرار
اجل مثل صیاد او را ربود
دل دوستان او فراقش چو مو

بعشق بها قلب پر شور داشت
زمانه عجب رود او را ربود
نه برسخت بود و نه بیمار وار
چه مرغی که از این قفس پرگشود
همه داغدار نه فامیل او

از جمیع دوستانیکه با عندلیب مکاتبه نموده اند متشکریم و مزید موقیت کل را از حق سبحانه و تعالی سائل و آمل .

هيئت تحريريه عندلیب

'ANDALÍB

نشسته از راست بچپ :

استاد علی آقا شیشه نمر ، میرزا علی محمد خیاط اصفهانی ، میرزا حیدر علی برادر حاجی آخوند (ملا علی اکبر)

ردیف وسط از راست بچپ :

حاجی میرزا حبیب رفوگر ، ملا اشرف برادر ملا مهدی کنندی و ملا باقر کنندی که در قلعه شیخ طبرسی شهید

شده ، میرزا عبدالحسین برادر زن میرا فضل الله اشرف ، حاج میرا غلامعلی پدر میرزا جلال خان ذبیح

ردیف بالا از راست بچپ :

میرا فضل الله (اشرف) و میرزا شکرالله (اشرف) پسران ملا اشرف .